HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. ... 1923 ... Kütüphanesi

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kısmı	Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No	3426
Eski Kayıt No	

Mikro Film
Arşivi : 4549

مطلب اهل فنا و بقا و عارف

فنا فی الله مقامنده قالنره واقف مستهلک دیرلر و بقا بالله مردود اولنره عارف و عالم وارث دیرلر یعنی اگر کندی نفسنی تکمیل ایچون رد اولندی ایسه عارف دینلور اگر ارشاد ناس ایچون رجوع واقع اولدی ایسه عالم وارث دینلور عارف وارث یالکز عارفدن افضلدر و عارف حق بعض واقفدن اعلی در و بالعکس مثلا ابو یزید بسطامی قدس سره حضرتلری واقف مستهلک قسمندن ایکن بقایه مردود اولنلرک دکمه‌سی مقامده انکله مماثل دکلدر

شرح محمدیه حقی افندی

مطلب خضر و الیاس علیهما السلام

سورهٔ صافات تفسیرنده کلمشدرکه الیاس علیه السلام حضرت هارون علیه السلام احفادندندر بعلبک دیدکلری شهرک خلقنی دعوته مبعوث اولدقده اول قومک نهادنده استعداد ایمان اولمغله هر نقدر معجزه کوردیلر ایسه خفاش وار آفتاب سعادتی کورمکدن محروم اولدیلر و کمکرده راه حق اولوب بویلرین یا کلدیلر الیاس علیه السلام بو حاله ملول اولوب نزول عذابدن مقدم ارالرندن هجرت ایتمک حقنده حقدن درخواست ایتدکده فرمان الهی صادر اولدیکه یا الیاس فلان کون فلان محله واروب اوراده مترقب اول هر نه ظاهر اولورسه اکا سوار اول دیدکده الیاس دخی زمان معینده مکان مقرره واروب مترقب ایکن اتشدن برات و بابر ارسلان صورتنده ظاهر اولوب حضورینه کلدی حضرت الیاس علیه السلام دخی اکا سوار اولوب کتدی و حق تعالی پر و بال ویروب شهوت طعام و شراب ودقاعی اندن سدب ایدی

و فرشته‌لرایله همیره‌واز قیلدی انکچون هم انسی وهم ملکی وهم ارضی وهم
سماوی جو وصفا اولنمشدر تفسیر کاشفی‌ده مثبتدر که حضرت خضر
دریایه وحضرت الیاس بیابانه موکلدر وسنه‌ده بر کره موسم حجده
عرفاته بولوشورلر وشهر رمضانده بیت مقدسده بربرده افطار
ایدرلر وصلحای امتدن نیجه‌لر انلری بو باش کوزیله کوررلر وصحبت
ایدرلر زیرا اهل تجردک دیده‌لرینه نسنه حائل اولماز ملکی وار داخی
دخی بعض اوقاتده مشاهده ایدرلر زیرا لطافت دل ازالرنده
جهت جامعه‌در اللهم اجعلنا من اهل اللطافة لا من اهل الکثافة

شرح محمد یحیی مرحوم

مقالات درعوبه از شرح مزبور

بو آننک خواصی حجب الجسمانیة وداع عالم فانی قیلدقدنصکره بنه روحانیتیله
جمیع عوالمده متصرفدر حیات ایله مماتی انلره بکساندر زیرا درکا
اولان روحدر جسم دکلدر صائب مشوبمرکث زامداد اهل دل نومید
که خواب مردم آکاه عین بیداریست

شمس انبیایه وبدر اکامل اولیایه ونجوم اهل کماله اشارتدر
حسنین حضرتلرینه بدرین اطلاق اولندیغی افاضل اولبادن
اولمالرینه دالدر انبیادن اولمدینه دکل اکرچه هر ولی‌ده الهام
جهتندن انبا عن الله واردر فاما بو معنایه نبوت تحقیقیه
دیرلر نبوت عرفیه دیمزلر پس متشرعه خلط مذاهب اتمک
جائز اولمدیغی کبی متصوفه‌یه دخی خلط مراتب اتمک جائز دکلدر
زیرا غلو فی الدین قبیلندندر قالوا العلم الشرعیة خمسة الکلام والتفسیر
والحدیث والفقه واصول الفقه ونعم ما قیل بیت

علم

علم دین فقهست وتفسیر وحدیث • هرکه خواند غیر ازین کردد خبیث

مقاله حقیقیه

معلوم اولاکه ارباب نهایت قتنده کلمه هو تنک مرجعی الله تعالی‌در
زیرا انلرک شهودنده وجود واحددن غیری یوقدرکه وجود تعدد
ولکن ارباب توسطه کوره خلق وخلقک مجموعی مشهور اولمغله
لاجرم کلمه هو حقه اشارتده کافی اولمیوب حتی خلقدن تمییز
ورفع کثرت ایچون لفظه جلاله اکا مقارن قلندی ودیمشدرکه
هو کنایة عن غائب موجود والغائب عن الحواس الموجود فی الازل
هو الله تعالی وفیه معنی حسن وهو تعالی عن درک الحواس حتی
استحق اسم الکنایة عن الغائب من غیر غیبة کذا فی بحر العلوم بوندن
فهم اولنورکه هو اسمی مبتدیه ومنتهی‌یه ذکر اولمغه صالحدر
بو سببدندرکه سادات صوفیه قدس الله اسرارهم ارالرنده هو
کلمه‌سی ورد دائمدر پس انی انکارک منشائی جهل مرکب اولمش
اولور والعیاذ بالله تعالی عن ذلک قطعه پیشه‌کی ایتمه دلا انکار ما
ایلکل کندیکه کار جهرایله ذکر هویه اول معتاد فکرهوایله دفع اولور افکار

مقاله انیقه

امهات صفات یدیدر بو ترتیب اوزره که ذکر اولنور حیوة علم
ارادت قدرت سمع بصر کلام بو یدی صفاته صورت
الهیه دینلور ان الله خلق آدم علی صورته حدیث شریفنده صورت
ایله مراد بو صفات سبع مرتبه‌در سائر صفات الهیه بو صفاته
تابعدر وجمله‌سنی ذات احدیه جمع ایدوب مجموعی انده مندرجدر
کثرت فروعدن اصل شجره تعدد اولمدیغی کبی کثرت صفاتدن دخی
ذات حقده تعدد یوقدر الحاصل صفاتک کثرتی ذاتک کثرتنی مستلزم دکلدر

دکلدر زیرا حق تعالینک اسماء صفاتیه سی حقیقت احدیه یوزندن مسمانک عینیدر وصورت واحدیه یوزندن غیریدر وثانی اوّلی منافی دکلدر **بیت** همه اسما مظاهر ذاتند
همه اشیا مظاهر اسما

مقالهٔ لطیفه

بعض ارباب تحقیق قتنده اسم اعظم حی قیوم اسمریدر که حی اسمی تجلیٔ فنایه وقیوم اسمی تجلیٔ بقایه اشارتدر بو ایکی تجلیدن اعظم برشیٔ اولمامغه اسمرینه اسم اعظم اطلاق اولنمشدر پس هر سالکک اسمیٔ اعظمی کندی وجودنده بولموح کرکدر

مقالهٔ خالصه

صدر انسانک کوکسیدر که قلب اسم ویدیکلری طم معلقدر عقل باشده وجمیع علوم وادراکات کوکلده درکه اول مضغهٔ صنوبریه انک ظرفیدر وعقلک نوری دماغدن قلبه منعکسدر وانده مغمز شیطان اولان علق دم حرارت توحیدایله اریوب محو اولدقجه شرح صدر واقع اولماز بعض تحلاتنا سلوکده قاره قانی قی ایدرلر بعده انکشاف وانشراح تام حاصل اولوب نور تجلی ایله ممتلی اولورلر اندن صکره وفات ایدنجه تعب تکالیف قالماز هر ایش آسان اولور یعنی طاعات وعبادات اتمک انره طبیعت اولور

مقالهٔ مرغوبه

احدیهٔ ذاتیه یه جمع الجمع وحقیقة الحقایق وعماء حق دینلور جمیع اسما وصفات بو مرتبه ده مستهلکدر بوکا وحدت حقیقیه دیرلرکه بالقوه مبدأ کثرتدر بالفعل دکل ومرتبهٔ احدیه ومقام جمع ومرتبهٔ الهیه دینلور بوکا وحدت اضافیه دیرلرکه بالفعل مبدأ کثرتدر

اوکی وحدت مثلا وحدت نواة کبیدر واکینجی وحدت مثلا وحدت بدن شجره کبی در معلوم اولاکه تعین ایکیدر تعین الهی وتعین کونیدر تعین الهینک اوّلی هویت ذاتیه واخری کلامدر تعین کونینک اوّلی روح محمدی واخری نشأه انسانیه در تعین الهینک اولنده اولان ظهور ذاتک کندینه در زیرا او مقامده هنوز غیر یوقدر

مقالهٔ کثرتده وحدت

اکرچه انبیا وکمل اولیایه نسبتله جمیع کثرت وحدتدر هر ذره ده وهر بر زمان مطالعهٔ جمال معشوق استه سنه مراده وصوله حائلی یوقدر وبلکه دوام اوذره جمال معشوق انره منکشفدر فاما صورتی معنایه تطبیق ایچون ظاهرده وحدت اختیار ایدیوب صحبته احتیاج اولدقجه صومعه لرده وعبادتکاهلرده تنها اوتورلردی

علم لدنی علم باطنی دیمکدر بو عبارت حضرت خضر علیه السلام حقنده وارد اولان اتیناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما ایت کریمه سندن مأخوذدر بوایت شریفه ده رحمت ایله مراد علم شریعت وعبدیت ایله مراد مقام واحدیت وعلم ایله مراد علم حقیقت ولدنیت ایله مراد مقام احدیتدر پس علم ظاهر مقام صفاتدر تعلیم عباد ایله حاصل اولور وعلم باطن مقام ذاتدر الهام وتعلیم الله ایله حاصل اولور علم ظاهر قشر وعلم لدنی لب منزله سنده در ایکیسیده نفسنده خوب ومعتبردر امام اعظم ایله حسن بصری حضرتلری موسی علیه السلام ایله حضر علیه السلام مشربنده در امام اعظمک نشأه سنده علم ظاهر غالب وحسن بصرینک نشأه سنده علم باطن غالب ایدی لکن ایکیسیده حقه وحقیقته واصل ایدیلر واما قول المثنوی **بیت** آن طرف که عشق می افزود درد بو حنیفه شافعی درسی نکرد فماول کذا قول ابن الاشرف الازنیقی مأول **بیت** سرای الجنده اسرکلرا اوتورمشر
کورتدم مالک ونعمان کورنمز
بو

قطعهٔ مرغوبه

حیات تنت بخیمه میماند راست	فراش اجل زبهار دیکر منزل
وین خیمه برای رفتن راه فناست	ویران کند این خیمه جو سلطان برخاست

سير الى الله في مرتبة الامارة
مفتاحه لا اله الا الله

سير لله في مرتبة اللوامة
مفتاحه يا الله بالنياء وبدونها

سير على الله في مرتبة الملهمة
مفتاحه هو

سير مع الله في مرتبة المطمئنة
مفتاحه حق

سير في الله في مرتبة الراضية
مفتاحه حي

سير عن الله في مرتبة المرضية
مفتاحه قيوم

سير بالله في مرتبة الصافية
مفتاحه قهار وفي قول الله

اصطلاح صوفيه‌ده صادق وتخليص شوائب صفات نفسانيه‌دن خلاص اولنمغه ديرلر صديق
وتخليص شوائب مذكوره وغيريتدن خلاص اولنمغه ديرلر صديقيت مراتب ولايتك نهايتى
ودرجات نبوتك بدايتيدر جمله انبيايه وحى الهى بو مرتبه‌يه وصولدن صكره كلمشدر نبى ايله
ولينك مابيننده فرق بودركه نبى اولانه باطندن وجه خاص ايله الهام وظاهردن وجه عام
يعنى جبرئيل عليه السلام وساطتيله وحى اولنوب ايكى وجه ايله مكرم اولور ووحى اولنديغى احكام وشرايعى
تبليغ ايله مأمور اولور ولى اولانه باطندن وجه خاص ايله الهام اولنور فقط تبليغ ايله مأمور اولمز
زيرا اكثر الهام اولنديغى بو اطن شريعتدركه معارف وحقايق ديرلر بوندن فهم اولنوركه انبيا
عليهم السلام حق اسرار الهيه‌يى افشايه مأذون دكلدر اما اوكه قرآن كريمده بلغ ما انزل اليك
بيورلمشدر اندن مراد مصالح عباده متعلق اولان امور در يوخسه اسرار الهيه دكلدر قال بعض الكبار الاولياء
مأمورون بالكتمان وعلمهم بسلامتهم يكفي لهم ولا حاجة بعلم غيرهم واما الانبياء عليهم السلام فهم يخبرون
بسلامتهم لكونهم شارعين فلا بد لغيرهم من العلم بسلامتهم حتى يؤمن ويقبل دعوتهم والله يقول الحق وهو
يهدي السبيل من كلمات مولانا الشيخ حقي الجلوتي

مطلب استوا
الرحمن على العرش استوى

استوا لغتده طوغرى طورمقدر بورآده حقك ذاتى اعتباريله اولان استوا دكلدر بلكه امر ارادى
وايجادى اعتباريله اولان استوا واستيلادر بو امرك عرش اوزرينه استواسى امر تكليفى وارشادينك

سرع

شرع اوزرينه استواسى منزله‌سنده‌در بو ايكى امرك هر برى اخرك قلب وعكسى اولديغى كبى شرع ايله
عرشك هر برى اخرك قلب وعكسيدر بو معانى ذوق ايله فهم ايتمك مكاشفه‌يه محتاجدر من شرح المحمدية

مطلب علم

الحاصل علم ديدكلرى بر نسبتدركه كاه عالم كونه وكاه الهيه تعلق ايدر جمله نسبت واضافات
وقيودلر منقطع اولمدقجه حقيقت اوزره حقه حق اولمق ممكن دكلدر پس اكر علماء ظاهر اكر
علماء باطندر نسبت علمدن فنا بولمدقجه رائحه حقى استشمام ايدمزلر علم حجابدر ديدكلرى بو معنايه‌در
علمدن مراد عينيدر عينيدن مراد حقيقت صرفه‌در اذا تم الفقر فهو الله يسر لنا الله ولكم بفضله ورحمته شرح المحمدية

مطلب انسان كامل

انسان كامل احوالى ملك يا كه اهل جمالدر سلطان يا كه اهل جلالدر انسان بو ايكى صفتى جمع ايدوب اهل
كمال اولدر پس لطف وقهرك مجموعى يعنى اسماء جماليه وجلاليه‌نك آثارى انسانك غيريده بولنماز

انسان كامل وسع همه مظاردر بو دنيايه وجنته صغمديغى بو مولنديكى تحمله كوره‌در والآن انسان كامل بر ظرفه
صغماز انك وسعت دلى اولقدركه نيجه بيك عرش اعظمى بر كوشه‌سنه قويه‌لر بر سرچه قوشينك
بر درخت منتهانك نهالنه قونمسنه بكزر اول درخنك عصفوردن خبرى اولمديغى كبى انسان كاملك
قلبى هم بو قدر عوالمدن برذره‌سنى احساس ايتمز كما قال الشيخ الشهير بافتاده بيت
اون سكز بيك عالمه صغماز ايكن بو عشقده دوشوروب بو عالمه زارى وكريان ايلدين من شرح المذكور

مطلب

عقل جوهر نورانيدر مقرى دماغدر ونورى قلبده‌در عقل اوچ قسم اوزرينه‌در اولكيسى عقل اولدركه
عقل كل ديلور ايكنجيسى عقل اوسطدركه عقل افلاكدر اوچنجيسى عقل اخردركه عقول جزئيه‌در
عقل ايكى بيك جزؤدر بيك جزئى انبيا ورسل وملائكه‌يه وطقوز يوز طقسان طقوز حصه‌سى
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه ويرلمشدر وبر حصه‌سنك التى جزؤدن دردى علمايه
وبرى عامه رجاله ونصف جزئى نسايه ونصف جزئى هم
اهل قرايه ويرلمشدر من شرح المذكور

محمدیه ده بر بیتک مصراع اولندن برجزؤ شه شناس معناسی حق الکابچی دیمکدر زیرا شه
اولو مقاسنه‌در یعنی عظیم الدنغ لی به عظیم وسلطان وسبحان وشاه دافندی وبونلرک
امثالی اسما عربیه وفارسیه وترکیه اطلاق اولنور بعض عمالک سکیدر وعلیه العمل الیوم
بیت مزبورک مصراع ثانیسی صورت نقش الهی مرصدی خرم حواس ان الله خلق ادم علی صورته
الحدیث یعنی انک صورتی لوحنده صفات الهیه نقش اولنوب حیوة وعلم وارادت وقدرت
وسمع وبصر وکلام معنیلرک نسخه‌سی اولمشدر انک ایچون بو وجهله نفسنی بیلن ربینی
بیلور زیرا النفس افاق نسخه علاقدر من شرح المزبور

تعین برنسنه علمده ویا خارجده بعض احوال واوصاف ایله غیریدن متعین ومتمیز اولمق یعنی مابه التعین
والتشخص اولان اوصاف زائل اولوب ذات مجرد قالدی الحاصل جمله تعینات الهیه دکوبه لبکسدن
مجرد اولوب الحق الله تعالی قالدی مثلا مغلوب العقل ومسلوب الحس اولوب مرتعدن ظاهر
وباطن صورت وحال قالمدیغی کبی مغلوب بالحال ومسلوب الاختیار اولان صاحب وجد انده حق
نه کند بک علی وله غیریتک فکر وخیالی فالمیوب بالکلیه دائره وجود مجازیدن چیقر ونقطه وحدت
جمالنه بنه حق کوزیله باقر من شرح المزبور
اکر سؤال اولنورسه که حکمت ندر ادم علیه السلام کجسد مبارکلری مصور قرق سنه ترک اولنمقده
جواب بودرکه انبیا علیهم السلام اکثرینه وحی الهی قرقنجی سنه‌ده کلمشدر اوقدر مدت مصورا ترک
اولندی یا خود جسم کلینک دوری کامل اوزرینه دوریدر دور کامل ایسه قرق سنه درکه مدبرات
سبعنک دوریدر یعنی قمر وعطارد وزهره وشمس ومریخ ومشتری وزحل بو یدی کنمک
دوری قرق بیلده تمام اولور زیرا قمرک دوری بر آیده عطاردک التی آیده وزهره‌نک اون آیده
وشمسک اون ایکی آیده ومریخک اون سکز آیده ومشترینک التی سنه برآیده وزحلک اوتوز سنه‌ده
تمام اولور پس الله تعالی ادمی قرق سنه حالی اوزره ترک ایدیکی اوزرینه دور کامل دوراییدب
اول جسم کلینک کمالی حاصل اولا نته که فغفوری طبراق قرق سنه تربیه اولنمدقجه اول قیمتی
بولماز وکذلک عود اصلبنده هندستان اغاجدندر کلسه کد نهکره قرق سنه یره
دفن اولنمدقجه رایحه‌سی او کماله بولماز شرح محمدیه

ابن

ان روز که بگذاشتی اقلیم عدم را این بس شرف که بهر تو منشی تقدیر
صدره بعبث باز نزا کبند قلم را تا هم فزول تو در بن دار نوشته است

بو ایکی بیت معقدات عرفیدندر بونلک شرحنه تصدی ایدنلرک اکثری ره صوابدن عدول ایتمشلردر
بو فقیره لایح اولان معنی بودرکه لفظ عبثدن مراد مغلوب اولان بعثدر پس معنی اوبه اولورکه
یا رسول الله سنک کوهر ذاتکه اول فضل وشرف بسدرکه الله تعالی بو خلقی خلوم ومجموع انبیا ورسلی
بعث ایتدیکه عالم شهادتده سنک ظهورکه مقدمه اولالر پس جمله سنک ارواحی سنک روح
شریفکه واجسادی سنک جسم لطیفکه تابعدر مقصود بالذات اولان سنک وجودک وظهورکدر

قطعه

دانسته که فیض وجود همه علت غائی همه عالم اوست
رابطه بود ونبود همه سرور اولاد بنی ادم اوست

من شرح محمدیه

مطلع

حقایق ایکیدر بری حقایق الهیه درکه اسما وصفات وافعال وشئون حقدر وبری حقایق کونیه درکه
ذوات موجوده‌در بو ایکی حقایقدن خبردار اولمینره عارف دیمزلر زیرا مکاشفه دیدکلری ان لنک
قلبی ایله بو حقایق کلیه وجزئیه‌نک ارسندن حجاب ظلمانی ونورانی مرتفع اولوب آینه دله صورت
مقصود تجلی ایتمکدر بعد ذا شریعت عامه وخاصه‌نک ومعرفت خاصه‌نک وحقیقت اخص خواصکدر
حقک سری بو مراتبده ساریدر کیمینه ظاهر وکیمینه مخفیدر مبتدی اولنده اهل شریعت ومتوسط
اولنده اهل معرفت ومنتهی اولنده اهل سر وارباب حقیقتدر مابینده برازخ چوقدر اربابی بیلور الخ

شرح محمدیه

قال الله تعالی قد جاءکم من الله نور وکتاب مبین بو ایت کریمه‌ده نوردن مراد حضرت رسالتپناهدر
صلی الله علیه وسلم نور ایله تسمیه‌یه وجه بودرکه الله تعالی انک نورکرمله ابتدا ظلمت عدمدن بیرون
ایتدیکی اول نور پاک ایدی کما قال صلی الله علیه وسلم اول ما خلق الله نوری

قطعه

بود نور جان او بی هیچ ریب ۰ انچه اول شد پدید از جیب غیب ۰
گشت عرش وکرسی ولوح وقلم ۰ بعد از ان آن نور مطلق زد علم ۰

[illegible]

معلوم اولا که شیخ علیه ما یستحق توحید بابنده عالم افعال و عالم صفاتدن خبردار در ولکن توحید ذاته دخولی بوقدر انکچون حجاب کوله محجوب اولدی پس افعال و صفات مرتبه سنه واصل اولانلرکی رضالی قادردر اما ذات عالمنه واصل اولنده دست درازلق ایدمز انکچون استثنا ایدوب الا عبادک المخلصون دیدی فافهم واعرف قدر معرفة الشیطان فانه اعرف من شیوخ الزمان لانهم لا یعرفون قدر العارفین من شرح المزبور

مطلب

نور محمدی عالم عدمدن عالم ارواحه خروج ایدوب مقام حقیقتدن مقام خلقیتده تعین بولدقده کلمه توحید ایله ملهم اولوب لا اله الا الله دیدکلرنده محمد رسول الله کلمه سیله جانب حقدن تکرم اولنوب اول وقتده رسالته شرفیاب اولدیلر وکندیلرندن صکره تعین بولان ارواح اصفیایه بو توحیدک جمعیتنه دعوت بیوردیلر پس عالم ارواحده کوره جمله دن اول لباس وجود ایله ملبوس اولوب توحید مزبورک حقیقتیله متحقق و حلیه رسالته متحلی اولان اول نور پاک وجود تا بنا کدر انکچون کنت نبیا وادم بین الماء والطین بیوردیلر وکذلک بو عالم مشاهده کوره حتی ابتدا ظهور ایدوب جمله دن اول کلمه توحید ایله زبانکردان شهادت اولان انلردر من شرح المزبور

مطلب

معلوم اولا که بر ایله کوک ما بینی بشیوز یللق مسافه در پس اولکه قد و قامتی نقدر بالا و بلند اوله بنه تسبیح ملائکه یی استماع ایدهجک مقداری دکلدر انجق انبیا علیهم السلام و کمل اولیای کرامک حواسی اجوع اولمغله عوالمک ایشتمدکلری حرکات افلاک وصدای تسبیحات املاکی اشیدرلر مسافه بعیده دن کوررلر و بو عالمده اولدقلری حالده جنتک روایح طیبه سنی استشمام ایدرلر شرقدن غربه دک ال ایرشدیررلر قال بعض العارفین کم من رجل بخراسان وهو اقرب الی البیت المکرمة ممن یطوفها وفی الخبر ان لله عبادا تطوف بهم الکعبة بعد منزل نبود در سفر روحانی پس بوندن معلوم اولور انبیا علیهم السلام و اولیای کرام باطنلریله مقصوده واصللر ایکن ظاهرلریله بینه اجتهاددن خالی دکلدر زیرا تجلیات شهودیه به تجلیات وجودیه ظروف واقع اولمشدر

اندرین ره می تراش و می خراش تا دم اخر دمی فارغ مباش من شرح مزبور

سرکدن

شرکدن متقی اولنلر مؤمنلردر موحدلردن متقی اولنلر زاهد و عابدلردر ماسوا اللهدن متقی اولنلر عاشقلردر پس فلکک تقواسی محبت اغیاردن پرهیزدر و تبرک تقواسی شاهده ماسوادن اجتنابدر ورددک تقواسی حقله خلقدن احترازدر بو جمله مراتبده تقوی اهلی اولنلرک امامی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلریدر زیرا جمیع مقاماتی کذر ایدوب وبالکلیه وجوددن خلاص اولوب مظهر تام حضرت احد اولمق انلره مخصوصدر
من شرح المزبور

بیت لمولانا قدس سره

اندرین ره کر خرد رهبین بدی فخر رازی راز دار دین بدی

سؤال اولنورسه که امام فخر رازی به اثناء وعظده وجد غلبه ایدردی پس بو حالیله نیچه راز دار دین اولامدی وعقل جز بیندن قورتیلامدی جواب بودر که بو مرتبه ضعفای سلاکه حاصل اولور لکن یا کز وارد و بعض حال غلبه سیله کشف اهل مقام اولیماز راز حقیقت ایسه عالم ذاته قدم باصنده ویریلور عالم صفاتده و عالم افعالده و عالم اثارده سیر ایدنلر شیطان و نفس ورطه لرندن بالکلیه خلاص اولمامشدر یعنی برازخ اربابیدر انکچون تلون و تغیردن خالی دکلدر پس عقل معاد و عقل کل صاحبی اولمق کمل اولیا منصبیدر یا کز فخر الدین اولمق بو مرتبه یه وصوله موجب دکلدر تکمیل العلمان مقتدرین فضیلت باهره ایله ذکر اولنان ابن کمال وابو السعود و بونلرک امثالی اکرچه بسیار درجات معرفته قدم بصمشلردر ولکن ذروه حقیقته وصولدن قامت حالری کوتاهدر الحاصل عین واحد صاحبیدر بو نسخه حقیقتی و بو مصحف معرفتی تلاوته ایسه برکوز دیرل کفایت ایتمز زمانمزده حتی قالی حالنه غالب مغلوب الحال اعتقاد اولنمش اهل برزخ چوقدر من شرح المزبور

[illegible] ابن [illegible] سیرده بیلدک
[illegible] اب بوده
نقل ایده جق اولیه
[illegible] ایدن [illegible] سرده
[illegible] اوبددی [illegible]
[illegible] ابن بیلدی
[illegible] عبارتی
ابنجه [illegible] فخرده
[illegible] صفتی
ایچه [illegible] سکنه بیلکی
رتبه [illegible]
اوله خیال [illegible] ایسک مشکل اولدی
سندن [illegible] بولدن اولدن [illegible]
کتوره [illegible] صنعتده [illegible]
[illegible] حقی ایسن [illegible]
[illegible] عالمه
صح

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü
1923

مطلب

قال عليه السلام الفقر فخري وبه افتخر فقر ایکیدر بری صوری وبری معنویدر صوری اولدرکه
انسان محتاج الیه اولدیغی نسنه‌لری بولمیه وفقر معنوی اوچ نوع اوزرینه‌دور اولکیسی الخوع
خلقه محتاج اولمقدر الفقر سواد الوجه في الدارين اکا اشارتدر ایکنجیسی حقه وخلقه محتاج اولمقدر
كاد الفقر ان يكون كفرا بوکا اشارتدر بو ایکیسی مذمومدر وهر کیمک کوکلنده بو میل
وار ایسه ملوم ومشئومدر اوچنجیسی الخوع حقه محتاج اولمقدرکه الفقر فخري بوکا اشارتدر
وبو ممدوحدر وصاحبی عند الله وعند الناس محموددر وقال الواسطي قدس سره الفقير لا يحتاج الى الله
بو کلامک معناسی بودرکه فقر حقیقی ایله فقیر اولان کمسنه غنای حقله غنی اولوب نسبت
احتیاج انلردن منقطع اولور دیمکدر منه لمحرره

معلوم اولاکه انبیا علیهم السلام وکمل اولیا قدس الله اسرارهم حضراتنه کوره ذکر ایله مراد حضور اللهدر
نسیان مقابله‌سنده اولان ذکر دکلدر زیرا بونلر دنیوده حقه واصل اولان اهل دل
جنت عاجله معنویه ایچنده در جنتده ایسه طرد غفلت معناسنه ذکر یوقدر ونعم
ما قیل وکیف اذکره اذ لست انساه یعنی نسیان اولمدیغی یرده ذکر اولمدیغی بیان ایدر
وقال الحافظ الشيرازي في ذلك المعنى بيت جنت نقدست اینجا عشرت وعیش وحضور
زانکه در جنت خدا بر بنده ننویسد کناه خواجه حافظک بو بیتدن مرادی بودرکه
جنت موجوده وغائبه‌ده هر نقدر ذوق وصفا اولنسه کناه یازلمدیغی کبی جنت معجله
وحاضره‌ده هر نقدر عیش وعشرت اولنسه کناه یازلمازه زیرا اهل حضورک معنویدن
صادر اولان صور سیئات اولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات مقتضاسنجه حسناته
مبدل اولور حسنات اهلنه ایسه دعقاب اولماز فافهم جدا منه لمحرره

بسم الله الرحمن الرحيم

فقر درویش محمد فیضی مولانا مهادر · روایت فقر دیمکدر فقیر شرعی اولدرکه
نصابه مالک اولمیه و فقیر حقیقی اولدرکه نه کندی وجودنه و نه خود
وجودنه مضاف اولان ماسوایه مالک اولمیه بلکه جملهسنی فی سبیل الله بذل
ایدوب مجموعندن فنا بوله کرک ظاهرده نصابه مالک اولسون حضرت داود
و سلیمان و یوسف و ایوب و اسکندر و غیریلر کبی و کرک اولمسون رسول الله
صلی الله علیه وسلم و اکابر اولیا کبی ولکن هر کمسنه رسول اللهه تقلید ایدوب تعزیر
لازم کلور زیرا جمیع خزائن کندویه تسلیم و مفوض ایکن قبول ایتمیوب ترک ایتدی
و بو سره اشارت ایدوب قرانده کلور ووجدک عائلا فاغنی بوراده عائل
ایله مراد ظاهرده عدیم و باطنده فقیر حقیقیدر که ماسوااللهدن بالکلیه تخلی ایتمشدر
و غنا ایله مراد مال خدیجه رضی الله عنها و سیف در محله تخصیص اولنان رزق و باطنده
وجود حقیقیدر که وجود مجازیدن بوشالدقدنصکره ظهور ایتمشدر انکچون وحدت
دیدیکاری عبد مولی اوله دیمک دکلدر بلکه کثرتک حکمی زائل اولوب سر وحدت
وجود ظهور ایتمکدر بو وجود ایسه ازلی و ابدی بردر شرکت وجود امکانیدن
کلمشدر که ماهیت عارضهدر عارض ایسه معدوم حکمنده اولمغله وجود
امکانینک وجود واجبیه اصلا اشتراکی یوقدر پس انلرکه محجوبلردر وجود
امکانی اثبات ایدوب ذنب وجود ایله مبتلا اولورلر و انلرکه مکاشفلردر
وجود واجبیدن غیری نفی ایدوب ذنب وجوددن خلاص اولورلر بو مقولهیه
درویش حقیقی دیرلر عبا و قبا صورتنده اولمغ برابردر شو قدر واردرکه عبا
صورتنده اولمقده ال عبایه تشبه و صلحاء اهل سلوکه تقلید واردر بونلر
ظاهر اولدیکه وجودنده فقر حقیقی معناسی ظهور ایتمین اهل عبایه التفات یوقدر

بلکه اکثری مدعیدر دعوالرک اثری بودرکه اهل دنیا قپولرنده دریوزه ایدوب
ملعون اولورلر زیرا فقر حقیقیده غنای حقیقی واردر انلرکه غنای حقیقیدن
حصهسی اوله قانع اولور و اول دریوزه که بعض اهل اللهدن صادر اولمشدر
انک سر عظیمی واردر بوراده دینلمز پس هرکس هر یوزده محققه تقلید
ایتمک اولماز انکچون بعض امور حصائص نبویهدندر ای مؤمن حقیقی اگر بو فقر
حقیقی مطلوبک ایسه اولا مرتبه طبیعت حیوانیهده امور محرمه و مشتبهه و
مکروههدن تزکیه و ثانیا حلالات و مباحاتدن تجلیهدر بو معانی که اساس سلوکدر
حاصل اولمسه هوای نفس حالی اوزرینه قالور و وجدده ظهور ایدن معارف صوریه
معارف سفلیه اولورکه عند الکمل معتبر دکلدر الحاصل انسان حقیقی اولمق استین
انسان حیوانک مبتلا اولدیغی موافقات طبیعیه و مخالفات شرعیهدن پاک اولمق
کرکدر تاکه تدریجله مقام روحه و سره ترقی ایدوب معارف حقیقیه ایله تحلی ایلیه
بو فقیر بعض درویشه ملاقی اولدمکه ظاهرلرنده لباس شریعت اولمیوب اول معنادن
عریان ایکن بعض کشوف سفلیهلری واردر بو ایسه مکر محضدر پس بو مقوله استدراجدن
حق تعالی یه استعاذه کرکدر باغی سوددن حاصل اولور صودن و کل صودن بولدم دیه
کذب و افترا ایدر و کمل اولیا بیوررلرکه تجلیات شهودیه تجلیات وجودیهدن اخذ
اولنور و آیینه سز یوز کورنمز پس جمیع طاعات و عبادات بر یوزدن تجلیات الهیه یه آیینه
واقع اولمشدر بو معنادن غافل اولان خلیع العذار و بد اعتقاد و بدکردار اشوع
تعبیر ایدرلرکه فوقک معناسنی ادراک ایتمشلردر اوامرک ظاهرینی قیود عد ایدوب
اندن هیچ بوشلمشلردر و کفو مذموم ایله طولمشلردر لازم اولان اوج نسنهدرکه ایمان
و طاعت و معرفتدر مشاهده معرفته تابعدر پس انلرکه ایمانی اولمیه طاعتی باطلدر
و انلرکه طاعتی اولمیه معرفتی مردوددر و انلرک معرفت و محبتدن دماغی چاشنیدار
اولمامشدر شاهدی بو قدرکه مرتبه احسانده اثر ظهور ویرن کندی نفسنه کندی
قیدیدر یوخسه حق تعالینک انکا قیدی دکلدر انکچون دیرلرکه مرید اولدرکه انک ارادتی
اولمیه مقصود نفیسه ارادتی اولمیه دیمکدر والا ارادتی اراده الهیه تابع اولوب
کندی ارادتندن فنا بولان سالکه مرید حقیقی دیرلر و مات ؤن الاثبات الله وحدیته

جله

اللهم اغننی بالافتقار الیک یعنی بکا غنای تام سکا افتقارده در وافتقار اسماء
الهیه‌نک هر برینک بوزندن مسمایه احتیاجدر وبو احتیاجده جمله اسماء جمالیه وجلالیه
احکامی واقعدر بو مقوله افتقار مابه الافتخاردر زیرا هر کمسه‌یه نصیب اولماز وبوندن
فهم اولنور که انک کماله تدریجیدر پس رزقه محتاج اولان یا رزاق دیر بو اسم
مخصوص یوزندن عرض احتیاج ایدر وبعض اولان شافی دیر ومعاونته محتاج اولان
افتاده یا معین وتوبه سنی قبوله طالب اولان یا تواب دیر وعلی هذا انکچون حق تعالی
اعدا ایچنده طقسان طقوزی اختیار ایدوب اسماء کلیه سنی اول عدد اوزرینه منحصر
ایدی زیرا بونلرک یوزندن افتقار تکمیل وجود انسانه کافیدر اگرچه که اسماء جزئیه‌یه
نهایت یوقدر فسئل الله تعالی فضله وغناء محمد اصحنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینک بو عین خارجیده اسم شریفیدر زیرا جمیع اقوال وافعال
واحوالده مره بعد اخری محمود اولمشدر احمد اسمی ایسه تعین روحانی‌یه کوره در
انکچون توراتده وانجیلده وسائر صحف الهیه‌جه احمد اسمی ایله مذکوردر ولواء الحمد احمده
منسوبدر وادم علیه السلامک ابتدا حمد ایتدیکی احمدک اول ننده‌ندر پس جمیع
زمینانده حمد مطلق اکا مضافدر وعالم روحانیده تجرد تام اولمغله احمدک حروفی محمددن
اقل اولدی پس بو ایکی اسم بالاعتبار بری برینه مغایر وفی الحقیقه متحداردر واسما والقاب
وکنی سماده بری کلور یعنی تأثیری عالم حقیقتده‌ندر که بحسب المناسبات مشیت الهیه ایله
حاصلدر اگرچه که ظاهرده بدر مادرک تسمیه سیندندر وبوندن غیری هرکسک عند الله
اسم مخصوصی واردر که فی الحقیقه اول اسمله مدعو اولنه کرکدر مثلا بر کمسه‌نک ظاهرجه
اسمی محمد اولوب اخلاقی یوزندن مذموم اولسه اکا محمد دیمک تسمیه مجرده در عکسی دخی
بویله‌در مثلا بر کمسه‌یه عبد الشمس دیرلر ایدی نته‌کیم جاهلیتده شایع ایدی اول کمسه
فی الحقیقه مؤمن اولسه عند الله نامی عبد الله اولور واقطابک حتی مراتبه کوره اسماء
کثیره سی واردر که عند الاقطاب انکله مذکور اولورلر وهر موجودک حقیقت محمدیه‌دن
حصه‌سی واردر که انکله اول حقیقته مرتبط اولمشدر شمسدن خانه‌لره عکس ایدن پرتو کبی
اگرچه که شمس مقامنده ثابتدر هر خانه‌یه حلول ایتدیکی یوقدر فافهم فانه من مزالق
الاقدام والله المستعان وخواص نامه مناسبات حالیه‌جه فضل عظیم اولدیغی کبی مناسبات

لفظیه‌جه

مناسبات لفظیه‌جه دخی میمنت عظمی واردر که انکچون دیمشلردر که بر خصوصده مشاوره ایچون
مجتمع اولان قوم اراسنده اسم محمد ایله مسمی ادم کرکدر واول مشاوره‌جه میمنت اولماز
وجمیع اشیا میانده کرچه که مناسبات کثیره واردر فاما رایجه خفاسندن
هرکس ادراک ایدمز وطائفه حروفیه بو مناسباته ذاهب اولوب هر ایکی شئ
اراسنده جهت جامعه بولمشلر واشیانک صورت انسانه قومشلردر وهر اسمدن مثلا ادم
وفرس ومرجان وامثالنده لفظ جلاله ایله شرکته ذاهب اولمشلردر فاما جمله‌دن رایجه
معتبر اولان توحیددرکه ماسوایی نفیدر وحقی جهت وحدت یوزندن بیلمکه
بوراده درویش محمددن مراد بو فقیردن بعضکرده اولوب حالا استانبولده قوطن ایدن
اولیا درویش محمددرکه بو نظم ونثره باعث اولمشدر حقق الله خفره وقوی ظهره
وهباء امره واجب ذکره وقارن بالعز دهره وفیض مولی ایکی وجهله‌درکه بری
بالواسطه وبری دخی بلا واسطه واولکه بلا واسطه‌در انا عرضنا الامانة نصندن
مفهوم اولان امانت کبری وخلافت عظمادر زیرا انده ایکی وجهله دخی سر اخذ
فیض واردر فاما بلا واسطه اولان اعلادر نته‌کیم لی مع الله وقت حدیثی اکا رمز ایدر
انکچون لیله معراجده فاوحی الی عبده ما اوحی وفقنجه بلا واسطه اولان اسرار عظیمه
کثیره ایله امتیاز بولدی وبو معنا انسانک سرینه دائردر زیرا سر انسان سر الله‌درکه
اول سر ایله بلا واسطه حقه ارتباط بولمشدر نته‌کیم روح منفوخ یوزندن بالواسطه تعلق
ایلمشدر وفلاسفه طائفه‌سی واسطه ایله اولان سلسله‌دن غیری اثبات ایتمدکلرنده خطا
ایتدیلر وعلماء بالله‌یک بعضیلرینه رسول الله صلی علیه وسلمه ایکی وجهله ارتباط
واردر بری ارتباط ظاهردرکه مسلسلا حدیثده واقعدر انکچون اهل حدیث
فقهادن افضلدر وبری ارتباط باطندرکه نفس رحمانی یوزندن اتصالدری واردر
بوراده مولی ذکری انسانه عبد اطلاقنه کوره در وم هیا اولموق محلنی تهیئه‌یه کوره در
محل انسان ایسه قلبدر پس بر قلب جمیع شواغلدن حتی رسوم واصطلاحاتدن بیله
پاک اولمیه فیض کلی‌یه مظهر اولماز الحاصل دو عالمده اولان سواد وبیاضک جمله‌سندن
لوح قلبی پاک ایتمک کرکدر تاکه عالم حقیقت منکشف اوله اگرچه فی الجمله تصفیه ایله بعض
احوال ملکوتیه ظهور ایدر ولکن جزئیاتدر بعد ذا بو مصراع سؤال وجوابی مشتملدر

یعنی درویش محمدك طریقت جهتندن حالی ندر دیو سؤال ایدرسك جواب بودركه
حالا قلبی تهذیب وتصفیه بوزندن فیض مولایه مهیا وآماده در خاك پاك كبی باران
پاكه منتظردر بوندن فهم اولنوركه فیض الهی قلب انسانده بالقوه موجوددر ولكن
ظهور وفعلی عنایته موقوف وتجلیه دائردر نته كیم محروث ومبذور اولان تارلاده
بذر باطن بالقوه ظاهردر شویلكه ظاهر وبالقوه وجود پذیر اولمسی بارانك نزولنه بقر
پس بونده خارجدن نسنه یوقدر نته كیم روح منفوخ دخی بوجه در نفخله تعبیر اولندیغی كمال
ظهورینه تمثیلدر ورحم مادرده اولان جنینك وجودی مستكمل اولدقجه روح حیوانی ظاهر
اولدیغی كبی رحم استعداده اولان معرفت وحقیقت دخی شریعت وطریقتك استكماله
منوطدر وفنا فی الله حاصل اولدقده سر فیض ظاهر اولور نته كیم قبوردن مبعوث اولنلرك
ارواحی فنالرندن صكره نفخ اولنور ولكن فناء صوریدن صكره نفخ اولنان روح احیاء
جسد وفناء معنویدن صكره نفخ اولنان روح احیاء قلب ایچوندر بو احیا ایله طفل قلب
خلیفة الله فی الارض اولور وبوندندركه المؤمنون لا یموتون وارد اولمشدر زیرا جمیع
تعیناتدن فنا بولان كمسنه یه موت اولماز اولسه دخی صوریدركه روح انسانیتك
جسددن ظاهرا مفارقتیدر وبو معنی اكا نسیم جنت كبی خوش كلور وبو سر فنادندركه
ارضده اجساد كمل چوریمز زیرا فیض الهی ایله بقاء جاودانی بولوب بركات روحانیه
اجساده دخی ساری اولمشدر وبونلر انلردركه عالم اكوانك فوقنده اولان عالم وجوبدن
لا اله الا انا توحیدینی كوش ایتمشدر حقله قائم اولمشلردر وبونلر مسك اذفردن
اعز وكبریت احمردن اندردر اكرچه كه بو امت مرحومه ایچنده هر عصرده وبلكه هر نفسده
یوز یكرمی درت بیك ولی عرفی موجوددركه كذا ایدن یوز یكرمی درت بیك انبیانك
علیهم السلام اسرارینه مظاهردر وكاه اولوركه عدد مذكوردن دخی زیاده اولورلر زیرا
قرب ساعتده مبعوث اولدقلرندن اسرار برزخیه وحشریه انلره منكشف ومغیبات
عالم ملكوت منجلیدر باخصوص كه انلرك كمالاتی متبوعلرینك كمالاتنه تابعدر پس متبوعلری
اكمل الخلق اولیجق كندیلرده دخی اكا قیاس اولنه بو سببدن بو امته امت وسط دینلدیكه جمال
وجلال مبانی جامع وصفات وجوبه ای افراط وتفریطدن بری وهر وجهله معتدلدر
واعتدال حال ومزاجدن انسلاخه قادرلر ومعارج روحانیه یه مالكلردر اشرف التوجهاتدر

نسأل الله

نسأل الله ذلك من فضله وكرمه امین بلكه قطره شكلنده كورنمش اوزره دریادر
نه لفظی ترجمه ایچوندر یعنی فیض مولایه مهیا اولمق دكل بلكه بالفعل اهل فیضدر زیرا
باطنی دریا كبی موج انكیزدر اكرچه ظاهری قطره صورتنده كورنمشدر قلت صورتنده
رونما اولمق ایسه معناده كثیر اولمغه مانع دكلدر نته كیم قرآنده كلور كم من فئة قليلة
غلبت فئة كثيرة باذن الله مثلا حضرت ابراهیم وموسی علیهما السلام قلت صورتنده ایكن
كثیر العسكر اولان نمرود وفرعونه غالب اولدیلر زیرا باطنلرنده عسكر روحانی وار ایدیكه
كه چشم دشمنه هویدا دكل ایدی ظاهرده كار ایدن ایسه باطنده اولان تاثیر ایدر
پس باطن قوتده اولیجق ظاهرك ضعفی ضرر ویرمز بوندن فهم اولندیكه انسان
عالم اصغر وماعداسی عالم اكبردر یعنی قطره دریایه نمونه اولوب فیض دریا انده مندرج
اولدیغی كبی انسانده دخی صغری ایله بو عالم اكبرك اسراری انده داخلدر زیرا صورت الهیه
اوزرینه خلق اولنمشدر صورت الهیه دن مراد صورت حقیقیه دركه صفات الهیه دن
عبارتدر حیوة وعلم واراده وامثالی كبی وبو صفات انسانده مجتمع وماعداسنده
متفرقدر اكرچه هر ذره ده مهدك حالی واردر لكن قوت وفعلده تفاوتلری واردر
پس بر ذره كه جمیع اسماء الهیه وصفات ربانیه یه جامعدر بو جمعیتدن ذاتنده
ظهور ایدن شیء فعلدر ماعداسی بطوننده در انسان ایسه بوجه دكلدر انكچون مدار
عالمدر وهر وجهله زمام تصرف انك ید وتدبیرینه تسلیم اولنمشدر وبوندن ظاهر
اولوركه انسان هر بر فرد عالمدن افضلدر ومجموع افراد عالم ایله برابردر انكچون
رسول الله صلی الله علیه وسلم افضل الخلقدر مطلقا یعنی رسول الله ده آدم ومن دونه
اولنلرك كمالاتی موجوددركه سر اصطفاء آدم ونجات نوح وخلت ابراهیم وكلام موسی
وامثالیدر وبونلر صفات مذكوره نك هر بری ایله بریلرینك اوزرینه فضل اولدقری
كبی رسول الله اول صفاتك مجموعی جمعله هر برینك اوزرینه راجح اولمشدر اكرچه كه
بو اجتماع ایله مجموع من حیث المجموع برابردر فافهم جدا وبعض اشارات نبویه وارددركه
كندودنبك زیاده امتیازینه دلالت ایدر لی مع الله وقت وامثالی كبی ومعنای مذكورك
نظیری واردركه روحدر نته كیم قرآنده كلور یوم یقوم الروح والملائكة صفا یعنی یوم
قیامتده روح یالكز بر صف وجمیع ملائكه دخی بر صف اولوب ایكیسی بر برینه مساوی اولسه

کرکدر اول روحدن مراد کلیت روحدرکه جمیع اشیایه اندن نفخ اولنمشدر ملائکه ایله
مقابله اولندیغی ملائکه نک عالم ارواح واختراعه قریبی اولدقلریندر مع هذا
ملائکه دن برصنف واردرکه انره ارواح اطلاق اولنور ملائکه مهیمه کبی که بونلرده
اجسام کثیفه وکل اجسام لطیفه یه یوقدر سائر ملائکه ده ایسه اجسام لطیفه واردر
بشرده وسائر مخلوقاتده اجسام کثیفه اولدیغی کبی ودیمشلردرکه ملائکه دن
برخدمته مأمور اولنلره ملک ورسول دیرلر مأمور اولمیانلره روح دیرلر زیرا اکرچه
جسم لطیفه ایله متشکلدرلر ولکن روحانیتلری غالب اولمغله روح محض کبیدر
وبونلردرکه طاعتلری طبعی وخلقیدر بشرک ایسه کرهی وعارضیدر نکه اصلاح وجود
ایدن کملدن اوله الحاصل ذکر اولنان روح مطلق برملک صورتنده درکه عقل اول
دیدکلریدر وجمیع اشیا اندن اخذ فیض روح ایتمشدر هرخانه شمسدن اخذ نور
ایتدیکی کبی واول روح امرواحد ایکن جمیع ارواحلرت وبیه ومجمدا اهل صفه
تقابلی رسول الله علیه الصلوة والسلامک جمیع انبیا واولیایه تقابلنک فی الحقیقه
عینیدر زیرا بیورمشدرکه انا من الله والمؤمنون من فیض نوری یعنی بن آیینهٔ حقم
وسائر اشیاحی بکا آیینه در وبونک برنظیری حق الله اسمیدرکه جمیع اسمایه مقابلدر
انکچون الله تعالی محمدا اسما ارسنده انی اختیار ایتمشدر واول اسمک غوث اعظم که
قطب الاقطابدر باطنده مظهریدر نته کم ظاهرده مظاهری ملوک وسلاطیندر انکچون
حدیثده کلور السلطان ظل الله یعنی سلطان الوقت اولان حقیقت الهیه نک سایه سیدرکه
ظاهر عالم انکله مستریح اولور وقطب الوقت اولان اول حقیقتک کندی سریدرکه
باطن عالم انکله آسوده اولور وبکه ظاهر عالمه حق بقا وامداد اندن کلور کرک ظاهر
عالم مؤمن اولسون بلاد اسلامیه اهالیسی کبی وکرک کافر اولسون دار الحرب اهالیسی کبی
پس دار الحربک ده اوزرینه موکل کمسنه لر واردرکه بو عالم تدبیر نهایتنه دک بقادار
اولمسی انلرک نفس نفسیرندر اکرچه که انلر بو معنادن بیخبرلردر ولکن صاحب
الدارکه فی الحقیقه الله تعالیدر اکا دوشن حکیم اسمی مقتضاسیجه مظاهر کامله بونلردن
تدبیر وابقاء عالمدر پس بو تقریرده قطره ودریا ندر وقوجه قطره دریایه مقابل
کلمشدر وبو تمثیلک یوزندن سائر متقابلاتک اسرارلری حق منکشف اولدی ولکن فهم

تم

تام وکشف صریح کرکدر تا هیچ اولمازسه باری عقل مستقیم لازمدرکه عقل قدسی ایله کشفک
میاننده پردهٔ رقیق واردر یکاده نهایتها یعنی بو کار رمزایدر بزه لازم اولان بو معانی
جلیله یی بو وجهله ابراز وفهم اولندی ایسه ارشاددر فهم حاصل اولمیجق توقف لازمدرکه
هر امر وقتنه مرهوندر اکر اول امرک صاحبی اجتهاد اهلی ایسه یا بوت آدم ویاخود نشأهٔ
اخراده وعد الهی اوزره البته ظهورات کرکدر والا غایتی حرماندر قال الله تعالی ومن کان
فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی حاصل بودرکه انسان عمای قلبک انکشافنه مستعددر ولکن
ولکن اول پرده دست اجتهاد ایله زائل اولور اکرچه تأثیر الله تعالی دندر انکچون هر کمالک
ظهوری اختصاص بابنده درکه کامل اولان کمسنه انی کندی نفسنه نسبت ایتمامک کرکدر
بلکه منت الهیه بابندن اولدیغنی مشاهده قلمق کرکدر والا ناقص محجوب اولور بعد ذا مصرع
مذکورک ایکی وجهی واردرکه بری حقیقته بری تفأله محمولدر وبو معنی حقیقت اوله
شکره حاملدر وذکری تحدیث نعمت بابندندر وتفأل اوله قبول ایدوب کندی جدی
اوزرینه اجتهاد کرکدر تاکه قال اولدیغی کبی حقیقتی دخی ظهوره کله بورادندرکه اولیا عجب
وغرور وسائر رذائل اولماز وبونلر برسر عجیب حق واردرکه سحابدن نازل اولان
قطره نک حقیقتی دریا بخارندن اولوب مبدأ ومرجعی دریا اولدیغی کبی فیض الهی
صورتی حق بویله در زیرا ظاهرده کرچه جانب سردن روحه وروحدن قلبه نازل
اولور ولکن بو نزولدن مراد انک ظهوریدر پس انک اصلی ارض استعداددر
پس استعداددن خارج نسنه یوقدر وبونده رمز واردرکه صفاتنده اولان کیفیت
ذاتده یوقدر زیرا مطر بخار صورتنده دکلدر وسلوک حق دوریدر ولکن اصلنه
رجوعه دک کیفیات مختلفه ظهور ایدرکه اصلندن اول نسنه یه جدا قلمق اول کیفیتله
صبغ ایتمکدن اوتوریدر فهمی غامض نسنه در نظر ایله که الولد سر ابیه دینلمشدر مع
هذا صورده اختلاف واردر اکر اختلاف اولمسه تجلی ثانی عبث اولور تعالی الله
عن ذلک علوا کبیرا وبوندن اخذ اولنورکه تجلیاته نهایت یوقدر زیرا حقک عدم
نهایتی انک حقی عدم نهایتنی مستلزمدر اکرچه ظهورده ترتیب واردرکه ظهوری دفعی
دکلدر وما علینا الا البلاغ والله هو الفیاض اکرچه صورتا ظاهرده ضعف حالی
دار اما ولیکن قوت قدسیه اهل خوش توانا در صورت حقیقتک وظاهر باطنک

وضعف قوتک مقابلیدر ضعفدن مراد ضعف بشردرکه قوت بالمنه یه منافی دکلدر
وقرآنده کلور وخلق الانسان ضعیفا وضعف بشریدن مراد مرضدن ویا غیری احوالدن
عارض اولان معنا دکلدر زیرا بو ضعف بو مقامده مبحوث عنه دکلدر بلکه شول
ضعفدرکه اسماء الهیه نک نفوذندن قطع نظر ماهیت امکانیه نک ضعفیدرکه ماهیت
امکانیه ماهیت وجوبیه یه مقابلدر وامکانک وجوبه تقابلی ضعفک قوته وعجزک
قدرته وذلتک عزته تقابلی کبیدر وبو ضعفک حقیقتنی کمل اولیا مشاهده ایتمشلردر
انکچون قطبدن اضعف وکذلک اندن اقوی کمسه یوقدر پس قوتی اقدار حقه وضعفی
کندی نفسنه کوره در وضعف بشر شویله در که اولیایه اصحاب حالنده برکل ایله
طوقنه لر زحمتناک اولوب آه ایدرلر بادیه ایله بعض اعرابک دریس نسخ ایدرلر
صدا ویرمز زیرا قوت طبیعیه سی واردر اولیاده ایسه ریاضت جهتیله قوت طبیعیه
یوقدر مکرکه تجلی حالنده اوله لر بو صورتده ضعف قوته مبدل اولوب جسددن غائب
وظاهردن منسلخ اولوب واقع اولان هر نقدر امر هائل اولسه بی شعور اولورلر و
هیکل انسان حالا ظلمت امکانیه اوزرینه در اکرچه که نور وجود ایله منوردر مثلا خانه دنیا
نهارده بیله مظلمدر ولکن ظلمتی نور شمسله مستور اولدقده ظلمت معدوم اولور قیاس
اولنور مع هذا برنده باقیدر قال الله تعالی وآیة لهم اللیل الآیة وبو سری فهم ایدن
کمسنه کندی خمیرمایه سنه نظر ایدوب حدادن بیرون اولماز وقوت قدسیه دندرکه
انبیادن علیهم السلام معجزات واولیادن قدس الله اسرارهم کرامات ظهور ایتمشدر حضرت علینک
رضی الله عنه باب خیبری قلعی کبی نته کم بعض اخبارده کلمشدر بوندن فهم اولنورکه
انسان نه قدر مقرب حق اولسه بیله مأذون اولمدیغی مادام ضعف بشریسی واردر
مأذون اولدقده قدرت الهیه ظهور ایدوب اول ماده نه قدر صعب ایسه تم سهولت
قبول ایدر واول قوت قدسه منسوبدرکه قدوس الله تعالیدرکه خلقک انک
حقنده توهم ایتدیکی امورهن مقدسدر مثلا قوت الهیه اعضا وجوارح ویا اکل وشرب
ویا غیری وجهله دکلدر وبو امرلرده توهم اولنمق کفردر بلکه انک قوتی کندی ذاتندندر
پس قوت قدسیه نک ماعداسی قوت طبیعیه وامثالیدرکه احوال عارضه دن اولمغله
ذاتیه یه معارضه ایدمز زیرا عارض معدوم حکمنده در مثلا اولیا قوت قدسیه نک ظهوری

ایله

ایله کثرت نکاحه قادر اولورلر مع هذا ظاهرهم مرتاضلردر اغنیا ایسه بوقدر نفایس
ولذائذ اکل ایدرکن اومقوله نکاحه قادر اولمازلر زیرا مأکول فانیدن مستفاد اولان
قوت هیچ فانیدر غذای روحانی ایله باقیدرکه نوردر ودم حیوانی نور روحانی یه
قوتده معادل اولماز والله هو الغنی العزیز بعده بیت مذکوردر صحا طب ولا درویش
محمده کوره بو قوت قدسیه نک اثری هیچ مسارعت ایتمزدی زیرا متابعتده مشاق اذکار
وطاعات مقاتی واردر نفس انسانی ایسه اول مشاقی حملدن عجز وضعف کوسترر
وعهده سندن کلمز دیو تخویف ایدر پس بو سولده نفسی زبون ایتمک قوت قدسیه یه
موقوفدر انکچون هرکس طریق متابعته سالک اولماز زیرا بیلورکه مشاقی واردر وسالکلک
اولان هیچ متابعته مقلدرکه زبون نفس اولدیغندن اهون امور ایله عمل ایدر وقولاینه کیدر
بونکله ایسه یول بولنماز مکر برنفس بولندیغی قالور وبعضیلرک هیچ قوت نفسانیه لری
غالب اولمغله متابعته انکاره دوشوب امرهای بی سبب ایدرلر زیرا حس باطنلرنده
سلامتری یوقدر مثلا برکمسنه فاقد البصر اولسه طریق صوری یی کورمدیکی کبی فاقد البصیره
اولان هیچ صراط معنویه یی کورمز وسالکلرین هیچ انکار بلکه سب ایدر پس انک عاقبتده
حالی وسعیهم سبا واود وبالای قصه سی کبی اولور وبو وارطه یه واقع اولمش بسیاردر
اکرچه اشق دخی چوقدر واشقدن مراد سالکلردن اتحاد اهلیدرکه خلاف واقع ذات
وصفات حقی اعتقادم قصورلری واردر خلاف واقع اوزرینه عقد واقع اولمشدر
پس بو ایکی طائفه مخذول ومذمومطردر اودر رستمده الغرر زال اولوبدر نفس اماره
رستم مرشهور پهلوانلک اسمیدرکه اخر انی برادری شغاد برحیله ایله قتل ایتمشدر نته کم
محلنده مبیندر زال رستمک پدریدر وپیر وفرتوت معناسنه هیچ کلور بوراده مراد
زبون ومغلوبدر زیرا پیر اولانه بو معنی لازمدر نفس اماره اودرکه قلبی جهت سفلیه یه
جذب ایدوب شهوات طبیعیه ایله امر ایدر وامرنده توغل والحاح اولمغله بطریق صیغة
المبالغه اماره دینلدی نه قدر صفات رذیله وار ایسه نفس امارهده داخلدر ونفس مطلقا
اماره یه ولوامه یه وملهمه یه ومطمئنه یه وراضیه یه ومرضیه یه تشعب ایتمشدر الحاصل
نفس انسان اصلنده امر واحددر ولکن صفاتی یوزندن افرادی واردر انبیا وکمل
اولیاده بالفعل ظاهر اولان نفس مطمئنه وراضیه ومرضیه در زیرا انلر معصوملر ومحفوظلردر

بدننگ ماعداسنده نفوس ماعدادر. نفس اماره‌یه کوره تسوید ولوامه‌یه کوره تشهیب
ومطمئنه‌یه کوره تبییض دیرلر مطمئنه‌نك مراتبی واردر بیاضنك شدت وضعفی ایله
مراتبی اولدیغی کبی اوائل مطمئنه واوسطنده اولان نفس اماره‌یه رجوعی محتملدر. اواخرنده
ونهایتنده اولانك رجوعی مستحیل دکلدر زیرا یقینی تام وتمکینی کاملدر. نته کم علم الیقین
وعین الیقین وحق الیقین دیرلرکه مراتب یقینه اشارتدر. ونفس اصلنده مطلقا
اماره میدر دکلمیدر انده بحث عریض واردر. بعضیلر محل تقریرندن اخذ اولنورکه اماره‌در
ولکن هرکسده ظهوری یوقدر. بوجهتدندرکه دنیاده اجتهاده باقیدر. بعض کمل اشارتنده
نفس اصلنده مسلمدر دیدی پس مسلمه دینه کوره صفات رذیله یوزندن کفر وعصیانی
عارضدر. وکافره دینه کوره صفات حمیده جهتندن ایمان وطاعتی عارضدر حالی
خواجکلر اولان ذی حالی کبیدرکه خوفندن اظهار کفر وسل سیف ایدمز پس بوقوله
کوره نفس ابدی مؤمن اولماز زیرا ایمان شأننده دکلدر. وقول اوله کوره مؤمن
اولور نته کم ابلیسك اولادندن هامه دیدکلری حضرت نوح علیه السلام زماننده مقدم
ایمان کتوردی وحتی مؤمن اولدی پس شیطانك ذریتی شیطاندر اکثره ایمان کتورمك
جائز اولمجق ایمان نفسده حی جائز اولور اکرچه که نفس شیطاندن بتردر زیرا شیطاننك
حی شیطان ایدن کندی نفسیدر. ووجدانیده نفسدن بدتر قوت کافره یوقدر
پس بوراده نفسدن مراد قوت مخصوصه رذیله‌در ذات انسانیه دکل ونفسه متعلق مباحث
کثیره واردرکه بعضیسی محلنده تحریر ایله ونتیجه‌سی حی ذوقله بیلنمشدر. وبعده مصرع مذکورده
درویش محمد سابقی قوتده رستمه ونفس اماره‌یی ضعفده زال فرتوته تشبیه واردر
دیمکی رستم دیدکلری پهلوانك الده نیجه قوللر زبون اولدقلری کبی درویش محمدك
جهت روحانیتی الده حی نفس اماره اوبه مغلوب وشکسته‌در زیرا جهاد اکبری
غالب وقوت قدسیه‌سی شدیددر وبونده نفسك زیاده نفسك شدتنه اشارت
واردر زیرا قوی ایله کشتی کیری ایدن البته فرمان عسکره زبون اولور نته کم
مهدینك ظهوری عالمك زیاده اختلالنده واقع اوله کرك که اکر مهدی اولماسه
خیدی اهل سیف یوزندن اول اختلال انتظامه مبدل اولمازدی پس طبیب حسبنه
کوره‌در وقلب نفس الده اولدقجه مریضدر زیرا مؤمن کافر الده اسیر ومسخر

اولمغه

اولمغه بکزر وعکسی اولسه صحیحدر زیرا قوت بدن حال صحتده اولور بناء علی ذلك
نفسك مغلوبیتی قلب وروحك زیاده قوت وصحتنده‌در. ووجدانیده اولان
قوای مختلفه اصلنده یکپاره‌در که روح دینلور ولکن روحك جسده تعلقندن مراتب
واطوار ظهور ایدوب اسامی مختلفه ایله تسمیه واقع اولدی نته کیم سلطنت دیدکلری امر
واحددر ولکن مهر یوزندن وزیر وفتوی یوزندن مفتی وقضا یوزندن قاضی دینلوب
هر بری ضد یوزنده هر کاره مشغول اولدی شرحانی حی بویله‌در ولکن سلطان عادل غالب
اولمجق مملکتده فساد مرفوع اولور والحکم لله العلی الکبیر سکندردرکه روحی
غالب دارات دارادر. بوراده اسکندردن مراد اسکندر رومیدرکه نصرانیت
دینی اوزره ایدی حکمادن ارسطاطالیس اکا وزیر اولمشدر بو اسکندردرکه مصرده
پادشاه اولوب ملوك عجمدن دارا نام پادشاهه غالب اولوب اهلاك ایتمشدر اسکندریه
دیدکلری شهر عظیمکه ثغر مصرده‌در اکا مضاف ومنسوبدر. وانده انکچون حکما تألیف
ایتدکلری آیینه ومیل مشهوردر. وبر اسکندر حی واردرکه اکا اسکندر یونانی دیرلرکه حضرت
ابراهیم علیه السلامه ملاقی اولمش وحضرت خضر علیه السلامی وزیر اتخاذ ایتمش وفتنه
یأجوج ومأجوجی دفع ایچون بین الصدفین سددر بین بنا ایتمش وعمر طویل ایله معمر اولمشدر
وبو اسکندردرکه ذو القرنین جو شهرتیاب اولمشدر بونك ولقمانك ایمان وصلاحلری
متفق علیه وبنوتلری مختلف فیه‌در خضر کبی علیه السلام وعلمانك اکثری صاحب آیینه اولان
اسکندر صاحب سد اولان اسکندر قیاس ایدوب خطا ایتمشدر تفصیلی مثنوی اوزرینه
اولان شرحمزده‌در. روحدن مراد روح انسانیه‌درکه محل تعینی دماغ انساندر عقل کبی انکچون
دماغ ادی مختل اولدقده عقل روحه فساد وزوال طاری اولور منفوخ وصاحب رؤیا
اولان بو روحدر وبر روح حی واردرکه روح مزبورك ظلی واثریدرکه اکا روح حیوانی
دیرلر بو روحك محل تعینی جکردر. حاصلی جکرده دمك بخاریدرکه جمیع عروق واعضایه
منتشردر اولکی روح لا داخل ولا خارجدر بلکه بدنك امورینی تدبیر وتصرف ایچون
اکا تعلق ایتمشدر. کل نفس ذائقة الموت حم اولان نفسدن مراد بو روحدر موتی ذوق
ایتمسی بدندن مفارقتیدرکه جکره تعلقی منقطع اولدقده دمك بخاری منطفی اولوب جسد
میت وجماد اولور انسانك شرفی روح اوّل ایله‌درکه محل معرفت الهیه‌در ولکن نفسه

جواد ايله بعض آلايش قبول اتمكلكن مرشد يوزندن جهالتنى ازاله وتعلقنى قطع لازم كلمشدر
وبو ربوحده مؤمن وكافر مشتركدر وروح مخلوقدر نته كيم اول ما خلق الله روحى مقاله سنده
روشندر ولكن اولكبى حسبيله عالم امردندر نته كيم قرآنده كلور قل الروح من امر ربى
وبرسنه عالم اختراعه نقدر قريب اوله اولقدر لطافت اولور وبو لطافتك سريدركه
حديث شريفده كلور كنت نبيا وآدم بين الماء والطين وبو ردعدركه عالم ارواحده
صف اولك مقدمى وصاحب مجرا ايدى سائر ارواح كمل اكا پيرودر تحين روح
انسانى مقام سره ترقى ايله اول وقتده حقه وصلت بولوب پس تجرد كوزيله جمال
حقى مشاهده ايدر پس روح انك مادوننى اولندك وجودلرى معناى مذكوره دساطت
ايچوندر يوخسه انلرك كمالاتى مقصود بالذات دكلدر اكرچه مرتبه سنده ينه معتبردر
ولكن اعتبار ايله تحقيقك ميانده فرق واردر مثلا مقصود بالذات اولان نور شمسدر
نور قمر وانوار نجوم اندن مستفاد اولوب اكا فرع دوشمشلردر پس بعض خوارق عادات كه
رهبانلردن وغيرلردن صادر اولور معتبر دكلدر زيرا كافرك مقام سردن حصه سى يوقدر
بلكه مقام روحه دك ترقى ايدر ماوراسنه تجاوز ايتمز وروحه دك اولان سيره
سير آفاق ديرلركه مقام سلوكك زهدى مرتبه سنده در وبونك ماوراسنده اولان سيره
سير واجب ديرلركه زهدك فوقنده اولان عشقده حاصل اولور يالكز رياضت وامثالى
ايله دكل يعنى هركسه مؤمن اولسون كافر اولسون سهر يوزندن كه ترك خوابدر وخلوت
جهتندن كه ترك اختلاطدر وتقليل غذا يوزندن كه رياضتدر وبونلرك امثالى نسنه لردن
مرتبه توغل ايله البته بطريق خرق العاده امر مخصوصى مشاهده ايدر واندن نيجه نسنه لر
صادر اولوركه غيرلردن صادر اولماز هواده اوچمق وصو اوزرنده يوريمك وبعض
مغيباته اطلاع وطى ارض كبى لكن معتبر دكلدر زيرا امور كونيه نك آثاريدر حتى بو مقوله نك
مقام روحده اولان معرفتى ده مقبول دكلدر بلكه معرفت مقبوله اودركه مقام سره
وصولدن صكره اوله نتايج مقوله سيدر وروح حقنده عدم علمانك وبلكه اكثر سالكك
خطالرى واردر چمرك فحمه وابك بركه حلول كبى حال اولان روحه روح حيوانى ديرلركه
سبق ايتدى يوخسه روح سلطانى ذاتنى واضافى وادى ديمزلر زيرا بو روح حلول
وسرياندن وامثالى اوصافدن بريدر وتحيزدن مجرددر حالا عالم برزخده ارواحك

تشكلات وتعيناتى موطن دنياده اجسامه تعلق ايله حاصل اولان مرتبه لريدركه اكتساب ايتدكلرى
اعمال واحوالك صورتيدر والا فى نفس الامر ارواحده تشكل وتعين وتحيز يوقدر بو مقامك
فهمنده صعوبت واردر تحقيقى مكاشفه يه راجعدر بعده مصرع مزبورده مذكور درويش
محمدك روحنى نفس اوزرينه غلبه وقوتده اسكندر مسفوره ونفسنى مغلوبيت وضعفده
دارايه تشبيه واردر يعنى اسكندر رومى دارا نام پادشاهك دارات وترتيبنه التفات
ايتميوب قصاب اغنام ذبح ايدركبى انى وعسكرينى ذبح واهلاك ايتدكى كبى اولدخى روحانى
ايله نفسنى وانك صفتنى زبون ومغلوب ايدوب دشمنك بد مبطله سنى ازاله ايلمشدر
والله القوى المعين وبو مقامده اولان اسرار غريبه دندركه اسكندر مزبور اوتوز يدى سنه
معمر اولوب زمان قليلده بو قدر آثار ظهوره كلمشدر سلاطين عثمانيه دن سلطان سليم
اول كبى انك وقتى وقت عصره بكزركه زمانى قصير وظلى ممدوددر وكذلك اسكندر روحه
ده امداد ملكوته اولسون وقوفدن مقدم اندن نيجه نتايجه دلالت ايدر آثار حصوله كلور
شيخ اكبر وعبد القادر كيلانى وسهل بن عبد الله التسترى وسائرلرى كبى قدس الله اسرارهم
اكرچه كه سن سلوك حسبيله نفس نتيجه اوتوز يدى اوتوز سكز وقرق سنه ده حاصل اولور
بو مدت ايله زمان اوله كوره زمانى قليلدر يعنى زمان اولده نتايجه وصول نادر ايدى
ووصول صدور تنده ده عمر طويله محتاج اولوب رياضات ومجاهداتده قوه يه منوط ايدى
اول بار كران وعمر دراز بو امتدن مرفوع اولوب كمالاتى مدت مذكوره يه تعليق اولندى
بو كمال ده متبوعلرى اولان اكمل الخلقك كمالنه تابعدر زهى شرف وكمال اعتدال كه
بو امته احسان اولندى الحاصل سالكه لازمدركه منها اربعه حرم وقفنجه ثلث عمرى بارى
طلب حقه صرف ايده اكر قبل الموت مطلوب اياغنه كلورسه فبها والا برزخده وحشرده
ده حاصل اولور حاصل اولماز محجوب كلى به كوره دركه ومن كان فى هذه اعمى فهو فى الآخرة
اعمى نصى اكا ناظردر وسن سلوك اودركه مكاشفه اولندن اعتبار اولنور يوخسه
ابتداء مبايعه دن دكل زيرا ابتداى مبايعه ده مكاشفه نادر واقع اولمشدر
بو امتك كمالاتى بحسب الغالب تدريجيدر وتدريجى اولان ده سنت الهيه اوزرينه
دارو اولمغله مقبولدر پس اولا بذل وجود وثانيا فتح الهى كركدر بوكا سالك
مجذوب ديرلر عكسنه مجذوب سالك ديرلر مطلقا مجذوب اولمق ايله سلوكى

نفی ایتمز بلکه جذبه دن صکره اهل سلوکه محتاجدر تا که ترتیب اوزرینه اطوارک اسراری
مستحق اوله زیرا ارشادیه دوردن کورمکه قدم بقدم یوریوب سیر ایتمک بر دکلدر
بلکه بصر ایله قدم برابر کیدر مثلا میخانه قپوسی اوکندن مرور ایدرکن اکر اوده اولان
خمرک رایحه سندن مست اولمق نوش ایدوب بالفعل مست اولمق کبی دکلدر بوندن
فهم ایله که عالم خیال عالم حس کبی دکلدر یعنی کرکدر که کمال انسان تعین خارجی
مرتبه سن بوله یوخسه خیال مرتبه سنده قالمیه زیرا رؤیاده سلطان اولمق خارجده سلطنتی
مستلزم دکلدر سلاکک اکثری بو برازخده قالمشلردر ومنزل مقصوده واصل اولمامشلردر
کورن طور وجود اکرچه کلیم الله مشربده او دمده بی توقف درکه بو سر
موسادر طور صمد جبل موسی در علیه السلام که وجود انبیا اکا تشبیه اولنور
خصوصا که طاغده اولان ثبات وتمکین صفتی رجال الهی جبال حکمنده قیلور
کلیم اللهدن مراد نفس موسی در زیرا حقله مکالمه ومناجات ایتمشدر که مقام سمعه
دائردر وبو مقامک غایتی مقام بصردر که حبیب الله علیه الصلوة والسلامه مخصوصدر
انکچون دنیاده چشم سر ایله مطالعه جمال حق ایلدی وبو معنانک تبیانی ایچوندر که
نماز ایچنده جمیع جهاتدن کورر ایدی زیرا اول وقتده محاذات حضرت الله ایله وجود
محض وعیان صرفدر پس سمیع وبصیر وعلیم وامثالی اسمانک غایتی بردر که شهوددر
وبو شهود علمده وعیانده بردر زیرا حقک علم وشهودی اوزرینه زمان ومکان ترتب
ایتمز واکا ارواح واجسام اصلا حائل اولماز ومقام بصرده اولان کمال نبوت مقام
سمعده حضرت موسایه حاصل اولمامشیدی انکچون کلیم اولمق اختصاصات موسویه دن
اولدی یعنی حبیب اللهدن ماعدایه کوره زیرا حبیب اللهده جمیع کمالات مجتمع ایدیکه
اکر فضائل نفسانیه واکر معجزات نته کیم حقدن خبر اولنمشدر اول کمالدن اکا هدر
بعدما توقف اولمق کورنمه کوره در زیرا کورمیان ومشاهده قلمیان توقف ایدر
وانک توقفی مذکور درویش محمدک کلیم اولمسی منافی دکلدر زیرا دنیاده اولیا
تحت القبابدر که مستورلردر مکر که تعریف الهی ایله اهلنه معلوم اوله پس هرکس
بیلمک لازم کلمز وبلکه خواص ناس حتی بربرلرندن محجوبلردر زیرا حکمت الهیه موجبنجه هربری
بر وجهدن سلوک ایتمش وبر مخصوص اسمک طریقندن کتمشدر انکچون دیوان

حقده

حقده بر بریرلرندن احتجاب واردر اهل جنت مقام کثیبده تفاوت اوزرینه اولدقلری
کبی پس اصلاح وجود ایدنه کوره اتمه نک مطالعه سی حجاب پرده سنده در زیرا کرچه
ظاهرا هپ کوررک دیرلر وبو مقامی فهمده عسرت واردر غیرت الهیه نک حکمی
بلکه موقوفدر خصوصا که تجلیات الهیه دائما تنوع اوزرینه در پس ایکی یوز بر اولمدیغی
کبی ایکی سلوک دخی بر دکلدر واخوت دیدکلری نسبیدر والا کمسه کمسه یه بکزمز پس
موافقت دیدکلری جزئیاتده در کلیاتده دکلدر امدی سعی ایله تا که مقام سمع وبصر وفهم
باصره سن ومقام کلامده تمام اوله سن وکلامک مقلوبه اولان کمالی بوله سن وعودک
بدأ اوزرینه اولوب اصلکه رجوع ایده سن ولذت دائمه ایله متلذذ ومتنعم اولمغله فیض
بقا ایله طوله سن وبو بیتده مذکور درویش محمدک مقام سمعه وصولنه تفأل واهمت
واردر اکرچه که نیچه خطابات الهیه دخی بالفعل حاصلدر وبوندن فهم اولنور که خصائص
انبیاء متقدمین علیهم السلام بو امته میراث اولمشدر انکچون هر بر پیغمبرک مشرب
وذوقنده حالا سالک بولنور علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل خبری اکا ناظردر نظر
ایله که ولی عرفی نبی عرفی قدر تمکین اهلیدر اکرچه درجه ده مساوی دکلدر فافهم جدا
یا افندی فیض روح القدسده کورنسه کمال اوزره جهانی ایتمکه احیا کند بر قلب عیسادر
روح القدس جبرائیلدر علیه السلام روح مقدس معناسنه زیرا علایق وعوائقدن قدس
ذاتی وطهارت ذاتیه سی واردر خصوصا که حامل اولدیغی وحی الهی قلوب عبادی ادناس
تعلقاتدن تطهیر وتقدیس ایدر انک خصوصا اوزرینه فیضی حضرت عیسایه در علیه السلام
والده سی مریمه نفخ ایدوب اول نفخدن حضرت عیسی تولد ایتمشدر بو سببدن حضرت عیسی
روحانیدر پس روحانی اودر که روح انک جزئی اوله وانک سنی اوتوز اوچ اولمق
پدر جسمانی جهتندن تعیین اولمدیغندن اوتوریدر والا التمشدن زیاده کرک ایدی وانک
روحانیتنک آثارندندر که نیچه موتایه احیا ایلدی ونفسندن مرضایه شفا حاصل اولدی
وبو امتدن دخی اول فیض ونفخ اوزرینه تولد ایدوب وارث عیسی اولنلر بسیاردر ولکن
بو امتک کمالاتی اهم باطنه ناظر اولمغله احیاری اکثریا قلوبه تعلق ایلدی اکرچه فی الجمله
بحسب خرق العاده اجساده دخی تعلق ایتمشدر نته کیم ابو یزید البسطامی قدس سره بغیر قصد
بر قرنجه یه قتل ایتمشیدی صکره نفخ ایدوب اول قرنجه باذن الله تعالی حیات بولدی وکذلک

برتاج برعجوزک ولدینی ابتلاع ایدوب نهر نیله طالمشیدی صکره ذو النون المصری
قدس سره اول تمساحی دعوت ایدوب ولد مذکوری جوفندن حیا القا ایتدروب حوت
حضرت یونسی القا ایتدیکی کبی و بو مقوله اهل انفاس اولندر قلب عیسی اوزرینه در پس
بر قلب لفظنده بر کلمه سی فتحه لسان عربیده علی مضاعفه در استعلا ایچوندر الحاصل
بو بیتده حق مزبور درویش محمده تفال و همت واردرکه قلب عیسی اوزرینه اولمغه
توجه در معدوم اولا که قبل التزکیه نفس انسان زنده قلب مرده در و مرشد کامل یوزلدن
حاصل اولان فیض الهی ایله امر برعکس اولوب نفس مرده و قلب زنده اولور و فیض الهی
فی الحقیقة قرآندر ولکن قرآن صامتدر ناطق دکلدر مرشد ناطق ایله ناطقدر انکیچون
علماء ظاهرک اکثری اصلاح وجود ایتمدیلر زیرا قرآن کندیدن سویلمز طوطی کبی مکر بر سویلدر
اوله مرشد کبی و جهانده سویلدر واردر ولکن سویلر یوقدر پس خلقک استعدادلرینه
قصور تام اولدیغندن معلمدن فیض نطقی قبول ایتمزلر ای خواجه درد نیست ورنه طبیب
هست دیمشدرکه انسان مستعد اوله جمیع اشیادن اخذ فیض ایدر اکثری صحبت
جسمانیه یه منوط اولدیغی سهولت اخذ ایچوندر روحانیتدن دخی اخذ ایدرلر ولکن نادردر زیرا روحک
روحه آشنالغنه کمال قابلیت و صفای دروندن لازمدر جسمانیت ایسه بویله دکلدر قال الله
تعالی وابتغوا الیه الوسیلة وسیله دن مراد حقه وصل اولان واسطه در اکر جسمانی واکر روحانی
پس کرکدرکه هرکس بر بهانه ایله وصلت حقه توسل ایده و کندی فیض الهی ایله زنده دل اولدقدن
صکره غیرلری دخی احیایه وسیله اوله و بعض زماندن زیاده ظلمانی اولمغله اول زمانده
مبعوث اولان نبی و ولی بی ارشاد قالوب آخرتده تنها محشور اوله کرکدر نظر ایله
بو امتک استعدادنه که یوز یکرمی صفک سکسانی بونلر دورقی امم باقیه اوله کرکدر
و بونلرک احبارلری توحید افعاله و صفاته وذاته ارشاد ایدر و زماندن اولدیغیچون
انبیادن غیری یه توحید ذاتی نادر میسر اولمشدر بلکه کمالی بو امته مخصوصدر بعثت لاتمم
مکارم الاخلاق دخی اکا رمز ایدر نته کیم مقتضای حکمت حق بودر و امم ماضیه التی بیک
سنه یه قریب وقتنده یکرمی یه قریب اقطاب الحق کلمشدر بو امت ایچنده ایسه هر عصرده
بر قطب الاقطاب واردر اقطاب ارشاددن غیری مع هذا مدتلری آزدرکه بیک سنه در
پس زمانلری قصیر ولکن امدادلری کثیردر بو امتک دوری قمری اولمغله کمالاتی ظهوردن

بطونه

بطونه انتقال ایلدی اکرچه کور یانن نور کوزی اولنلره کوره شواهد استیمز
یا حالینه باقوب معراج روحانیده اول حانک دکلدر بو زمانک اهلی سمانیما
مسیحادر معراج روحانی اودرکه فنا عالمنده بشریتدن انسلاخ کلوب عالم علویه
عروج ایده که اول عالمک اکوانه کوره منتهای مستوای عرش و بلکه لوح و بلکه قلم اعلادر
عالم وجوبه کوره الله تعالی درکه انک سیری اکواندن سیرینک ماوراسنده در پس
هر سالکه اول مرتبه یه معراج میسر اولماز و بو معنای معراج رؤیا ایله دخی صورت پذیر اولور
ولکن انسلاخده اولان اقوادر زیرا انسلاخده انتقاض وضو اولماز خوابده ایسه
منتقض اولور مکر رسول الله صلی الله علیه وسلم خوابی اوله زیرا بونلرک مزاجلری زیاده اعتدال
اولمغله خواب حالنده دخی قلبلری اوزرینه پرده اولمازدی بلکه مناملری یقظه کبی ایدی
پس بو معنا خصائص نبویه دندر تحمل ایتمک بو خصوصده انلره متابعتدری یوقدر بلکه ظاهر
شرعده متابعت ایدرلر و بعد الیقظه تجدید وضو ایدرلر بوراده جان لفظی زیاده موقعنده
واقع اولمشدر زیرا جان کرچه لغتده روح حیوانیدر ولکن بوراده روح روان مراددرکه
معراج معنوی انکله حاصل اولور انک روح رواندن اولمسی اول مرتبه عزیز و محجوبدر
و بیکدر مسیحادن مراد حضرت عیسی علیه السلامدر سمانیما اولمسی ایکنجی سمایه جسدیله
عروج ایدر مسیحا اطلاقی ارضده ایکن کثرت سیاحتندن اوتوریدر زیرا بر جزوی
ایکنجی اول جزء اوزرینه تحمیل ایدوب بعض حواریلر ایله سیاحت ایدر و انار صلحایی تتبع قیلوب
و مواضع متبرکه ده نمازه قائم اولور و توجه الی الله کندویه پیشه ایدردی بو بیتده مزبور درویش
محمد ایچون بطریق التفال وارد یا معراج روحانی اثباتی واردر معراج جسمانی دکل
زیرا معراج جسمانی اوچ کمسه یه میسر اولمشدر بری حضرت عیسی علیه السلامدرکه ایکنجی
فلکه دک عروج ایتمشدر نته کیم ذکر اولندی و بری دخی حضرت ادریس علیه السلامدرکه دردنجی
سماء رابعه یه صعود ایتمشدر و بری دخی فخر عالم محمد صلی الله علیه وسلمدرکه ذروهٔ عرشه
پرواز ایتمشدرکه اول ذروه یه اندن غیری کمسنه وضع قدم ایتمامشدر و بو معنا ایله
جسد بشر و ملک اوزرینه فضلی ظاهر اولمشدر و ادریس و عیسی علیهما السلام حالا سماده
مقاملرنده زنده لردر ارضده خضر و الیاس حیاتده اولدقلری کبی لیلهٔ معراجده مسجد
اقصاده بو دردی جسدلری ایله ظاهر اولوب حبیب الله ه اقتدا ایتمشلردر سائر انبیا دنیادن

انتقال ایتمز به ارواحله حاضر اولمشدر. ولكن روحری جسد صورتنه كیرمشدر اكرچه اول
تمثلدینه ارواحدن غیربه مطلع دكلدر. مع هذا اجساده اولنلرك بعضیری اختفایه
قادرلردر. شویله كه مراد ایتدكلری وقتده ملائكه كبی اعین ناسدن تستر ایدرلر وملك صورتنه
حتی كیررلر وجمیع صوره تمثله قادرلردر. نته كیم بعض كمسه‌دن منقولدر. وبو معنی لطافت باطنه
تابعدر. پس هر كس لطافتنه كوره تمثل ایدر. ولطیف اولنده كثیف اولان نسنه‌لر حجاب اولماز
بلكه اول كثیف اولان نسنه‌لرده جهت لطافت واردر كه اهل الله اول جهت لطافت ایله
كثیفدن نفوذ ایدرلر. دیوار غلیظدن نفوذ ایتمك كبی بو جهتدندر كه نیجه معراجده
كره هوا وكره نار وموج مكفوف عروجه مانع اولمدی بلكه اول وقتده انلرك ما نعتدری
اوصاف اندن زائل اولدی. حضرت ابراهیم علیه السلام كوره اتشدن احراق صفتی زائل
اولدیغی كبی حقیقتی بودر كه احراق اتشك حقیقتیدر ظاهری اولان جرم كه تركیبده
الكا قور دیرلر اول اتشك صورتیدر. پس اول صورتنه احراقه قابلیت اولدیغی حقیقت
ناره اتصال وانكله قائم اولمسی سببیله ایراده حتی قابلیتی واردر. انكچون كونی برداً خطابیله
برودت قبول ایدوب ابراهیمی احراق ایتمدی بلكه سونمش كومر حكمنده اولدی. پس
اعیانده انقلاب وتبدل صورتدر. نته كیم جبریل علیه السلام بشر صورتنه تبدل ایدردی
مع هذا حقیقت ملكیه‌سی باقی ایدی. وانسان حتی كندی صورتندن غیری صورته كیرسه حالی
بودر. وكیمیاده كه باقر التون اولور باقرك حقیقتیله دكلدر بلكه باقرك حقیقتی التون
اولدیغی حالده باقیدر. ولكن صورت وصفی زائل اولوب التونك صورت وصفی ظاهر اولمشدر
وقیامتده كه نیجه عاصیر صور قبیحه ایله كیركدر. انسان حقیقتی اوزره باقیدر. ولكن اعماله
كوره بحسب المناسبة غیری صورتره تمثل ایدرلر. پس اول صورت انلرك صفت غالبه‌لری
صورتیدر حقیقتری صوری دكلدر. وقوم داودك صورت میمونه وقوم عیسانك صورت
خنزیره تمثلی حتی بو جهتدر. پس فطرت اصلیه‌لرنه صورت انسانیه‌لری باقیدر. ولكن جوهر
روحك صفتنه نفس امّاره‌یه مجاورتی حكمیله تبدل كلوب فساد طبیعت حاصل اولمشدر
نعوذ بالله تعالی بعد ذا اهل حجابك كوزلرنه بر پرده واردر كه اول پرده كثافت
سببیله لطیف اولنری جهت لطافت ایله كوره مزلر. وانكاره دوشرلر. قل انما انا بشر
سری بو معنایه ناظردر. یوحی الیّ دیدیكی جهت لطافته دائردر. مع هذا تصفیه وجود

ازجمله [illegible] انقلاب

ایدرجه

ایدرده ظاهرا وباطنا كثافت یوقدر. انكچون قبورده اجساد كمله چوریمك یوقدر
كثیف اولنلر ایسه قرق كونه دك منحل ومتلاشی اولورلر. پس كمل اولیا به لطیف اسمندن
تجلی عظیم واردر. غیریده دكل. پس مطالعه ایله حكمت حقی كه نوجهله اولیانك ستر ایتدی
خاصی اولیا كندی نفسلرنده مستور دكلدر بلكه كونش كبی اشكاره‌لردر. ولكن حجاب
خلقك كوزنده‌در. خفاش كوزی كبی. نته كیم كیمیانك اجزاسی خلقك مشاهده ایتدیكی
عقاقیر ونباتات واحجاردر. ولكن علم صریح زحق ومتعلق اولمدیغندن انلره سائر
اوتره واجزایه نظر ایتدكلری كبی نظر ایدرلر. وكیمیادن محروم اولورلر. پس قباحت
كوزده ومطالعه‌ده‌در. یوخسه اشیاده دكلدر. وكل مؤمن قرنداش بو سر عظیمی فهم
ایدك ایله سعی ایله حق تعالی كوزكدن پرده‌یی ازاله ایدوب اشیانك حقایقنی اوزره
مشاهده ایده‌سن كه كمال حقیقی اوله‌سن. مؤلف تشكی عوام ناسه كیدرسه اختفا انكچون
زمانه حالی بودر اولیا حقیقه منهادر عوام ناس خواص ناسك مقابلیدر. عموم
دكثر نوعیدن اولنری عوام دیدی. زیرا كافرك مؤمنه كوره كثرتی اولدیغی كبی عاصینك
حتی مطیعه كوره ومنكرك حتی مقره كوره كثرتی واردر. وحكم غالبكدر. واكثر كلی حكمنده‌در
ظاهره كوره‌در. والا واحد كالف موجبنجه باطنده حكم اهل وحدتكدر. پس بحسب الحكم
غلبه بنه كثرت طرفنده‌در. وغضب كرچه عارضیدر. زیرا افعال عباد اوزرینه مترتبدر
ولكن حكمت غلبه ایله ظاهرا مظاهری مظاهر رحمتدن چوقدر. ومآل نیه منجر اولدیغی
مسكوت عنه‌در. خلاصه بودر كه غایت وبدایت بودر. وابتدا انتهایه ناظردر. والله
هو العلیم الحكیم. زمانه حالی بودر دیدیكندن فهم اولنوركه حالا بحسب الحكمة ظهور
بطونه انتقال ایتمشدر. قرون سالفده ایسه بو بطوندن بو غیدی پس هلال بدر اولنجه
ترقی ایدوب بعده ظهوری بطونه انتقال ایدوب تدریجله محاق شهر واقع اولدیغی
كبی روی ارضده حتی ذكر متصل ایله بدریت مرتبه‌سن تكمیل ایدوب حالا خفاء دركه
اكثر ناس انلردن محجوبدر. ملكه تعریف الهی واقع اوله. بو نمرك محاقی حضرت عیسانك نزولیله
ومهدینك خروجندن صكره كركدر. زیرا اول وقتده پرتو كمال بالكلیه زائل اوله كركدر
محاق شهرده پرتو قمر مضمحل ومستور اولدیغی كبی. وبوندن فهم اولنور كه اولیانك
اسباب سری چوقدر. جمله‌دن بری زی عوامده كورنمكدر. زیرا شكل خواصده اولمقده كرچه

میمنت ومشابهت صوریه واردر ولکن حالا مفاسدندن بری اهل دعوی دربانک
اول شکله تشکلیدر برنسنه که شعار اهل بدعت اوله اصلنده سنت ایسه مهجوردر وبو
اعصارده اهل تقلید حصردن خارجدر وبری دخی بودرکه انسان شکل خواص ایله متشکل
اولوب حقه ناظر اولان وجهی ایله خلقه متوجه اوله بالاخره خلق انی معبود اتخاذ
ایدرلر مقصود ایسه خلقی حقه دعوتدر یوخسه خلقی خلقه دعوت دکل فافهم جدا الحاصل
زمانه یه کوره ظاهرده قبا وباطنده عبا اهلی اولمق ظاهرده وباطنده عبا اهلی اولمقدن
یکدر زیرا مقصود برنسنه نک لبیدر قشری دکل وحق تعالی خلقک باطننه ونیاتنه
نظر ایدر صورته واعماله نظر ایتمز زیرا نیات فاسده اولنجق اعمال صالحه اولماز واولیانک
حقده تنها اولدوغی بودرکه انلره حقدن غیریسی مطلع اولماز وبعض اولیا دخی
دار الحربده بطریق الاختفا کنیسه لره کیروب نماز قیلارلر وکیمسه انی کورمز دکاه اولورکه
هر خانه ایچنده اعدادن اختفا ایدرلر شویله که نقدر تفتیش اولنسه تخصیصی ظاهر
اولماز ودستنده بوقلانه اله کلمز مع هذا اوراده حاضردر وبونک امثال غریبه وندرکه
انلری بعض منکرلر ضرب ایدرلر نه قدر تدن هر حائل نسنه یه طوقنور بدنلرینه طوقنماز
بوده اختفا حکمنده برابردر وبوندن ظاهر اولورکه اولیانک غیری اولنلر حقله
صحبت وانکله وحدت ایدهمزلر زیرا محجوبلردر اگرچه که حق تعالی انلره واصلدر ولکن
مانع اولندیک طرفنده اولمغله فاقد البصر کبی اولورلر وحق تعالینک صفاتیله محتجب
اولدیغی معنای مذکوره راجعدر زیرا ظاهر اولان کوردیکن اشیادر پس اول اشیاده اسما
واسما ایله صفات وصفات ایله ذات محتجب اولور وبونده لطافت واردر زیرا مذکور
درویش محمدک لقبی اولیادر صیغه جمع عرف ناس اوزرینه جاریدر وجائزدرکه ترجیح
ولی عرفینک صرف جامع اولمغله اولیا دینله معشوقه جانان دیدکلری کبی زیرا عاشقک
بر باشقه جانیدر حضیض خاکی بکله مظهر اسما اولان ادم فرشته وش ولیس برزاخ
[illegible] اسما حضیض اوجک مقابلیدرکه اسفل واعلی دیمکدر بونده لطافت
واردر زیرا ابو البشر اولان ادم علیه السلام حضیضه اهباط اولنوب مظهر اسما اولدی
لکن صورتده تنزلده ترقی اولدی زیرا باطنی فرشته صفت معراج معنوی ایتمکده ایدی
وملائکه یه ظاهرده ویرلین اجنحه دن بدل انک باطننه قوای متضاعفه احسان اولنمشیدی

بوراده

بوراده عرشده مراد جمیع افلاکدر زیرا عرش جمله سن محیطدر وافلاکک ادوار جزئیه سی
انک دور کلیسنه تابعدر ومعراج صوریده سیرک منتهاسی ذروه عرشدر نیتکیم
بالاده ذکر اولندی بوندن ظاهر اولورکه باطن ظاهرک لبیدر مقصود ایسه تحصیل لبدر
فخر عالم صلی الله علیه وسلمه معراج صوری واقع اولدیغی تشریف واراءت آیات کبری
ایچوندر والا هر یرده مطالعه جماله قدرتری وار ایدی کمل امتک احوالی دخی انره ناظردر
زیرا تعلیم اسمادن مراد تعلیم حقایقدر تحقیق بودرکه اولا اشیانک مسمیاتنی اراءت
وحقایقی تعلیم اولنور ثانیا هر بری مقابله سنده اولان اسم دخی تعیین اولنور تاکه اول اسم
ذکر اولندقده اول مسمی مراد اوله پس حقیقتده اسم دیدکلری اول تعینک نفسیدر
والا اسم مجردی تعلیم ایتمکده فائده یوقدر چونکه اسما واسما دحقایق حصوله کلدی من بعد
حجاب غفلت دخی زائل اولوب بصیرتده پرده قالماز وملکوت سمایه هربار نظر ایتمکه
امکان اولور ولکن ملکک افرادی بحجاب اولمغله ملکوتنه وصول ایچون ملکی دخی
سیر ایتمک لازم کلدکده معراج صوری یه امکان اولمامغین معراج معنوی ایله اکتفا اولنور
ومشاهده سر قوتده اولان سالکک چشم بصیرتنه هر یکا نظر قیلور وافراد ملکک خفایقندن
اکا مجهول نسنه قالماز اگرچه بو معنا امته کوره اجمال بابندن رسول الله ه نسبت ایله تفصیل
قبیلندندر انکیچون الله تعالی جمیع خزائنک مفاتیحن انک دستنه تسلیم وجمله اشیانی
دیده رینه احضار ایلدی شویله که علوم اولین واخرین انده احسان اولندی پس سر صوری
تشریف بابنده اولنجق هر یرده دیده رینه ظاهر اولان جمال مطلق ایدی لاجرم کمل امت دخی
معراج معنوی ایله شرفیاب اولدیلر وسوره کثرتده وعالم ادوارده مطالعه قدرتی
بروز اولدی وبوندن ظاهر اولدیکه اسما ادم علیه السلام بالذات حقدن تعلیم اولندی
صکره ادم دخی بعض اسمائی ملائکه یه استعدادلری قدر تعلیم ایلدی پس بو معنا ایله
ملائکه یه فی الجمله ترقی حاصل اولدی اگرچه عشق جهتندن انده ترقی یوقدر حاصلی بودرکه
ملائکه ده محبت واردر ولکن عشق یوقدر زیرا عشق ایتمک درد وبلا دیمکدر عالم
علویده واهلنده ایسه درد وبلا اولماز بلکه ذوق وصفا اولور انکیچون جنت جانبی
علویدر روح انسان کبی وعشقده اگرچه درد وبلا حاصل اولوب تنزل صوری کوریلور
ارض کبی ولکن عشقک باطنی علویدر سما کبی زیرا قلبک صفتیدر قلب ایسه روحک

[illegible]

ولدیدر روح ایله علویدر که اکوان ایچنده اندن اعلی یوقدر امکنه ایچنده کعبه کبی
وجنت عدن کبی بو سببدندر که ملائکه کمالده کمال آدمیه تابعدر زیرا آدمک نشأه سنی
جامعدر وانسان کوزندن جمال حقی انسان ندن غیری کمسه کورمز بلکه هر کوز کندی
مرتبه سندن کورر ولکن حقیقتی اوزره دکلدر فاعرف فانه من مزالق الاقدام
والله الملک العلام یهدی الی سبیل دار السلام اولوبدر پر و بال آدمی قوندن
افزونتر بو منزلده صاقین صنمه که جبریلا کا همپادر پر و بال آدمدن مراد
فیض بلاواسطه دن حاصل اولان قوت باطنه در جبریل رسول الملائکه اولمغله تخصیص
اولندی پس جبریل آدمیه قوت باطنه ده همپا و ابقداش اولمیجق سائر ملائکه اکا
قیاس اولنه وهمپا اولمدیغی لیلهٔ معراجده سدرة المنتهاده توقفیله ظاهر اولدی
اگرچه جبریلک التیوز قنادی واردر ولکن رسول اللهک اجنحهٔ معنویه سی
اندن یوز آرتقدر زیرا اسماء سبعه مظهریدر که هر اسم یوز قنادحکمنده در حاصلی
بودر که هر اسمده یوز اسمک سری مندرج اولمغله اسماء سبعه امهات الاسما اولمش
وضمننده سائر اسمانک احکامی بولنمشدر که بو معنادن اکامل بشرک افضل ملائکه اوزرینه
رجحانی واردر خصوصا که ملائکه مرتبهٔ عقلده در انسان ایسه فوق العقلدر بو سببدندر
درکه ملائکه یه عقول مجرده دیرلر وسر انسان مرتبهٔ عقلدن عبور ایدوب تدریجله
بطریق التکمیل اوجیوز التمش بیک عالم دور ایتمش وسیر قلمشدر پس میانده
تفاوت بوندن ظاهردر وبوچه بودرکه ملک انسانک جزئیدر کل ایسه من حیث
الکل جزؤدن اشرفدر جزئیدر دیدیکمزک سری بودرکه انسان نشأه ده جمع
اولمغله جلال وجمالی جامعدر ملک ایسه یالکز مظهر جمالدر شیطان یالکز مظهر جلال
اولدیغی کبی وبو جمعیت بو موطنده کوریه که آخرتده حکمی ظاهر اوله جکدر ولکن جنته
دخولدن صکره جلاله متعلق نسنه قالماز جمیع انسان ملک کبی لطیف ونورانی اولور
بو جهتدن دیدیلر که جنتده سیاه رنک اولماز مکر صاچ وخال اوله که بونلر وکوزلرک
سیاهلغی نور سیاهدن مأخوذدر فافهم جدا رنج کلمز عروج عالم لاهوت قلمقده
کیم کوندز سلوکنده اگرچه پای درپادر معلوم اوله که عالم لاهوت عالم ناسوتک
مقابلیدر یعنی عالم لاهوت احدیت ذاتیه دیدکلریدر که مبدأ حرکت عرشیه در

یعنی

یعنی بو مرتبه حرکت صدریهٔ حسیه نک مبدئیدر که عالم حس واجسام اول حرکت ایله
حاصل اولور پس عالم لاهوت غیبه ناظردر وعالم ناسوت حسه ناظردر وعالم ناسوتک
آخری انساندر پس انسان نه کرکدر که ناسوتیتی لاهوتیتده افنا ایدوب مبدأ اصلیه
رجوع ایتمکلک انسان حیوانی مرتبه سن کذر ایدوب انسان حقیقی دائره سنه دخول ایده
وپای درپای عبارتی متصلا سلوک ایدر دیمکدر وبونده سیر الی اللهده نهایت
اولمدیغنی بیان واردر زیرا حق تعالینک ذات وصفاتنه نهایت اولمیجق اکا
سلوکک نهایتی هی اولماز بو سببدندر که علم بالله ابدی جمیع مواطنده زیاده اولمقده در
دریکه نزکیده فانمح دیدکلریدر ناقص صفاتندندر زیرا فیض حقی تحدیددر بو ایسه
نفس الامره مخالفدر ولکن مقاماته نهایت واردر پس امر سلوکک تمام اولمسی مقاماته
وصول ایله در یوخسه بطریق السیر دکلدر زیرا تجلیات الهیه یه حد و پایان یوقدر قبوسی
قولدن اولمق الهیتک نه دولتدر قبول ایتمز عبودیتدن اوزکه اولکه دانادر
عبودیت وتواضعدن مراد ریاستک مقابلی اولان معنادرکه معتبردر تملق معتبر
دکلدر داناودن مراد عارف باللهدر سؤال اولنورسه که الله تعالی قبوسنه قول اولمدیغی
یوقدر نته کیم قرآنده کلور ان کل من فی السموات والارض الا آتی الرحمن عبدا پس
قول اولماق احتمالدن خارج وقول اولمق دولتنی تصریح بی فائده در جواب بودرکه
مصراع ثانی اولک شرحیکبیدر زیرا طوعا عبد اولمغله کرها عبد اولمق میاننده
فرق عظیم واردر طوعا عبودیت اودرکه عبودیت محض اوله وریاسته مشوب
اولمیه وکرها عبودیت اودرکه عبودیتی ریاست صورتنده اوله زیرا بو عبد
محض جناب الهی دکلدر ودکمه برولی عبودیت محضه مقامنده وضع قدم ایتمامشدر
مکر فنا فی الله وبقا بالله اهلی اوله پس اهل کرامات کونیه بو عبودیتدن خارجدر
زیرا اظهار کرامت ایتمکدن خلقی کندو جانبنه دعوت واردر انکچون صاحبی ریاستدن
خالی اولماز مقصودی ایسه خلقی حقه دعوت ایتمکدر بو ایسه عبودیت محضه ایله اولور
زیرا عبد محض اولنلر کمنه ده اصلا شائبهٔ ریاست اولماز بلکه انک کرامتی کرامت علمیه
بابندن اولورکه حق تعالینک ذات وصفاتنه متعلق اولان علوم کلیه در انکچون کرامت
اولینک مفاسدی چوقدر وانک اهلنده احکام اسم ظاهر غالبدر وکرامت ثانیه حر

مفاسد یوقدر وانک اهلنده احکام هم باطن غالبدر مقصود اصلی ایسه باطن ایله تجلیدر که
مرتبهٔ خواصدر ظاهر ایله تجلی دکلدر که مرتبهٔ عوامدر فافهم جدا بو بیتده عارف حقیقی
ایچه عبدیتک مرتبه‌لرینه اشارت واردر پس کرکدر که عارف حقیقی اولوب زمام تصرفی
الله تعالی‌یه تسلیم ایده واولکه بعض عبید محض اولنلرک یوزندن خارق عادات
ظهور ایدر انلرک قصدلرینه مقارنتی یوقدر بلکه ظهوری غیرت حقدر زیرا انلر
ذات وصفات وافعاللرینی حق سبحانه وتعالینک ذات وصفات وافعاللرنده افنا
ایدیجک حق تعالی بالذات انلره تولی وتصرفی ابراز ایدر نته کیم بیورمشدر وما رمیت
اذ رمیت ولکن الله رمی وبونک امثالی نصوص وشواهد اول معنایه دالدر
ویررلرسه جهان سلطانلغن المازقبول ایتمز   طلب قلمازکرامت قوللغنده پای برجادر
زیرا سلطنت دنیویه سلطنت کونیه در کوزی ایسه عالم الهیه کوره بتون دنیادن
برضیعه کبیدر پس هر قاننی اولمق ادانی‌یه سزادر عالی‌یه دکل وعالم وجوبه کوره
قدری یوقدر زیرا مخلوقدر مخلوق ایسه مطلوب اولمغه سزا دکلدر انکچون رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم سلطنت دنیایی قبول ایتمدی مع هذا مفاتیح الندهٔ ایدی
بلکه انده تجلی ذات ظهور ایتدیکه هزار سلطنت سلیمانیه‌دن افضل ایدی زیرا حضرت
کرچه رب هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی وفقنجه تصرف صوری کوستردی
ولکن فی الحقیقه علویات وسفلیات بالجمله تحت تسخیرنده ایدی انکچون افلاکه
عروج ایدیوب مستوای عرشه وضع قدم ایدیلر برینه اکا مانع وعائق اولمادی
ورودی ارضده اولان اشیاحی بو قیاس اوزرهدر وطلب قلماز دیدوکی علو همته
اشارتدر ونیجه‌لرکه طلب قلدیلر طریق عبودیتدن خارج اولدیلر ونیجه‌لر دخی
اولا واخرا حضور ایتدیلر وبو معنی برعمیق نسنه‌درکه عوام ناس دکل بلکه اهل
مکاشفه‌نک بیله دکمه‌سی واصل اولماز انکچون نظرلری کونیاته منحصر اولوب کیمی
مکاشفهٔ جنده وکیمی کشف قبورده وکیمی اطلاع ضمائرده وکیمی مشاهدهٔ ملکده
وکیمی خلایقده قالدیلر که بونلرک جمله‌سی کمل اولیا یاننده امور سافله وکشوف
سفلیه‌دندر اکرچه عوام یاننده مرغوب ومعتبردر بلکه اهل الله یاننده معتبر اولان
ذات وصفات وافعالک حقایقنی کشف وفنا وبقا احوالنی ذوق وتوحید

وتجرید

وتجرید وتفرید مراتبنه وصولدرکه بونلره کرامات علمیه دیرلر وبونلرک اربابی اولکیلره
کوره یوم قیامتده ثرایه نسبت ثریا دیمکه حقی عالیه‌لردر پس کرکدر همت عالیه ایله
مقصد اقصایه ترقی ایده وعبودیتده پابرجالغی ثابت قدم اوله
قولدر اما آشنای رب مطلقدر   کورینور صورتا بیکانه هرباب بو نه معنادر
بو بیتده عبد ایله مولی اراسنده اولان ارتباطه اشارت واردر اول ارتباط
ان الله خلق ادم فتجلی فیه حدیثندن مستنبطدر پس حقله ارتباطینه حقلدر یوخسه
خلقله دکلدر زیرا حق نور وخلق ظلمتدر نور ایله ظلمت میاننده ایسه ارتباط یوقدر
بلکه نور ایله نور اراسنده واردر نته کیم بر توتشمش کندیه ولیلدر حقله اشنالق
رفع حجابدن صکره در زیرا وراء حجابده اولان اشنالق نه قدردرکه صدره قیودلن
باقمق دیمکه قیود طشره‌سنده قالمق کیبیدرکه اول مرتبه‌یه علم بلکه شعور دیرلر عیان وحق
دیمزلر ورب مطلق الله تعالیدرکه اطلاقی حقیقیدر اضافی دکل زیرا اطلاق اضافی
تقییده مقابل اولمغله مقابله حسبیله قید اخذ ایدوب اولدخی مقید اولور اطلاق
حقیقی ایسه اطلاق اضافینک بعداتیدر زیرا اطلاق حقیقیده اولان وجوده
وجود بشرط لاشیء دیرلر وجود عامدرکه وجودیه طائفه‌سی عدم فهمدندن
وجود عامه ذاهب اولمشلردر وعوام علما دخی سوء ادراکلرندن وجود مطلق اطلاقندن
وجود عامه انتقال ایدوب اطلاق ایدنلری اکفار ایتمشلردر حقیقی ایسه ذکر اولنان
یعنی حق تعالی اوزرینه وجود مطلق اطلاق اولنسه اطلاق ذاتی مراددر تعین
ولا تقییددن منزه وجمیع تعینات ایجابیه وسلبیه‌دن مطلق ومبرادر دیمکدر وانلنده
بو مرتبه‌نک سرینه مظهر اولان سر السر وغیب السر اخفیدر لفظ مذکورک نظیری
لفظ وحدتدر یعنی حق تعالینک وحدتی کثرت مقابلی اولان وحدت دکلدر زیرا بو وحدت
کثرت مخلوقه ومقیده مقابله اولمغله مخلوق ومقیددر بلکه بو وحدت مبدئی اولان
وحدتدرکه اکا نفی شرک دیرلر نته کیم وحده لا شریک له اکا ناظردر وبو مقوله اطلاقاتی
مقصود اصلی نه ایدوکنی بیلمیوب اصطلاحات مشایخه واقف اولمیانلر نیجه وجهله لغو کلام
ایدرلر دیمکه عوام اولیا بیله تحقق اولنری بو خصوصده تشنیع ایدرلر علاء الدوله
السمنانی کبی که شیخ اکبر قدس سره الاطهر حضرتلرینی وجود مطلق اطلاقنده تخطئه

ایتمش وسبحان من اظهر الاشیاء وهو عینها مقاله‌سنده افراط فاحش ایتمشدر مع هذا
انک جوابی اظهر کلمه‌سنده مندرجدر ولکن بصیرت اولمیجق نه فائده من لم یهد الله فما له
من هاد ومن لم یجعل الله له نورا فما له من نور کور بنور صورت بیگانه‌ده دیده‌سی ایکی وجهله
بری بودرکه صورت بشریه‌یه محجوبلردر زیرا صورت بشریه الهیه‌نک اوزرینه پرده اولمشدر
مع هذا انسانک حقیقت الهیه صورتی اوزرینه مخلوقدر وانی بشر صورتنده نظر
ایدن حقدن محجوب اولور زیرا حق اولان انک جانب ظاهری دکلدر بلکه طرف باطنیدر
نته کیم رسول الله علیه السلام یتیم ابی طالب اولمق نظریله ناظر اولنلر فی الحقیقه انی
کورمدیلر بلکه انی رسالت نظریله ناظر اولنلر کوردیلر وبلکه پرتو تجلی روینده نمایان
اولمغله تدقیق نظر ایدنلر انک یوزندن حقی کوردیلر وبر وجهی دخی بودرکه ارباب
حقیقت اغزی مستور اولان بر عمیق کبیدر پس اول ستر انک اغزندن ازاله اولنمدیجه
ایله وصول اولمدیغی کبی اهل حقیقت دخی [illegible] زینه کلام حقیقت کتورمدکجه فیض باطنی
ظهوره کلمز وفیض آشنا اکثر خلقه کوره بیگانه محض اولورلر بو معناده حق آشنا
اولنده کوهردر نوالاخر لا یفهم رتبه‌سی اولان کلام اهل حقیقتدن نه فهم ایدر دقائقک
مرتبه‌سی ندر نه بیلور وبعض مقلد واردرکه تزویر ایله کلام اهل حقیقتی کتوروب
کندی حالی اولمق ادعا ایدر بو ایسه اهل حالک یاننده قتی روسیاهدر زیرا زاغ وبلبل
صورتلرندن بللو اولدیغی کبی مقلد ومحقق دخی ادالرندن نمایاندر پس بیگانه آشنا
صورتنده کورنسه ینه بیگانه‌در اوحقه سجده‌دن بلکه قالدیرمز کوزین کوکه
طوتماز قمو خلق جهانک اما درینه جهره فرسادر اولفظلی آشنای رب مطلقه
راجعدر حقه سجده‌دن مراد سجده قلبدرکه ازلی وابدیدر وبو سجده‌نک حکمی بودرکه
حضرت ابراهیم علیه السلام کبی حقه انقیاد تام ایدوب ان الدین عند الله الاسلام موجبنجه
هر امره ظاهرا وباطنا تسلیم اوزرینه اوله وبو سجده درکه عارفلره حلاوت دماغ ویرر
وبو سجده‌ده جمال حقی کورورلر پس بو سجده‌نک اهلی یره وکوکه باش اکمز وحقدن غیری
سرفرو قلماز بوندن فهم اولنورکه بوراده کوک ذکری اکتفا قبیلندندر وجه تخصیص
محل سجده اولان یر ایله تقابلندن اوتوریدر یعنی سجده ذکر اولندیغی محلده سما ذکر
اولنمق متقابلی ذکر ایتمک کبیدر وبونده سجده‌نک معظم افعال صلوة اولدیغنه
دلالت واردر انکچون الله تعالی سجده‌یه اختیار ایتمشدر یعنی افعال صلوتدن اکا

سجده‌دن

سجده‌دن مقبول سنه یوقدر بعده مصراع ثانیده انسان کاملک حالنه ومقام قطبیته
اشارت واردر زیرا انسان کامل کندی نشأه‌سن تکمیل ایتمکله جمیع اشیا اکا سرفرو
ایدوب وقطب الاقطاب‌دن علویات وسفلیاتک جمله‌سی بعکس جرم اولور وبو نهایتک
هر وجهله فضلنه اشارت واردر ذلک فضل الله من فضله بودر انسانکه کندی کندینه
سجده قیلور دائم جنازه حالنه ایله نظر جهانه دعوادر بو بیتک حقیقتی بودرکه انسان
ایکی حقیقتی متضمندر برینه حقیقت فاعله مؤثره الهیه وبرینه حقیقت قابله متأثره
کونیه دیرلر ودائما بو ایکی حقیقتدن آثار کثیره ظهور ایتمکده‌در مذکر ومؤنثدن اولاد
وغیره تولد ایدوکی کبی وافراد انسان فی نفس الامر نفس واحده اولوب امتیازلری
تشخصات مختلفه سببی اولمغله ظاهرده تعدد وتکثر ظهور ایتمشدر پس تشخصاتدن
تجرید اولنسه‌لر نفس واحده قالورلر نته کیم انوار شمس عند الغروب مجموع اولوب نور واحد
قالور زیرا اولدن دخی نور واحد ایدی ولکن دنیایه وروزنه‌لردن خانه‌لره ابتلای
سببیله تکثر ایتمشدی پس تکثردن قطع نظر ایدن نور واحده نظر ایدر افراد انسان
دخی نفس واحده ایله بویله‌در انکچون یوم قیامتده نفوس جزئیه نفس کلیه‌یه رجوع
ایدر اکرچه عند الحشر ینه متکثر صورتنده کورینورلر بو معنادندرکه شریعتده الجنا
منهیدر یعنی برکمسنه برکمسنه‌یه ملاقی اولدقده سلام ویرمک والمق مشروعدر ولکن طپو
قلمق ومنحنی اولمق کرکدر زیرا حقیقتده کندی نفسنه طپو قلمق کبیدر خصوصا حقه قارشو
مخلوقاتدن بری برینه سجده معاذسن ایتمک اولماز سؤال اولنورسه‌که رسول الله علیه
السلام تحیاتده السلام علیک ایها النبی دیمک ثابتدر کندی کندینه سلام ویرمش اولور
جواب بودرکه بو سلامده ملکیتدن بشریته وبا ولایتدن نبوته ویا حقدن خلقه یعنی
جمعدن فرقه التفات صورتی واردر تاکه اثبات اثنینیت ایله سلام متحقق اوله پس
جنازه حالی بویله‌درکه ظاهر انسان باطن انسانه سجده کبیدرکه بری برینه مغایردر
اکرچه‌که سجده حقه‌در پس انسانک انسانه سرفرو بو اولیجق تغایر صوری واعتباری‌یه
منوطدر کندی کندینه اولان سرفروسی دخی تغایر حقیقتین اعتباریله‌در بوندندرکه ارواح
انبیا واولیا کندی جنازه‌لرینه حاضر اولوب خلقه برابر کندی نمازلرین قیلورلر وملائکه‌نک
دخی آدم علیه السلام سجده‌لری اکرچه آدم محراب حق ایسه ظاهردر واکر باطن آدم ایسه اعتبار

مذکور اوزرینه در زیرا ملائکه اوکا جزء کبیدر ثانیسی مرجح بودرکه ادم سلفه خلق
بری قرینه بطریق التحیه سجده ایدرلر وحق تعالی یه ربی اولدیغی جهتدن اب لفظنی اطلاق
ایدرلردی بزم شرعمزده تنزیه وتشبیه اعتدال اوزره اولمغین اول مقوله ایهامه متعلق
اولان نسنه لر مرفوع اولدی صلوة جنازه سجدۀ صوریه اولدیغی دخی اول معنایه ناظردر
فافهم جدا فانه من الغوامض کیم زیرا هر کسک روحی کلور حاضر اولور انده قیلدیر
کندی نمازینی اویردۀ کیم مصلادر بورادہ هرکسدن مراد انبیا واولیادرکه
عندالله وعندالناس معزز ومعظمدر انکچون بطریق التشریف اول محلده حاضر اولورلر
بو ارواح ان کبی الغالب محبوبلردر اول وقتدن وقت سؤاله دک محبوس
اولمشدر هم کمال هول مقامدن انلر انکچون تشریف یوقدر واولیا صدیق وشهید
اولنلر بالاصالة ومغفور اولان صالحلر بالتبعیه داخلدر وارواح سعدانک بحسب
الاذن الالهی امکنۀ متبرکه ده حضورلری متفق علیه در حتی سلام وبرمک انکچون
کندی توطن ایتدکلری خانه لرینه دخی واررلر ولکن انلرک سلاملرینی اهل غفلت
اولان حس ایتمزلر وحضورک سببی اطلاقدر یعنی انلر انکچون تشریفا حبس یوقدر
جمیع عوالمده سیر ایدرلر اگرچه مقامات معینه لری واردرکه حقیقی صوردر وصوردن
اوسع نسنه اولمغله مقامات عرشیه وقنادیل معلقه وعلیین واعلاعلیین داخلدر
فافهم جدا وبونده روحدن مراد روح انسانیدر روح حیوانی دکل زیرا روح حیوانی
عندالموت منطفی اولور نته کیم بیانی کذرایلدی وبونده مصلادن مراد صلوة
جنازه قلنان محلدر ککرک اوریهی مصلای عرفی اولسون وکرک اولمسون زیرا
حضور جنازه یه در مصلایه دکل بونی فهم ایتمز جاهل بونی ادعا ایدر عاقل
که زیرا دکه کشف اهلینه بیله حیرت افزادر بورادہ کشف ذکری بطریق الشرحی
وارد اولمشدر پس جاهلدن مراد ابله وناقص العقلدرکه عقلی عقل اخبردرکه
جزئیدر وعاقلدن مراد عقل قدسی اهلیدرکه مکاشفه ایله انک میاننده پردۀ
باریک واردر بو مقوله عقل قدسی اربابی مکاشف حکمنده در انکچون قبول واذعانی
واردر پس هر عالم وعاقل بویله دکلدر انکچون اکثر علما انکاره دوشمشلردر مع
هذا اول ملکاته عقل ایله ادراک ایتمشلردر زیرا ملکه لری وعقدری قشریدر لبی

دکلدر

دکلدر انکچون قرانده وما یذکر الا اولوا الالباب دینلدی الحاصل اولوا الالباب
اولدرکه اوهام وخیالاتدن نجات بولمشلر وعین الیقین ایله مشرف اولمشلردر وکشف
دیدکلری مکاشفه ایله مطلوب اراسنده پردۀ رقیقی رفع وازاله ایتمکدرکه اول پرده دخی
الحقیقه مکاشفه تا بعدر نته کیم بالاتمام تحقق اولندی پس مکاشف اولان عاقلک فوقنده در
زیرا عاقلک ورای ستر رقیقدن مطالعه قلدیغنی مکاشف اولان بی پرده مطالعه ایدر
وحیرت افزا اولمق کشفی ضعیف اولنده کوهه در نظر ایله که بصرنده علتی اولان اولمیان
کبی مشاهدۀ اشیا ایدمز اگرچه بصر صاحبیدر بوندن فهم اولنورکه فی الجمله مکاشف
اولان ایله عاقل برابردر وبلکه بعض عقل قدسی اهلی واردرکه ادراکده مکاشفک
فوقنده در وجاهل ولان اعمی کبیدر العیاذ بالله تعالی وبوراده حیرتدن مراد حیرت
مذمومه در زیرا صاحبی مراده وصولدن محجوبدر کیمنه حضر اولور ساقی کیمنه فیض
ایدر باقی بلمز سر خلاقی که پوشیده معمادر معلوم اولا که حضر علیه السلام
صحابه دن معدوددر نته کیم ارباب حدیث یانلرنده مثبتدر ودیمشلردرکه حضر بسط
مظهردر انکچون بعضیلر دیدیلرکه حضردن مراد صفت بسطدر پس بو معنی وجود حضری
نفی ایتمز زیرا حضرک اهل الله ه مرئی ونیجه نسنه مستعدلره ساقی اولدیغی مالا کلامدر
وسقیدن مراد فیضدر فیض دخی نفس رحمانی دیدکلریدر نته کیم حدیثده کلور انی لاجد
نفس الرحمن من قبل الیمن مقصود نبوی ویس القرنینک غمی اولان عصام الدینه
اشارتدرکه اول وقتده یمنده قطب الابدال ایدی وانک قطب الابدال اولدیغی
فخر عالمک علیه السلام قطبیت عظماسنی منافی دکلدر زیرا اول قطبیت بو قطبیتدن شعبه
جزئیه در نته کیم معنای مذکوره اشارت اولمق نفس رحمانیدن مراد امداد الهی اولمغی
مانع دکلدر نته کیم اول امدادک حضرت انصار رضی الله عنهم مظاهر اکملیدر انکچون
هو الذی ایدک بنصره وبالمؤمنین موجبنجه اکمل الموجودات انک تحت اللواسنده تجمع اولوب
اکا نصرت ایتمشلردر باقیدن مراد رب باقیدر بوندن فهم اولنورکه بعض اولیایه بدایتده
فیض الهی بالواسطه وبعضیلرینه دخی بلا واسطه در وواسطه نک دخی اکمل مظاهری حضردر علیه
السلام انکچون ایرشن یا حضر دیو السنۀ عوامده بیله مشهوردر اگرچه غیری اولیا دخی
مستعدلری ارشادلرنده فیض نفس ایدرلر وحضر بینه قائم اولورلر وحضر جمیع اولیایه

نهایتده واقفدر اگرچه بدایتده بعضیلرینه واقف دگلدر ومطلع اولمدیغی اولمق هم جائزدرکه
غیرت الهیه بایندر. وبمقوله اولیا افراد دیدکلری قبیلدن اولور زیرا انلر قطب الاقطابک
تحت تصرفنده دگلدر وبوندن ظاهر اولدیکه حضرت مستفده افاضه نفس ایله مأمور دگلدر
ولکن شیخ اکبر قدس الله سره الاطهر حضرتلری زمانلرندن الی یوم القیام نقدر خواص اولیا
گلدی وگلورسه جمله سنک دهاننه نفخ اتمشدر بوندن مراد علم الهیدر. انتسابی تحقیقدر
وبالواسطه اولان فیض ایله بلا واسطه اولانک فرقی بودرکه بالواسطه فیض اعلی اولندک
اکثری مذاقرنده صفاتی وبلا واسطه اولندک ذاتی اولورلر وذاتیون صفاتیوندن
رتبه ده اعلادر اگرچه صفاتیون بقاده ذاتیوندن نشأه الحمدر پس بو مقوله
صفاتیونه ذاتیون هم دیرلر ولکن هر ذاتی اولانه صفاتی دیمزلر زیرا جائزدرکه مقام ذاتدن
نزول اتمش اوله ورتبه ذاته قدم باصمین صفاتی ذاتی اولاندن رتبه ده اسفلدر زیرا
صفاتی اولمق قاب قوسین رتبه سیدرکه مقام عشقدر وذاتی اولمق او ادنی مرتبه سیدرکه
مقام فنادر یعنی اول مقامده هرشیدن خصوصا که اول مقامه موصل وسبب قریب اولان عشقدن
بیله فنا واردر وذکر اولنان ذاتی وصفاتی یه سر خلاقی لفظی ایله اشارت اتمشدر دیو معمای
ذوقده بیلمک معمایی کشف وفتح اتمکدن اصعبدر زیرا معمای حقیقیدرکه مجازی واعتبارینک
فوقنده در پس هر حل معمای اعتباریه قادر اولان معمای حقیقینک حلنه قادر اولماز
نته کیم پوشیده لفظنده اول صعوبته اشارت واردر بصیرت ایله باقنده گور باقن صورت
حقدر محمد مصطفی واحمد ومحمود اسمادر بصیرت دیو قلبده بصر چشم قالب اولدیغی
گبی یعنی بصر ایله محسوسات وبصیرت ایله معقولات ادراک اولنور وجمله معقولاتدن بری هم
صورت حقدر حقیقت حق دگل زیرا حقیقت حق ادراک اولنمقدن مبرادر انکچون
وهو معکم نصنده اولان معیتی معیت صفاتیه یه حمل ایدرلر معیت ذاتیه یه دگل بلکه
معیت ذاتیه دیدکلری نسبت ارتباطیه درکه وصف ایله موصوف وتعین ایله متعین
وحال ایله ذی الحال ومطلق ایله مقید آرهسنده جاری اولان نسبت گبی بر نسبتدر
بو نسبتدن ایسه تعاین حقیقی لازم گلمز انکچون دیرلرکه حالا اشیا رایحه وجود شم اتمامشدر
بلکه ظهور ایدن نسب اسمای الهیه در نسب ایسه امور وجودیه دن دگلدر وبو اسما جمله اسما
دن افضلدر وبونلر صورت حق اولدیغی معنای حقه دال اولدقلریدر پس اول صورته مطلع اولان

حقایقه

حقایقه هم مطلع اولمش اولور مگر اطلاعی وراء حجابدن اوله الحاصل زید وعمرودک روح انسیبی
گورمک مراد ایسه صورت عمروه نظر اتملودرکه اول صورتی گورمک همان روحی گورمکدر زیرا
روحک بدنه حلول واندن تجزی اولمقدن کمال تجردندن فی الحقیقه مرئی دگلدر پس مرئی
اولمق لازم گلسه بدنه تعلقی جهتندن صورت بدنده گورینور وحقیقتده بدن اکا آیینه گبیدرکه
آیینه ده منعکس اولان گورینور نفس آیینه گورنمز فسبحان المحتجب بصفات ذاته وخلقه صورت
حق هم بو قیاس اوزره مطالعه اولنه یعنی اسماء الهیه ایله قائمدر واسما دیدکلری فی الحقیقه اول
اشیانک تعیناتیدر پس اسم مسماسنه دال اولدیغی گبی هرشی هم حقه دالدر ودالدن مراد مدلول
اولمقده دال اولدیغی وجهله مدلولک صورتیدر بو جهتدندرکه حقدن اظهر نسنه یوقدر
ولکن محجوب اولان صورته قصر نظر ایدوب اعمی گبی آیینه ده منعکس اولان یوزی گورمز وبو کلامدن
مراد حقی ورؤیتی تشدیدر یوخسه حقک رؤیتی بوندن عالیدر انکچون توحید وتجرید وتفرید
دیرلر یعنی توحید آفاقه وتجرید انفسه وتفرید بو ایکیسندن قطع نظر اولان مرتبه کلیه
ذاتیه یه گوره در انکچون سیر اکوانده قلنلر حقدن فی الحقیقه محجوبلردر پس گچدر موحدی اسم
مفعول صیغه سی اوزره افاقدن تجرید ایدوب شرک افاقیدن خلاص ولدقده نعکس انفسدن
دخی تجرید اتمکله شرک انفسیدن هم نجات بولوب مفرد اوله اسم فاعل صیغه سی اوزره
نته کیم حدیثده گلور سبق المفردون یعنی مفرد اولان مجردی سابق ومجرد هم موحدی سابقدر
واهل تفرید کمل اولیادرکه سیر واجبه قادرلردر وبونلر اعلی المقربیندر وبو مقام سیر
روحانینک فوقنده در زیرا روح مخلوقدر اولمقده سیر اکوانده قالور پس اول رتبه یه سر السر
وبلکه سر السر ان دیرکه غیب مطلق ناظردر وبونک علم اکوانک ناظری شمسدر زیرا
شمس قمرک فوقنده وقمر هم سائر کواکبک فوقنده در ولکن جمله سنک نوری افل وغاربدر
پس نظر شمسک ذاته تجلی ایدن نور الهی دائمدرکه مبدأ الانواردر وبوندن ظاهر اولورکه
جمیع اشیا صور حق اولیجق انسان بطریق الاولی در زیرا اشیانک مظهریتی جزئیت وانسانک
کلیت وجهی اوزرینه در نته کیم حدیثده گلور ان الله خلق آدم علی صورته ای علی صورته
الحقیقه وبو صورته نمونه اولمق ایچون وجه گلی هم حسن قیلدی یعنی خواص اولیادن اولنلرکه
حسن صفاتی واردرکه بونلرنک حسنیدر زیرا حسن صفاتی حسن ذاتیه تابعدر پس انلرکه
حسن ذاتی ایله تحقق اوله حسن صفاتی وعارضی هم اولور ولقمان حکیم که سیه چرده ایدی

بنه كندی جنسنه نسبت ایله ملاحت تامه‌سی وار ایدی زیرا زشت روی اولمق امور منفوره دن
اولمغله انبیا واولیا اندن محفوظ اولوب حسان الوجوه اولمشلردر وفخر عالمده علیه السلام
کمال تام اولمغله صورتده حتی یوسفدن علیه السلام املح ایدیلر صلی الله علیه وسلم روان
اولدقده خون حضرت حلاج اشتدکمی انا الحق سنجه هر قطره باشقه باشقه کویادر
یعنی حسین حلاجک قدس سره انا الحق دیدوکی ایچون ظاهر شرعه مخالفدر دیو قتل ایتمک
صددنده اولوب اعضاسن قطع ایتدکلرنده روان وجاری اولان قانک هر قطره‌سی
انا الحق دیو صدا ویردی زیرا اول قان حلاجک اجزاسندندر سر انا الحق ایسه
من غیر کیفیة جمیع اجزاسنه ساری اولمشیدی پس لسانی کندی ذاتنک متحقق اولدیغی
معنادن خبر ویردیکی کبی هر قطره قان دخی لسان مقامنه قائم اولوب انا الحق دیدی
واجزا کلک حقیقتندن خبر ویردی باشقه دیدوکی بودرکه منفصل اولدقده هر قطره‌سی
برایم و بر تعین صورتنه کیرر وجمیع اشیا اسما ایله دورایلدوکی کبی اولدخی انکله
دور ایدر پس فی الحقیقه انا الحق دیان اسم و بلکه مسمادر زیرا اسمله مسمانک میاننده
نسبت ارتباطیه واردرکه وصفله موصوف کبیدر نته کیم کذا ایلدی ولکن حق تعالی
عبدک سمع و بصر ولسانی اولدوغن بلمیندر اول مقاله‌یی مخلوقه نسبت ایتدیلر بلمدیلرکه
انسان شجره دن اجمع واولی در شجرهٔ موسادن ایسه علیه السلام انی انا الله نداسی
مسموع اولمشدر الحاصل انا الله توحیدی عالم وجوبه کوره ایکن عالم اکواندن اولان
شجره دن بلا تکیف ظاهر اولدی زیرا عالم وجوب جمیع عوالمک مبدئی وسری جمله‌یه
ساریدر پس هر نه وجهله اولورسه ظهور ایدر وظهوره باق بوقدر نته کیم وزیر
پادشاه صورتنده ظهور ایدر مع هذا پادشاه دکلدر بلکه احکامی اظهار ایتک کبیدر
وانا الحق دیمک انا الله دیمکدن اهون وتأویله اقربدر زیرا حق باطلک مقابلیدر شیئی
ایسه حق ایله قائم اولدوغی جهتدن بطلانی یوقدر الوهیت ایسه عبودیتک مقابلیدر
پس کشی کندی نفسندن بطلانی که حقیقتی عدمدر سلب ایدوب حقیتی که حقیقتی وجوددر
عبودیتی سلب ایدوب الوهیتی اثبات ایتمکدن اهوندر مع هذا انانک تشخصی ازاله اولنسه
هو قالور هو ایسه ضمائرده مقدمدر زیرا اقدم التعینات اولان هویت ذاتیه‌یه اشارتدر
وجنید بغدادی دیدیکه ما فی الجبة سوی الله صادر اولمشدر بوخی موجهدر زیرا جبه‌دن
مراد

مراد فی الحقیقه اشیادرکه اسمایی جبه کبی ستر ایلمشدر اسما ایسه تحت جلالنده مندرجدر
پرتو شمس ایسه شمسه ارتباطله شمسیت ادعا ایتدیکی فی الجمله صحیح اولدیغی کبی اشیاحقی پرتو
اسما یوزندن کندیلرن حقه مضافات لرلا بأسدر نته کیم پادشاه قولی پادشاه سنجاغنه
بزم سنجاغمزدر دیر زیرا پادشاهه تقرب تامی واردر کویا سنجاق بالفعل کندینک وصاحبی
اکه اودر وبو تقریر بیت مذکورک مقام مکاشفه‌یه ناظر اولدوغنه کورهدر والا اولی
اولان توحیدی ستر ایتمکدر انکیچون رسول الله صلی الله علیه وسلم هو الله دیدی انا الله دیمدی
مع هذا او مقتضی وار ایدی ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله وما رمیت
اذ رمیت ولکن الله رمی وسائر نظائری کبی وانا الله توحیدینک حقائقیندندرکه بر مکاشف
انی بو تعینک ماوراسی اولان عالم وجوبدن استماع ایتسه بعد الموت جدی جوریمز زیرا
چوریمک عالم خلقده درکه مقتضاسی فنادر عالم حقده دکلدرکه مقتضاسی بقادر نظر
ایله که عالم کرسی وعالم عرش عالم اختراعه قریب اولمغله عالم اکوانده ایکن انلره بر فنا
یوقدر پس صبغیانه فنا کلمیجک ارواح واسراره حتی بطریق الاولی فنا طاری اولماز
الحاصل کرچه جسد عالم اکواندندر فاما هر خفی جسدکه عالم وجوبک سری ساری اوله
اول سریان جهتیله بقاء دائم بولور وسریان سر کرچه قلب وروحه‌در ولکن بونلرک
جسده تعلق قویری اولمغله وللارض من کأس الکرام نصیب مجازیسی اوزره جسده حتی
اول فیضک برکتی بالتبعیه سریان ایدر والحمد لله ربی نه خود کوش ایتدکمی وصفنی
زیاده برکره انک کیم دلدر انجره شهرتی مجنون لیلادر مجنون که قیس عامرینک
لقبیدر جنونی جنون حقیقیدر لیلا ایله اوزیاده مجبتدر نته کیم شیخ اکبر قدس سره
الاطهر حضرتلری شام شریفده متوطن ایکن زینب نام بر معشوقه دائما اکا تمثل ایدر
واکل وشرب ومنامدن انی منع ایدردی بوجهله ایکن وجود شریف وبدن لطیفلرینک
کنده که لحم وشحمی زیاده اولوب تر وتازکی ظهور ایلدی زیرا اول معنی ابیت عند
ربی یطعمنی ویسقینی رتبه‌سنه دائر وشهود جمال حقیقی اکل وشربدن مغنی اولمسنه
ناظر ایدی بوراده وصفدن مراد اودرکه بر دفعه مجنوندن عاقله فصاد کلوب فصد
مراد اولدقده مجنون اغلیوب رضا کوسترمدی ونشترک اوجی لیلایه طوقنوب
متأذیه اولوردی زیرا لیلانک هوای شغاف قلبندن جمیع عروق واعضاسنه

ساری اولمشیدی شویله که مجنون لیلی حکمنده ایدی پس معشوق عاشق حقیقینک
جبیندن سرزم اولمق شمدی اولمشدر بلکه حال فناده جمله عشاقه کوره بویله در حال
فنا دینلدوکی بودرکه فنادن اول بومقوله معنی منکشف اولماز وفنا اودرکه ذات
عاشق ذات معشوقده بالکلیه مستهلک اوله شویله که انده اصلا وجود مجازی قالمیه
بومعنایه فنا دیرلر اتحاد دیمزلر زیرا اتحاد ایکی شیئک اجتماعندن ناشیدر مثلین
ایسه البته متغایرلردر ومتغایران ایسه متحد اولمق محالدر پس بو اورتاده وجود
معشوقدن غیری عاشقک وجودی دیدکاری وهمی وخیالی نسنه در چونکه عشقک
غلبه‌سی ایله اول وهم وخیال زائل اوله معشوق حقیقینک وجودی ظهور ایدر بلاکیفیة
ولااتحاد بوراده‌درکه لا اله الا الله دینلدی یعنی الوهیت ماسوی نفی اولندی مع هذا
فی نفس الامر الوهیت ماسوی یوقدر بلکه الوهیت ازلا وابدا وسرمدا ذات حقه
منحصردر لکن بحسب الاوهام الباطلة الهه ادعا اولنمغله اول اوهامی نفی ایچون کلمه
نفی واثباته ضرورت اولدی ایچون مبتدی اولان سالکه ابتدا بودر کلمه جلاله دکلدر
زیرا حال عروج الخلال ترکیب ایله حاصل اولور پس مرکبه مرکب مناسب دوشدی چونکه
حل ترکیب واقع اوله یعنی مرتبه صفاتدن لفظه جلاله‌یه وردی توجه ایدرکه بو حرف الجمله
لفظ مرکبدر زیرا جلاله‌دن مقصود اولان آخرنده‌کی هاء هویتدرکه هو کلمه‌سی اول هانک
اشباعندن حاصل اولمشدر پس هو ذاته اشارتدرکه جمیع اطوارنده دها اول ذاتک
تغوته رمزدرکه جمله اطوارنده‌در ایچون خلقه ذکر ایله هاء مدور شکلنده در بوبندنه
ارباب طریقت بومقوله رسومی رعایت ایدرلر زیرا رسوم بطونه دالدر بوتقریردن ظاهر
اولدیکه عروجه کوره نفی مقدم ونزوله کوره اثبات مقدمدر وسوره اخلاصک من الاول
الی الآخر ترتیبی نزوله ناظر ومن الآخر الی الاول عروجه دائردر نته‌کیم بو اسرار طالب اولان
مخلصه نمایاندر دعا وقره کوزلی کبی عبارتدر کزر تبدیل جامه کوچه کرد شهر اولوب بوله
کوررلر انی بلمزلر دیمزلر اول مسمادر کوچه کرد زقاق طولاشیجی ودیجی دیمکدر
بو نده ملابس اسمایه اشارت واردرکه هربری برلونه اوزرینه در اکرچه که هرلونده
متلون اولان مسمادر مثلا پادشاه ووزیر وسائر امرا صورینه متلونور زیرا
جمله‌سی مراتبه کوره تعینا تبدر پس انده نظر ایدن پادشاهه نظر ایتمش اولور

اکرچه

اکرچه اول نظر پادشاهک کندی تعینی رتبه‌سندن دکلدر بلکه اسماسنک رتبا تنزلدر
کندی تعیننده اولان نظر اسماسندن قطع نظر کندی ذاتنه نظردرکه اکا تفرید دیرلر
وتفرید جمله مراتبک فوقنده در زیرا پادشاهه کندی تعینی مرتبه‌سنده نظر ایتمک
فوقنده نظر یوقدر وکاه اولورکه پادشاه کندی تعینی مرتبه‌سندن کندینی رعایایه
اظهار ایدر ولکن تبدیل جامه ایتمکله انی کورنلر اودر دیمزلر ایچون تعظیم ایتمزلر زیرا
تعظیم ایتمک هیبته ناظردر هیبت ایسه مرتبه‌نک حکمیدر ایچون پادشاهک پادشاه
اولدوغنی بیلن کمسه‌نک کوزلرینه هیبت طولار وقلبنه دهشت کلور کرکسه
هماجه لباس شاهیده اولمسون پس بومعنی اوزره مسمای حق همایه مرتبط واسماحق
اشیایه متعلق اولمغله جمیع اشیایه نظر ایدنلر همایه نظر ایتمش اولورلر وهما دخی
مسمایه دال اولمغله انک وساطتیله شهود مسمی حاصل اولور لکن مکاشفه ومشاهده
ومعاینه مرتبه‌سنه واصل اولمیانلر بومعنی روشن اولمیوب نظر حقدن محجوب اولورلر
وتبدیل جامه ایدن پادشاهی رعایاسی بلمدوکی کبی انده حقی بلمزلر وکورورکن کورمزلر
وبونشأده حقک ظهوری بوقدر اولور زیرا اولماز فاما قیامتده هرکس کندی
اعتقادی مرتبه‌سندن کورینور وهرکس خصوص اوزرینه حقه نظر ایدرلر وقیامتدن مراد
حشره ونشأه کثیبه‌یه شاملدر وکثیبه اولان مطالعه‌دن صکره خانه‌لرینه رجوع
ایتدکلرنده هرنیه نظر اتسه‌لر اوکثیب شاهده ایتدکلرینک نورلی مشاهده ایتدکلری کبی
دنیاده عارفلرحق جنت عاجله اولدقلرندن ناشی حال فناده حقی رؤیتدن صکره بقایه
عودتلرنده حقی هرشیئده اول رؤیتله مشرف اولورلر پس انلره کوره عموم وخصوص رؤیت
واردر حدیثده بو مرتبه‌یه اشارت ایدوب کلور واسئلک لذة النظر الی وجهک
الکریم ابدا دائما سرمدا وبونده لذت لفظنده اشارت واردرکه انوارک خیرلوسی کوز
ای مشاهده‌یه طاقت کتوردن نوردر پس نور شعشعانی که ذات حقدن پرتو افروزدر
حد طاقت بشردن خارجدر زیرا برق خاطف کبیدرکه اختطاف بصر ایدر چونکه صفاتله
محتجب اوله اول پرده رقیق مطالعه وسیله اولوب مشاهده‌ده لذت حاصل اولور
وبو معنی عارفلرک دنیاده باطنلرینک وآخرتده هم باطن وهم ظاهرلرینک حالیدر
زیرا آخرتده قلب غالب اولوب کمال لطافت حاصل اولور یعنی قلب انسان باطن ایکن

ظهوره کلوب صورت قالبده تعین ایدر و بو لطافتدندر که بر شخص دفعهٔ واحده‌ده جنتک
سکز قپوسندن بیله داخل اولور و بونک خلافیدر که کافرک وجودی بحسب الحجب تکثف
ایدوب بر دیشی احد طاغی قدر و بدنی اوچ کونلک مسافه کبی اولور انکچون انلره رؤیت
اولماز بلکه محجوب حق اولورلر فذوقوا فلن نزیدکم الا عذابا فمن ذاق العشق فی الدنیا
لم یعذب ومن لم یذق احترق بقلبه وقالبه سنک عشقکده اولدی غمک چکن نصیبکده
شاد اولور حدیث قدسی الجنده بولار هپ مرادلادر حدیث قدسی معناسی
منزل اولنان خبردر بالالهام ویا مناما یعنی الله تعالی دن حدیث قدسیده بیورور که ای
ابن آدم سندن طعام استدم بکا طعام ویرمدک وسندن صو دیلدم بکا سقی ایتمدک وعریان
اولدم بکا لباس کیدرمدک وعلی هذا که بو معانی‌یه تنزلات الهیه دیرلر پس حق تعالی
کسوهٔ عبدده ظاهر اولوب عبد منصوب اولدقده شاد ومعزول اولدقده غمناک اولور
یعنی حقه صفات عبد نسبت اولنور نکه ضحک وبشش وفرح وملال و بونلرک امثالی
نته کیم احادیث صحیحه‌ده هر بری وارد اولمشدر ولکن اهل شریعت کمال تنزیهدن بو مقوله
صفاتی تأویل ایدوب نتایج ایله عمل ایدرلر مبادی ایله دکل واهل حقیقت بلا تأویل حقه
اسناد ایدرلر ولکن خلقک حدوثی معناسیله دکل بلکه حق تعالینک علمنده اولان
وجهله پس حق تعالی کندنه اضافت ایتدیکی صفات عبدک حقایقنی کندی بیلور
وبز اول صفاتی اکا اول وجهله اضافت قیلورز کندی بیلدیکمز اوزره دکل زیرا کندی
بیلدیکمز اوزره اضافت اتسک تشبیه وتجسیم لازم کلور وتأویل اولنسه خطا احتمالی
واردر پس اولی‌سی وارد اولدوغی وجه اوزره اثبات ایدوب علمنی الله تعالی‌یه تفویض
ایتمک کرکدر اکا آنی ایراک ویرینه نور اولدوغنی کجا صفاتیله اکر کوردم دین
وار ایسه بیندادر آنی همزه‌نک ونونی مشدده‌نک فتحه‌سیله کیف معناسنه‌در معلوم
رسول الله علیه السلام سؤال ایدوب لیلهٔ معراجده رب العالمینی کوردکمی دیدکلرنده
نوجهله کوره‌یم که نور محضدر جواب ویردیلر یعنی نور محض اولوب تجرد حقیقیسنه
کوره مرئی دکلدر زیرا کمسه انک کنهنی ادراک ایتمز نبی وکرک ولی ولکن ملابس
صفاتده ظاهر اولدیغی جهتدن هرکس انی کورر فاما کیمی بیلور وکیمی بلمز وحضرت موسی
علیه السلام که رؤیت حقه طالب اولدی رؤیتدن مرادی کمال استعدادی ومطلوبک

جوازی

جوازی اولدوغی وجهله تعینده رؤیت ایدی نته کیم فخر عالم علیه السلام فوق العرشده حاصل اولدی
یوخسه بصیرت ایله حال فناده اولان رؤیت دکل ایدی زیرا اول رؤیت دائما حاصل ایدی
اول سببدن که فنا اوزرینه مبنیدر فنا ایسه ولایت ایله حاصل اولوب پس ولی‌یه حاصل
اولان معنی نبی‌یه بطریق الاولی حاصلدر فاما اول معنی خصائص محمدیه‌دن اولمغله موسی
علیه السلام اندن منع اولنوب مقام کلیمیده ثابت اولدی وتعینده جواز رؤیته دلائل
چوقدر بری رسول اللهک علیه السلام حالت صلوتده شش جهتدن رؤیتیدر نته کیم
حدیثده وارد اولمشدر وبو معنی چشمده اولان جهت مخصوصه قیدینی ازاله ایله اولور یعنی چشمک
جهت مخصوصه‌یه نظری مقید اولدیغندندر پس اول قید باذن الله تعالی ازاله اولنیجق جمیع
اجزا چشم اولور نته کیم حضرت موسینک جمیع اجزاسی کوش اولدی وبو معنی وجوده
کلمدکجه رؤیة الله حاصل اولماز بو اطلاقه ناظردر که کعبه‌نک جوانبی طواف اولنوب جهت
مخصوصه وقفه اولنماز صلوة کبی ولکن صلوتک ظاهری قید وباطنی اطلاقدر زیرا ظاهری
وجه مخصوصه اولمق لاجل المصلحه‌در پس باطنی حقده‌در که جمیع جهات انده برابردر واول که خوابده
کورمکدن بعض فقها منع ایدرلر خطای محضدر زیرا خواب دخی عالم دنیا یعنی یقظه کبی خیالدر
پس یقظه‌ده بحسب الموطن کورنمک جائز اولیجق خوابده دخی جائزدر که کرک صفاتیله وکرک
ذاتیله فاعرف جدا فانه من مزالق الاقدام ولا یمشی علیه مسددا الا اهل الاقدام
کیمی نفی وکیمی اثبات ایدر آنی بو عالمده کیمی لکن قالمشدر کیمینک حالی اعادر
وجود حقی نفی ایدن طائفهٔ معطله‌در که عالم صانعدن تعطیل ایتمشلردر ولکن تعطیلری اهل
سنتک معتقدلری انلرک باننده معتمد اولماغله پس کندی ذاتلرنده معطله اولمق جائزدر
بناء علی هذا تحولده مذکور اولدیغی اوزره انده دخی معتقدلری صورتنده تجلی واردر و بر دخی
بودر که تعطیل اثباتک مقابلی اولمغله تقییددن خالی دکلدر فافهم جدا فانه عمیق ووجود
حقی اثبات ایدنلر دخی کیمی موحد حقیقی اولدیکه کلمهٔ توحیددن مفهومدر وکیمی تنزیه
وثالث ثلثه اثبات ایدنلر وغیریلر اولدیرکه بونلر مشرکلردر لکن واما دلن مراد اثباتنه
اولان شروط وقیودات‌در که اکثری باطلدر زیرا عقل ناقصک مقتضیاتیدندر
وبر حدکه عقل کامل دخول ایتمیه عقل ناقص انی نوجهله تقیید ایتمکه قادر اولور انکچون ذات
وصفات وافعال حق تعالی‌یی شریعت وشرع نوجهله تعریف ایتدیسه اولوجهله

اعتقاد ایدوب مقتضای عقل اولمیان نسنه نك علمنی حق تعالیه سپارش ایتمك
كركدر. انكچون ذات حقده بحث ایدنلری تخطئه ایتدیلر زیرا اول بحث ذات حقی تقیید
ایتمكدن خالی اولماز بو جهتدن ذات حقده تفكردن منع و نهی اولندی و قرآنده كلور
فاعلم انه لا اله الا الله یعنی متعلق جمیع علوم رتبهٔ الوهیتدر كه صفات حقدندر ربوبیت
كبی پس الوهیت رتبه سنك ما فوقی ادراكدن بالكلیه خارجدر زیرا ذات بحتدر
اول رتبه‌ده اسم و صفت و حكم و رسم ملاحظه اولنماز هذا هو التحقیق بودر
بو حكمت ذوقیه بونده عقلی بحث اولماز الی اهل خرد بلمز اگرچه ابن سینادر
یعنی حكمت كه اشیانك علی ما هی علیه معرفتندر ایكیدر بری حكمت بحثیه‌دركه طائفهٔ فلاسفه
عقل ایله بحث ایتمشلر و حقایق اشیا نودر دیو تعیین ایتمشلردر. مثلا انسانك حقیقتی حیوان
ناطق و فرسك حیوان صاهل و اسدك حیوان مفترس اولمق كبی و اجرام علویه و سفلیه‌نك
هر برینه رأی قومشلر و حوادثه متعلق سوزلر سویلمشلردر. نته كیم حكمت بحثیه‌ده مسطوردر
بونلرك بعضیسی حقه مطابق و اكثری باطلدر. خصوصا كه رد شریعتی متضمن اوله و بری
حكمت ذوقیه‌دركه وجدان و كشفله معلوم اولمشدركه حقایق ذات و صفاته متعلقدر
و بونلرك جمله‌سی حق و واقعه مطابقدر اگرچه بعضیسی عند عوام العلما مدخولدر. فاما دخل
عقل یوزندندر. بو معنی ایسه وحی و الهام یوزندن حاصل اوله عقلدن خارجدر پس طور
عقلده اولمیان نسنه‌یی عقل نیجه ادراك ایدر و ادراك ایتمدیكی ماده‌یه نه وجهله دخل ایدر
بنا علی هذا دخلی باطل و قولی ساقط و كندی مذمومدر نته كیم بعض ارباب حقیقته متعلق
رساله‌لر تحریر ایدوب اكثرنده انلری اكفار ایتمشلر ولكن كافر اودركه كفری قبول ایده پس
انلر كفری قبول ایتمیجك غیرك تجدد اكفاریله كافر اولمازلر و اهل قیل و قالك متغیر
سوزلریله بولنمازلر و آنلكیده فلاسفه دیدكلری كبی انكچیده حكماء الهیه دیرلر و فلاسفه
هی اسلامیه و غیر اسلامیه‌در غیر اسلامیه حكماء یونانیه‌دركه شرائع ماضیه‌یه انقیاد
كوسترمامشلر و حق تعالی حقنده رطب و یابس سوزلر سویلمشلردر و اسلامیه‌نك
علامه‌سی ابو علی سینادركه ارسطالیس مذهبنه ذاهب و طریقنه سالك اولمشدر
انكچون ارسطالیس كبی مردوددر فارابی و امثالی هی اكا قیاس اولنه حكماء الهیه
جنید بغدادی و بایزید بسطامی كبی تستری و شیخ اكبر و فرزند شیخ كبیر قونوی و غیرلردر

بونلر

بونلر حقایق اشیادن بر وفق سماء كما ینبغی بحث ایتمشلردر بر وجهله كه بربرلرینه مغایر بر قدر
بلكه بعض عبارتلرده بر متفقلردر زیرا بونلر مبدأ واحددن اخذ ایتمشلردر اهل انظار
ایسه بویله دكلدر و اشراقی اولدقلری صورتده هی معلوملری خرفات ریاضیه مقدر كسیدر
كه اصلا اعتماد یوقدر زیرا هدایه اتباع ایتمامشلر بلكه هوالرینه تابع اولوب بلا رشد
سلوك ایتمشلردر. پس انلر كه شریعتی اولدیغی صورتده رشدسز سلوك ایدیجك حقیقته
واصل اولمیجق شریعتی اولمیان نه وجهله واصل اوله مگر وصولی عالم كوندن و فادك نهایتنه [درك]
اولاكه سماء سابعه‌نك مقعریدر زیرا ما فوقی عالم جناندركه قلبه ناظردر سلوك ایدنده
منحرف اولان ایسه اهل قلب اولماز اگرچه اهل روح اولور اول جهتدنكه قلب عرش الله
و مجمع الكمالاتدر انكچون بعد التحقق بالكمال بدری روحدن افضلدر بو سببدن قلبه
اعتماد اولنور روحه اعتماد اولنماز زیرا روح مخلوقدر نته كیم بعض بیانی سبق ایتدی
الحاصل بو علی سینا عقل كاملی ایله مبحث ذات و صفاتی كما ینبغی ادراكدن عاجز اولیجق
سائر حكمانك حالی نیجه‌در قیاس اولنه پس كركدر حكمت ذوقیه اهلنك طریقنه سالك
اولوب انلردن برینك ارشادیله مطلوبه وصول حاصل اوله و جبریل علیه السلام كه عقل محضر
ایدی ولكن مقام سر الهی یه بو یكانه ای اولمغله لیلهٔ معراجده سدرة المنتهی‌ده قرار ایتدی
پس عقل محض اولمیانلرك اول مقامه عدم وصولی بدیهیدر قال الله تعالی و ما منا الا له
مقام معلوم عجبدر كه سجلم كوهری سنك سیاهندن كیمی كوهر دیر اما كیمیسی در
سنك خارادر یعنی فی الحقیقه كوهر ذی قیمت نه ایسه سنك سیاه حقیرده هی اودر
زیرا هر بری تجلی مخصوص ایله ظهور و اسم متعین ایله بروز ایتمشدر اهماده ایسه مسمایه كوره
فرق یوقدر بلكه فرق احكامی جهتندندر پس احكامی جهتندن تفاوت اوزره اولوب كیمی
كلیت و كیمی جزئیت و كیمی لطف و كیمی قهر صورتنده رونما اولمغله فی الحقیقه تفاوت
لازم كلمز بلكه جمیع اشیاده بالفعل موجود اولان نه ایسه بر ذره‌ده هی بالقوه موجود اولان
اودر شویله كه اول ذره‌نك قوتنده اولان معنی بالفعل متجلی اوله جمیع اشیا ایله برابر
اولور نظرا ایله كه بعوض یعنی سوری سینك دیدكلری بر حقیر مخلوق اكنه اذن الهی ایله
حضرت ابراهیم علیه السلام جندی اولوب عسكر نمرودی مقابل كلدی و احزابی هزم و پریشان
ایدی و مخذول قیلدی سائرهی بوكا قیاس اولنه پس براهمده بیك براهم واخذر الحق

احکامنک ظهوری اوزره حقه یقین بولمشلردر که خصمی حقیر کورمک اولماز واهل الله جمیع
اشیایه اکر کلی اکر جزئی تعظیم نظریله نظر ایدرلر مع ظاهر شریعت بحسب الحکم انی تحقیر ایله
امر ایتمش اوله کفره وفسقه کبی نته کیم قرآنده کلور حتی یعطوا الجزیة عن ید وهم صاغرون
لطف وقهر یوزی هپ بویله در پس لطفده قهر مندرجدر نته کیم بر کمسنه نعمت لذیذه اکل
ایدرکن بوغازینه طوروب هلاک اولور پس اول لذت اکا زهر حکمنده اولور کذلک
قهرده لطف مندرجدر نته کیم بعض اهل الله حال ضرورتده آب دریا ایچوب انی زلال
کبی بولمشدر واسد حیوان مفترس ایکن بعض ارباب تصرفه کوره اسب رهوار حکمنده
اولوب اوزرینه راکب اولمشلر وحاجتلری اولان جانبه کتمشلردر پس بو حقایقه اصل نظر ایله
تفاوت یوقدر اکرچه که تعینات جهتیله تفاوت عظیم واردر پس سنک سیاه قیمتده
جوهر ایله برابر اولماز برابردر دیمک امر ضروری یی انکار اولور کعبه یه شرفها الله تعالی
سائر بیوت ومساجد ایله برابردر دیمک کبی زیرا کوهر خاصیتیله تمیز ومسک رایحه سیله
تفوق بولدوغی کبی کعبه هم شرفده سائرلر اوزرینه راجحدر ولکن بو فرق امر عارضی حسیدر
بو مقامک هپ تحقیقی بودر که اهل حال ایله اهل مقامک میاننده فرق واردر زیرا اهل
حالک سری فناده اولمغله شهودلری استهلاکی سببیله انک یاننده در وحجر برابردر
انکچون التفات ایتمز ودری حجر یرینه وضع ایدوب بیک آقچه یی براقچه مثابه سنده اعتبار
ایدر بلکه نظرندن بالکلیه ساقط اولور فاما صاحب مقام اولان کامل یاننده فرق واردر
زیرا حق تعالی اومقوله نسنه لرک میانینی تسویه ایتمامشدر بلکه خواص زائده ایله بری برینی
اوزرینه ترجیح ایتمشدر وحکیم واصل اودر که هر ذی حقک حقنی اعطا ایده پس منازل
روحانیه ده تفاوت اولدیغی کبی منازل جسمانیه ده هم تفاوت واردر مثلا جنت دار
دنیادن افضلدر وکعبه سائر مساجده کوره اعلادر وهر مکاندن اعلی اولمق یاننده سکان
اولهنک حقیقتنه وباهمتنه راجعدر حقیقتی دیدوکمز بودر که مثلا کعبه ده هر زمانده
ملائکه مقربین موجود اولورلر وانده وجدان قلب جلسانک همتلرندن وحسن
حاللرندن حاصل اولور مع هذا افاضل بشرک حضورلرندن هم خالی دکلدر بو جهتدن قلوب
لطیفه یه تأثر حاصل اولوب مقصود جلوه کر حیز حصول اولور وبو تأثیر وندرکه صورت
علم وعمل اومقامده سائرلردن اتمدر بسر الله تعالی وهمت دیدوکمز بودر که یوز یکرمی

ورت بیک پیغمبر بیت مکرمی طواف ایدوب همتلرین اول محلده ترک ایتمشلردر کمل
اولیادن دنیادن کذر ایدنلرک حالی بویله درکه همتلری کعبه دن منقطع دکلدر وبلکه
خصوصا اوزرینه کعبه دن غیری بینه هم صاحب البیت تعلق ایدوب قالمشدر بایزید
بسطامینک بیت الابراری وجنید بغدادینک شونیزیه زاویه سی وابراهیم بن ادهمک
مغاره سی وسائر اکا ملحق اماکنی کبی که کندیلر دنیادن انتقال ایتمکله همتلری بقعه لرندن منقطع
اولمامشدر وبو جهتدندر که مزارات صلحایی زیارت ایدرلر واماکن متبرکه یه سیر
وسیاحت قیلورلر تا که مطلوب اولان وجدان قلب حصوله کله والا وهو معکم سرینه کوره
حرکت جسمانیه ده فائده یوقدر وبو مصابه وقوف عارفلرک تمام معرفتندن وعلو مقاملرندندر
زهی جد که بو یولده اریبوب چوریه وزهی مال طیب که اکا وصول ایچون مبذول اوله
زهی کوز که نظرکاه حقی مطالعه ایده وارواح عالیه نک نظر انداز اولدقلری مواضع
شریفه یه نظر صاله زیرا بونلری کورمزسه انداورده بونی کورورلر غیری اماکنه اولسه
بلکه کورمزلر وانلرک سنی کوردکلری شفاعته بهانه در وبو مقامده هم کلام نفیس
واردر لکن عقول ضعیفه انی قبول ایتمز وپرده اسراری هم هتک ایتمک اولماز پس
بو قدر ایله اکتفا اولنوب عمل اولنه بعده زیرا تقریر مذکوردن معلوم اولدیکه بیت مذکورده
مندرج اولان مضمون اهل فنا حالنه ناظردر اهل بقا حالنه دکل اهل فنا حالی اختیار
وتقدیم اولندوغی بقایه باب اولمغله در وسلاکک اکثری هم اول مرتبه ده قالمشلردر
بلکه فنایه وصول بیله قتی نادردر فنا صورتنده واقع اولانلر بعض احوالک حکمیدر
حقیقت فنا دکل قل اللهم ده بار مالک الملکی تا من قبلی کبیر قول ایتمشر
کیم ورنده شاه وپاشادر بوندن مراتب اسمائیه اشارت واردر که بو مراتب ایله تعینات
آراسنده تمایز وتفاضل حاصل اولور بو قبل خطابنک عبارتی حبیبه واشارتی حبیب الحبیبه در
وقائلی فی الحقیقه الله تعالی در پس حبیبه خطابده جانب فرقده رعایت واردر که واستغفر
لذنبک مقابله سنده اولان ذنبدن مراد فی الحقیقه اودر زیرا جانب فرق اعتباره کوره
حسنات ومقربینه کوره سیئات کبیدر اکرچه که اعلی وادنی اوجانبده عمل ایتمکه مأمورلردر
والا کشف حقیقت لازم کلور انکچون بو مقوله ذنبه ذنب دیمزلر بلکه حقیقت توحید
ویرلر کناهی نفسه اسناد ایتمک کبی مع هذا خالق الله تعالی دیرکه مالک الملکدر وملکک

تحتنده صوری و معنوی اولان املاکک جمله‌سی داخلدر پس علم حق بر ملک عظیمدر که مؤمن
مقلد بیله آخرتده انکله سعید اولوب درجات اهلی اولور و عالم که مؤمن اولمیه علم اندن
منزوع اولوب آخرتده شقی و اهل درکات اولور بنا علی هذا عرت علمه و ذلت اول
علمک انتزاعی ایله حاصل اولور نته کیم عربدن امیة بن ابی الصلت دن منزوع اولدی و نتیجه‌سی
آخرتده علم و بقیدن انعام اولندی و قرانده کلور ففروا الی الله یعنی جهلدن علمه فرار
ایدیکز و الا و هو معکم سری او زرینه کیمدن کیمه فرار ایتمک ممکندر بوندن فهم اولنور که
صاحب العلم اولان تحت نشین پادشاهدر اگرچه بالقوه پادشاه و بالفعل اولمیان داخل جاهل
کویا که معزولدر اگرچه بالفعل پادشاه اولسون زیرا رتبه‌نک حکمی علمدر پس اول رتبه
صاحبینک که علمی اولمیه رتبه‌سی کندندن عزل ایتمشدر انکچون اکا منصوب و معزول
دیرلر نته کیم اوکلبی معزول منصوبدر و بونده لفظه جلاله تقدیم اولندیغی مقسم
املاک الملوک اولدیغی جهتدندر پس سلطان اعظم ظاهر ملک الملوک اجامدر که
لفظه جلاله‌نک ظلی انده ظاهر اولمشدر انکچون جمیع اسما اول جلاله‌یه متابعه
ایتدکلری کبی جمیع بشر حقی انک ظلنه متابعه ایدر و خلیفهٔ اعظم باطن ملک
الملوک اروا حدر که لفظهٔ مذکوره‌نک حقیقتی انده ظاهر اولمشدر انکچون تقطب
ایتدکده جمیع علویات و سفلیات اکا متابعه ایدر و تحت تسخیرنه داخل اولورلر که اول معنا
شعوری اولسون گرک اولمسون و روح القدس حقی ملک الملوک ارواح دیرلر زیرا حالت
خلقتده نفخ روح ایدن اودر نته کیم مخبر عالم علیه السلام قرانده نفخ ایدوب افاضه قیلدی
و انکله بقا بالله حاصل اولدی و ارواح اگرچه ملائکه در اگر روحانی و اگر جسمانی و لکن ارواح
کمل دخی انده داخلدر پس سلطان و خلیفه مطلقا اسم اعظمه مظهردر و سائر امراکه پاشا
تعبیر اولنور اول اسم کلینک جزئیاتیدندر که انک تحتنده تعین بولوب ایلر و خلیفه
تابع اولمشدر نظیرلری شمس و قمردر و بونلردن اشاغی اولنلر رعایا مرتبه‌سیدر که بهما
جزئیه‌یه مظاهردر و بو مراتب تقابل اسمانک صوریدر و الافی الحقیقه نفس کلیه مجتمع
اولدقدی جهتدن نفس واحده‌در الحاصل ترتیب منازل معنویه نتیجه‌سی ترتیب مراتب
صوریه حقی اولیه‌در که فوقانی و تحتانیه مشتملدر زیرا التجلی المهیدن مراد ظهور اطوار شهود
عیندر انکچون هر کسه پادشاهلق حصه‌سی یوق و هر کس حرفت قول دکلدر پس انلرکه کمال جمعیت

فوقنده در

فوقنده در پادشاه صوری کبی انک جمیع مراتبه تسلطی واردر و کمال اضافی اهلی اولانلر بویله دکلدر
بار امراء کبی و انلرکه کمالی یوق بلکه نقصان مطلق اهلیدر مغلوب و زبوندر رعایا کبی
بونلردن ظاهر اولدیکه کمال صوری و کمال معنوی مراتبده بری برینه مقابلدر پس دائی اول
نسبه که کمال معنویده کمال اضافی اهلی اولمیه نجوم کبی و سعادت کبری اول جانبه که کمال معنوی
کمال مطلق اهلی اوله شمس و قمر کبی و بو کمالدن عبودیت تحفه‌اهلی اولنلر حصه‌مند اولورلر که
بونلر ماسوی قونلغندن مبرالردر نته کیم کمال صوریدن خادم سلطان اولنلر بهره‌مند اولورلر که
بونلرک یوزلری فی الجمله ماسوایه ناظردر اگرچه که سلاطین صوریه حق واراسندن نتیجه‌لر خلافت
باطنه ایله حقی متحقق اولوب ظاهر و باطن جمع ایتمشلردر و ایکی مرتبه‌یی صاحب تحت سرفراز اولمشلردر
و بو بیتده شئون حضرات اشارت واردر نفعل الله ما یشاء و یحکم ما یرید
سر معرفت او ذره کیمی پیشه وار او تو مشدر تجلیدن وجودی نورینی بالقسک سرابادر
مصراع اولک معناسی بیت سابقده تحقیق اولندی معرفت ذات حقه تعلق ایدن
علم کبیدر و لکن اول مصادن معرفت‌له تعبیر ایتدکلری علما ظاهر ایله علماء حقیقی
تمییز ایچوندر یعنی چونکه اهل رسومه علما دیو اطلاق ایتدیلر و شعورلرینه علم دیدیلر
پس لازم کلدیکه اهل حقایقه عرفا و ملکه‌لرینه معرفت دیرلر و بو تعبیر ایله مبالغه ممتاز
اوله و الا علم معرفتدن اشرفدر زیرا صفت حقدر و مصراع ثانی ترقی بابندندر زیرا
اهل معرفت اولان اهلی تجلی اولماز مگر معرفتی بعد التجلی اولانه حصول اوله انکچوندرکه
من عرف الله کل لسانه و من عرف الله طال لسانه اولکیسی وصول و فنا حالنه و ایکنجیسی
عود و بقا حالنه اشارتدر و اول معرفت که قبل الوصول اوله بعد الوصول اولاندن
اضعفدر زیرا خبر ایله مشاهده کبیدر و امام اعظم حضرتلری کان من العارفین و امام شافعی
حضرتلری کان من الواصلین دیمشلردر ظاهر اولان بودرکه بعد الوصول اولان معرفتدر نته کیم
بعض مکاشفینک مکاشفه‌سی انی تأیید ایدر و محفل مطافدن خارج و میزاب ذهبه
مقابل اولدوغی حقی معنای مذکوری مؤیددر زیرا رسول الله صلی الله علیه و سلم حالت
بقاده که مدینه‌ده اولدقری حالیدر میزاب ذهبه طوغری توجه ایتدیلر و حالا محراب
نبوی اول طرفده‌در و مطاف حالت فنایه ناظردر که حالت وصولدر انکچون محفل شافعی
داخل مطافده و باب بیته مقابلدر اگرچه که شافعی اوتاد اربعه‌دندر پس محفل حنفی

خارج مطالعده اولمق وصحت وفسادن صكره اوكا حاله رمزدركه حالت بقادر ديو رمزله
ابوحنيفه شافعيدن افضلدر ديمك جائزدر اكرچه كه جملهسي حق اوزرينه در وتجلي انكشافدركه
قلبك پردهسي زائل اولوب انوار غيب بصيرته نمايان اولور وبو معني قوت بولسه
سرتا وجوده ساري اولور زيرا قلبك نورانيتي تجلي ده وجودك نورانيتي ده قلبه
تابعدر وبو مرتبه مقام سمعك فوقنده در كما لا يخفى بونلردر يا بونلردر ديرسه
محجوب غافلدر بوكوزلودر بوكزلودر ديه كر كندي اعمادر بو بيت جمله
مخلوقاتك حقه ارتباطني وحقك بونلري قائد اولوب صراط مستقيم اوزره اولدوغن
بيان ايدر يعني مكاشفه نسبتده بونلردر ديو تجاهل ايتمك يوقدر بلكه جملهسي مظاهر اسما
اولدقلري جهتدن عباد الله دركه الوهيته اضافت ايله مألوهدر نته كيم انبيايه نبوتده
واوليايه ولايتده بري برلري اوزرينه ترجيح ايتمك يوقدر زيرا جملهسي اول معنده حلقه
مفرغ كبيدر پس حقه مضاف اولنديغي بري برندن تمييز ايتمك اولماز وكذلك بوكوزدر ديو
ايودر ديمك برينك حق دكلدر زيرا اهل كنيسه واهل مسجدك قبلهكاهي حقدر وعمل يوزندن
بري برلرندن فرق اولنورسه علم يوزندن فرق اولماز زيرا علم اوسعدر الحاصل كافرك حقيقتي
بلمك كفر دكلدر بلكه اول علم حق مؤمنه تعلق ايدن علم كبي بر علمدر شو قدر واردركه كافرك
كنيسه سروحالني علمده مؤمن ومسجد ايله برابر طوتمق كفردر زيرا شريعت اعمال يوزندن
احدهمايه اخرندن فرق ايتمشدر پس علم يوزندن هي فرق ايدن محجوبدركه كشف وحقيقت
حاله اطلاعي يوقدر بو جهتدن اكا غافل اطلاق اولنور زيرا بو غفلت بر پردهدركه جميع پردهلر
انده مندرجدر اكر جسماني واكر روحاني واكر ظلماني واكر نوراني وكذلك بوشكزلودر ديو شكاردر
ديميه زيرا حق تعالى عالم الغيب والشهاده اولدوغي جهتدن اكا كوره نسبت علم بردر وتعليم
غيوب وتعريف خفايا ايتدوكي عباده كوره حق غيب وشهادت على السويهدر بركمسه نبي الله
ويا ولي الله غيبي بلمز ديسه هم خطا وهم اصابت ايدر خطاسي بودركه كلامنك ظاهري استغراق
فهم اولنور اصابتيدركه تعريف اولنمديغي مواده علمي تعلق ايتمز والا حقده برابر اولمق لازم كلور
قال الله تعالى ولا يحيطون بشيء من علمه الا بما شاء وقال تعالى عالم الغيب فلا يظهر على غيبه احدا
الا من ارتضى من رسول ورسوله بطريق الاشاره ولي حق داخلدر وكذلك بوكوزلودر
دبوكوردر ديميه والا حقيقتدن محجوب اولمشدر كندي اعمى اولمش اولور مقصود عماي باطنيدركه

ولكن

ولكن تعمى القلوب التي في الصدور اكا ناظردر حاصلي بودركه هركسك حيثيت ذاتيه حقه ارتباطي اولمغله
كندي حقيقتيكه اكا تجلي ايدن اسم مخصوصدر انكله حقه نظر ايدر وحق تعالى اول ارتباطله
اني كندي جانبنه جذب ايدر وبوكا صراط مستقيم ديرلر ولكن صراط مستقيم مخصوصدركه
مقيددر صراط مستقيم مطلق دكلدر زيرا صراط مقيد طريق رضا دكلدر بلكه طريق سخطدر
يعني بدايتده انكچون فاتحهده صراط الذين الى اخر مقالهسيله طريق رضايه بيان ايلدي پس
منعم عليه اولنده اهل انوار قلب درلركه بونلر مظاهر رحمت مطلقه وصراط مستقيم مطلق
اوزرينه مائردر وبونلرك غيري اولنلر اهل ظلمت طبع ونفسدركه بونلر مظاهر سخط
وغضبدر ولكن بعضيلرنده غضب اطلاق اوزرينه دركه انلر كافرلردر مطلقا وبعضيلرنده
تقييد اوزرينه دركه انلر مؤمن ناقص اولنلردر زيرا عصيانلرينه عفو ويا جزا تعلق ايتمدكجه
بالكليه غضبدن سالم اولمازلر پس حقده ارتباطي اولنلردن حقه رحمت ايله واصل اولان غضب
ايله واصل اولاندن بر دكلدر اكرچه كه ايكيسي ده نهايتده مبدأ واحده مجتمع اولورلر بدين عنقده
مجتمع اولديغي كبي وسابقا بيان اولنمشديكه ففروا الى الله قولهدن مراد جهلدن علمه فراردر
پس علم طريق رضادركه هادي اسمي اكا ناظردر وجهل طريق غضبدركه مضل اسمي اكا ناظردر
بنا على هذا شيطان وانك تسويله اتباع ايدنلر مضل اسمندن صراط مستقيم اوزرينه دركه
مقبول مطاع دكلدر وشيطانك جهلي بودركه آدم عليه السلام سجده ايتميوب مردود اولدي
زيرا علمي بعض صفات حقه منتهي ايدي اكر كليات صفاته وبلكه دائره ذاته دخول اولايدي ايمان
محض اوزرينه اولوردي زيرا اول مرتبهده كفر اولماز واكا تابع اولنلرك جهلي بودركه نتيجهسي
شيطان كبي مشرك ونتيجهسي حق غيري وجهله عاصي اولديلر وشرك وعصيان مطلقا جهلدندر
انكچون كملدن جهل صادر اولماز وبالفرض صادر اولسه ده صورت جهلدر حقيقت جهل دكل
زيرا مؤلدر حضره كوره قتل غلام وخرق سفينه كبي وبو تقريردن فهم اولنوركه خواص ناسده
كدورت باطن اولمق معناي مذكوري فهم وسر قدري ادراك ايتمكدن ناشيدر وبحسب الامر
الالهي بعض اعدا ايله محاربه واقع اولمق قضاي قضا ايله دفع بابندندر والا هرشيكه
قضا اوزرينه جاريدر اكا دخل وطعن اولماز وبوندن غيري اسرار حق واردركه قلم ولسان كلمز
زيرا عهد مأخوذ مانعدر عوام ناسه دوشن مهلك اولان مواد مصحف شريفه ال اوروب
انكله عمل ايدهلر وشريعتدن خارج اولميهلر وخواص ناسه دوشني كنديلر بيلورلر زيرا انلر كرچه

خصوص بادجه بعض مخالفات کوسترلر فامابنه شرعک حقائقندن خارج دکلدر محجوب الی
بلمیوب یا اکفار ویا تجهیل وتضلیل ایدر. نه کاری که هر جهانده اقتضا ایتمشدر حکمت
کلور ایت وجوده زهردر یا خود که حلوادر. حکمت بقا شرح اولنمشدر بورادن مراد
حکمت الهیه درکه مصلحت وعلمه تابع اولان معنادرکه بو معنادن قرآنده لام علت ایله
تعبیر اولنمشدر لیعبدون لیقضی الله امرا لیهلک من هلک عن بینة وامثالی کبی پس
بولامه عقلا لام علت وشرعا لام حکمت ومصلحت دیرلر زیرا فعل حق معلل بالغرض دکلدر
وبو حکمت علمه تابعدر یعنی حضرت العلیم الحکیم ایچون بعض مواضعده قرآنده وهو العلیم الحکیم
کلور یعنی علیم اسمی حکیم اسمی اوزرینه تقدیم ایله زیرا حکمت تعینات وصور عینیه یه
تعلقنده علم حقه تابعدر یعنی معلوم بو مرتبه ده علمه تابعدرکه نوجهله اقتضا ایتمش ایسه
معلوم الاکوره ظهور ایدر فاما حضرت العلمده علم معلومه تابعدر یعنی علم اعیان وحقایق
علمیه یه تعلقنده حکمته تابعدر شویله که معلوماتک استعدادندن خارج نسنه یوق وعلم
هیچ اولوجهله در بو سببدن قرآنده بعض مواضعده وهو الحکیم العلیم کلور یعنی حکیم اسمی
علیم اوزرینه تقدیم ایله پس ایکیسنک هیچ سری ذکر اولنان وجه اوزرینه در بعده اوجه
کان زهردن مراد طبعا مکروه اولان نسنه لردر حلوادن مقصود طبعا محبوب اولان اموردر
نته کیم وبالقدر خیره وشره من الله تعالی مقالاسنده اولان خیر وشردن مراد بودر یعنی
معنای مذکور ایله حلو ومردر وحکیم مطلق که الله تعالیدر انک قضاسی هر نه ایسه فی
الحقیقة حلودر یعنی مقتضاسنک کرچه ظاهرده حلو ومری اولور فاما بو معنا تجربه کورهدر
دالا مقصده مر اولماز قضا حکم ذاتی کبی مکر منکر اوله کفر وضلال کبی بو هیچ حکمته تابعدر
زیرا مفصل سمنه متعلقدر الحاصل الله تعالینک قضاسی حکمیدر امر واحددرکه خیر محضدر
ولکن مقتضی ایکی وجهله درکه یا خیر ویا شردر ولکن شر اولمق بزه نسبت ایله در زیرا
حق تعالینک ایکی یدی بیله یمین مبارکه در پس اکا شر نسبت اولنماز نته کیم قرآنده کلور
بیدک الخیر وحقه شر نسبت اولنمامق شرا اطلاق اولنان نسنه نک ظاهری شر وباطنی
خیر اولوب شر صورتنده اولدوغی حکمت علویه یه دائر اولمغله در پس اهل الله که
سر قدری بیلدیلر وحکم قضایی فهم ایتدیلر انلر جمیع اشیاده خیر ملاحظه ایتدیلر ایچون قرآنده
کلور وعسی ان تکرهوا شیئا وهو خیر لکم بویلدرکه انده کور مقتضی سوء بوقدر وبعض بعض

بعض وجهه

دعاده قضای بدی اوزریمزدن دفع وصرف ایله دیدکلری مقتضی بو معناسنه درکه بلا اولدیغی
تجربه کورهدر مکاشفه کوره دکل زیرا مکاشفک هیچ بلا وضری دفعله دعا ایدوب مکافاة
ربوبیت بولنماسون ایچون تضرع ونیاز ایلر وحقدن عفو وعافیت ومعافات طلب ایلر
ولکن اول بلایه بدلک ایله وصف ایتمز حکمته متعلق اولدوغن بیلور پس اول مقتضینک
عینیدر نفس قضا دکلدر بو سببدن قضایه رضا کوستروب رفع مقتضی ایله دعا ایدوب راضی
وصابر اولورلر ملخص کلام بودرکه مقتضای علم وحکمت نه ایسه تخلف ایتمیوب البت وجود
پذیر اولور بو معنادن آکاه اولانلر انی رضا وصبر ایله قارشولیوب لا نفرق بین احد من
رسله سوخنیجه ضعف نازل کافراسه حقی واردر چوخوش کورر واندن متلاشی اولماز زیرا
کوکلی کدورتدن خالص اولمدقچه صافی اولماز وصافی اولمیان هیچ صوفی اولماز وصوفی
حقیقی اولمیان هیچ حی بولماز شویله مضطرب قالور اهل اللهک بلا ایچنده صفا دل
وذوق وتاب اولدقری سرنه وصولدن وحال وصولدن حقنده حصولدن نشئه دیر پس کرکدرکه
انسان بلاء مقصدن شکایت ایتمیه بلکه صابر اوله ومرتبه صبردن ترقی ایدیه متلذذ
اوله وهیچ ترقی ایدرسه ایکیسندن هیچ فانی اولوب حقنده قائم وباقی اوله

نه کیم علمنده ثابتدر انک تغییری ممکن می
که دست قدرتله جمله سی مختوم وممضادر

یعنی علم الهی متغیر اولماز وعلمده ثابت اولان نسنه عالم عنده تخلف ایدوب بر وجهله
تبدل بولماز زیرا صفت حقدر وصفتک تغیری ذاتک تغیرینی مستلزم اولور ونیجه مفاسد
هیچ ظهوره کلور ایچون خواتم سابقه ناظردر واورتاده واقع اولان احوال عارضه لوح محو
واثباته دائردر نته کیم بو معنایه کوره السعید قد یشقی والشقی قد یسعد وارد اولمشدر
یعنی شقی ذاتینک سعادتی عارضیدر ایچون خاتمه سنده متحول اولوب اصلنه رجوع ایدر
وسعید ذاتینک شقاوتی هیچ عارضیدر ایچون اولدیغی علم الهیده ثابت اولان وجهله مختوم
اولور پس ایکی که قدرت وارادت بحسب العلم ختم وامضا ایتمش اوله تغییری محالدر سؤال
اولنورسه که بعض کافرک کفر اوزرینه ختمنی بیلوردی پس ایمانه ارادتی اولماجق نه ایچون
ایمانه تکلیف ایلدی جواب بودرکه امر تکلیفی امر ارادینک غیریدرکه اولکیده تخلف جائز
وایکنجیده محالدر پس تکلیف ایلدوکنک سری بودرکه اول تکلیف هیچ مکلف اولان

کمسنه‌نک عین ثابته‌سنک مقتضیاتندندر که بحسب الحکم البته وجوده کلمکله‌در دکافر دنیاده بو مقتضادن اعمادر ولکن یوم حشرده حجت بالغه ایله ملزم اوله‌جکدر وبو معنی حالا حکمت مکنوت عنهادن اولمغله ستری واجب اولمشدر

شهود حق بوزلماز ازمنه اکا ابردر
کیمک دراک تانی وارسه اکا بو هویدادر

یعنی جمیع اشیا عدمی حالنده اکبنه الله تعالینک مشهودیدر هروجهله که اعتباریه امری تمیز وبری برندن تفصیل ثبوتی ایله تفصیل ایدر بزه کوره اجمال اولدیغی کبی اکا کوره اجمال یوقدر زیرا اجمالده برشیئه دن برشیئه انتقال واردر تاکه اول انتقال ایله تفصیل حاصل اوله حقک علی ایسه بویله دکلدر بلکه وما امرنا الا واحدة کلمح بالبصر موجبنجه شهودی احدیت اوزره‌در اکرچه معدوداتنده کثرت واردر پس حق مالانتناهی اولان اشیائی اماکن مختلفه وازمنه متنوعه ترتیب اوزره دفعة واحدة مطلع ومشاهددر خلقه کوره ایسه تقدم وتاخر معتبردر زیرا خلقک وسعنده دکلدر که اول واخر احدیت طریقیله مشهود اوله زیرا تلفظده حرف ثانی ایله تلفظ حرف اولک انقضاسنه موقوف اولدیغی کبی شاهدچه حق مشهود ثانینک زمان ثانیده شهودی زمان اولک انقضاسنه مبنی ویاخود مشهود ثانینک مکاننه انتقاله دائردر پس حقه کوره حتی نعلم آیتنده حتی‌دن مفهوم اولان تاخر ذاتیدر یوخسه تاخر زمانی دکلدر زیرا تاخر زمانینک مقتضاسی حدوثدر ویاخود خلقه ناظردر زیرا خلق بری برین بلمکه امتحانه محتاجدر پس امتحان حق خلقه تعریف وتعلیم ایچون اولمش اولور وبعض کمل حقی شهود مطلقدن حصه‌مند اولوب قیامته دک کله جک ارباب ذوقک ارواحنی حضورنه احضار ایتمشلر واولدخی جمله‌سنک دعالرینه نفخ روح ایدوب تنفس ویرمشدر

نه فورسنک عالم صورتدم انکار ایله انی
که زیرا تا ازلدن لوحه ثبت اولمش قضادر

عالم صورتدن مراد عالم حسدر واندن عالم خیال داخل اولمق دخی جائزدر زیرا انده دخی صور اشیا تمثل ایدر پس مثال خیال مثال حسی کبی اولور اکرچه که فی الحقیقة جمیع اشیا خیال محضدر فاما خیال اولمق حقانیتنی منافی اولماز الحاصل صور خیالیه‌نک جمله‌سی موطننه کوره صورت حقه داخلدر نته کیم رکمه عالم خیالده رسول الله علیه السلام کورسه حسا انی کورمش کبی اولور

زیرا

زیرا خیال بر پرتودر که اول افتاب حقیقته متصلدر فافهم جدا بوندن ظاهر اولور که عالم صورتده بعض منکرات واردر که محجوب انی کوردکده انکاره دوشر کاشف ایسه انکار ایتمز بلکه ملاحظه‌سی قضا وقدری مطالعه ایچون بعض مفاتح مجلسنه حاضر اولورلر زیرا مرادلری مشاهده‌سنه شوندر یوخسه اول مقابحه رضالرندن دکلدر ازل لغت سبیدکه نفی اولیت معناسنه‌در حق تعالی‌یه اول دیمک مرتبه الوهیته کوره‌در پس حق تعالی حقنده ازل دیمک امر متوهمدر که ذاتنده حقیقتی یوقدر خلقه کوره زمان کبی زیرا زمان دیدکلری مدت متوهمدر که حرکات افلاک انی قطع ایتمکدن ناشیدر الحاصل الله تعالی ازلیدر یعنی وجودینک اولی یوقدر بلکه اولک عینیدر وازلده الله تعالی شویله ابدی دیمکدن وهمه کوره حد وامتداد فهم اولنورسه عقل ونظر صحیحه کوره مقصود دکلدر بلکه مقصود اصلی نفی بدایتدرکه استمرار وجوده دائردر وبوراده لوحدن مراد لوح قضادر که محو واثباتدن عاریدر زیرا قابل محو اوله بلکه صورت محو عالم صورته کلمزدی پس حال وماضیده مستقبلده اولمش واولجق علم الهیده اولدیغی صور علمیه اوزره‌در پس صور حسیه ایله صور علمیه بری برلرینه مطابق ومقابل اولان ایکی آینه کبیدر بو سببدن دیدیکه باطلی انکار ایله زیرا اولدخی بعض ظهوراتندرکه اسماء مخصوصه تجلیسیدر واذا مروا باللغو مروا کراما ایتی دخی اکا ناظردر پس انکار لسان شریعتدرکه حقیقت دکل شویله که شریعتدن بالفرض انکار مرتفع اوله اول شئ منکر ایکن معروف اولور مثلا خنزیرک لحمی شریعتده حرام وقاذورات مقوله‌سندندر حرمت وقذوری حکمته دائردر وحکمتدن قطع نظر اباحت اصلیه اوزرینه اجرا اولنسه جای انکار قالماز وخنزیر تقبیح اولنمزدی بعض اهل نوامیسک نه کوزل سوزی واردر جو تحسین ایتدوکی هرشیده جهت حسن مضمر اولمغه رمزدر ولکن شریعتده جهت عمل باشقه‌در که بر قبیح شئ فی الحقیقه بعض حقایقی بوزندن استحسان اولنمغله شریعتده استقباح اولنماق لازم کلمز فاعرف

بونک جرمی ندر دیرسنک خطادر فی الحقیقه بو
بونک سری ندر دیرسنک بو سوزه سوز یوق اعلادر

یعنی جرم وخطا دیمک اکتساب عبده کوره‌در واکتساب دیمک عبدک تحلیتی اعتباریله‌در پس هرشیئه یی خلق ایتمک والله خلقکم وما تعملون موجبنجه فعل حقدر وبو معناده جبر متوسط واردرکه اهل سنت ذاهب اولمشدر مثلا بر استاذ بر دائره‌نک حدودن تحدید ورسومن ترسیم ایدوب نقش ایچون شاکرد الله ویرسه اول شاکرد فعلنده مجبور ومختاردر مجبور

اولدیغی بودرکه رسم استاذی تجاوز ایدوب دائره‌دن خارج نقش اتمز اختیاری بودرکه
اول نقشی استاذ الیله نقش اتمز بلکه کندی یدیله نقش ایدر یعنی استاذ شاکردک الن طوتوب
جبر وزور ایله نقش ایتدرمز بلکه اول نقشده انی اختیارنه قومشدر نته کیم برکمسه برشربته
زهر خلط ایدوب کاسه‌یه شاربک حضورنه قوسه شاربده اختیاریله الوب نوش ایلسه
وهلاک اولسه قصاص لازم کلمز زیرا اکراه وجبر بوقدر کره وجبر انی بوغازنه بلا اختیار
صب اتمکدر بو ایسه مفقوددر وبو محلیت اعتباری اهل حقیقت یاننده‌ده معتبردر شو قدر
واردرکه حالت فنا ومشاهده‌ده سالکه مؤثر حقیقینک تأثیری منکشف اولوب فورتنه‌لی
دریاده سفینه‌نک حرکت وسکونی ریح صرصره مستند اولدوغی کبی انکده حالی بونظیره اولور
وبو مکاشفه‌دن مخالفتده مؤاخذه اولماق لازم کلمز پس بر هر حال معذور دکلدر وبیتک
مضمونی حال مکاشفه ناظردر انکچون جرمه یا تمسوب قضایه ناظر اولموش کرکدر اکو نظر تعدد
قضا وجرمک ایکیسنه بر اعتبار واردر واو لکی صورته سری قدر دینلور زیرا هر موقوف
ومنکر اسرار کثیره‌یی مشتملدر واسرارده صورت ایدر وسرندن مراد امر مکتوبدرکه سر
قدره متعلقدر انکچون غامضدر وبلکه فی الحقیقه اندن سؤال اتمک یوق واهلنک
غیریه سویلمک ممنوعدر حضرت عزیر علیه السلام سر قدردن سؤال اتمکله حقدن محل عتاب
اولدی وهلاکو وقعه‌سنده بغدادده بشیوز قدر اولیا شربت شهادت نوش ایتدکلرنده خلاص
اولندن بری درکاهه نیاز ایدوب اولیانک نیچون بویله ایتدک دیدکده برده سؤال ایدرسک
لسانکی قطع ایدرم دیو جواب هائل کلوب اولدخی لا یسئل عما یفعل موجبنجه ایدی خاموش اولوب مرکز
قلبی اضطرابدن صیانت ایدی

نه کلزار ده کیم سنک کلزارک جوهری بردر
ولی ظاهرده رنگ وبویله هر بری بشقه سیما در

کلدن مراد شکوفه‌لرک انواعیدرکه رنکارنکدر پس بونده شقایق وامثالی‌ده داخلدر زیرا مقصود
الوانی بیاندر جوهردن مراد برشینک اصلیدر رنکلو لوندرکه قرمزی وصاری واق وغیریدر
بوی قوقولریدرکه هر برنک بشقه‌در میوه‌لرک هر برنده بشقه لذت اولدیغی کبی پس میوه
مقوله‌سی جنتده حور العین کبیدرکه هم کندی نفسنده انتفاع اولنور وهم کوزلره ده
مشاهده‌لرندن لذت استحسان حاصل اولور وچیچک قسمی غلماندن ولدان کبیدرکه ذاتیله تمتع
اولنماز بلکه مشاهده‌لریله ابصاره اندن حظ عظیم واردر پس جنتده مذکرک ذاتیله انتفاع

اسماع وسمع

وتمتع بوقدر تجویز ایدن جهلادن تجویز ایتمشدر نته کیم تفصیلی روح البیان نام تفسیرده در سیما
لسانده عربده علامت ولسان عجمده یوز معناسنه استعمال اولنور الحاصل جوهر عالم مطلقا شی
واحددر صکره تجلیات الهیه حسبیله کثرت وجوده کلوب اول کثرت‌ده مستند اولدیغی اسم
مخصوص حسبیله هر بری بر رنکده ظهور ایدی زیرا الله تعالی واسع اولدیغی جهتدن صورت واحده‌ده
تجلی اتمکه مضائقه‌سی یوقدر انکچون کل یوم هو فی شان موجبنجه هر آن غیر منقسمه برکار
عجیب احداث ایدر نته کیم مقام احدیده عقل اولدن ارواح کثیره خلق ایتدی که هر بری فی
الحقیقه بر رنکده ایدی اکرچه روحده من حیث الروح تجزی وتلون اولماز ولکن ارواح انبیا
ارواح اولیا کبی وارواح اولیانک ارواح صلحا وش وارواح صلحانکده ارواح فسقا مثال
اولمادیغی ظاهردر ومقام عرشده که جسم محیط عالمدر انک طرف جسمانیتندن بوقدر
طبیعیات وعناصر وارکان وموالید وجوده کتوردیکه افرادی دائره حسابدن خارج اولدیغندن
ماعدا هر بری برلون اوزره‌در ونفس واحده اولان ابو البشرده علیه السلام بوکا قیاس
اولنه پس بو ترکیبات وتلونات عالم صفاتک احکامندندرکه تجلی واحدیت ایله حصوله کلمشدر
نظیر ایله بر باغکه باغبانی بر واول باغه پرورش ایچون جاری اولان صو بر ایکن اول باغچه
مشتمل اولدیغی اشجارک هر بری بریوزدن ظهور ایدوب اختلاف الوان کوسترر اختلاف
السنه کبی پس بونلره صبغة الله دیرلرکه هر بری صبغ مخصوص ایله مصبوغدر انکچون صباغ
درجه نبوته قریبدر زیرا درجه نبوتده صبغ دیدکلری باطن خلقه وانلرک درجه‌سنده ظاهر
ثیابه کوره‌درکه شئونات مختلفه الهیه‌یه ناظردر وجمله شئوندن بری ده صبغ انبیا واولیادر
فاعرف جدا وبونده نطفه آدمیده اولان ماده‌یه‌ده رمز واردر زیرا نطفه‌ده دانه خردلدن
کمتر نسنه واردرکه علوق اندن واقع اولور پس تأمل ایله که اول ماده نوجهله قان رنکنه کیرر
وبعده آق بابیسی اولور واربعین ثالثده ظاهر ومصور وامثالی انسانک تأثیرندن
صبغ قدرت حاصل اولوب اول قطعه لحم اعضا وجوارح صورتیله تمثل ایدوب منفوخ الروح
اولدی وجنین ایکن بعد الولاده طفل وصبی ومراهق وبالغ وشاب وکهل وشیخ اطلاق
اولندی وبیلمشدرکه قدرتک مقدوره تعلقی وکیفیتی الله تعالیدن غیریسی بیلمز مکر
بعض خصوص ماده‌ده کمل اولیایه تعریف الهی واقع اوله فکر ایله که نحل که بال اروسیدر مخلوق
ایکن اول به دقیق صنعتی دیده‌لردن ستر ایدر انکچون کمه انک ترتیبنه مطلع دکلدر پس

حق تعالینك كیفیت صنعنه نیجه اطلاع حاصل اولور وجنین نیجه منفوخ الروح اولور وعقیقه سهل بمنیدن نیجه تأثیر كلور وشكوفه لرده انواع مختلفه نوجه ایله ظهور بولور ونیجه نسنه لر واردر كه دورنك بلكه رنكارنكدر مثلا طاوس وامثالی مرغانده اولان اختلاف ریش كه هر نظرده انسان فتبارك الله احسن الخالقین دیر وبو الوان مختلفه عالم صفاتك حكمیدر والا ذاتده لون اولمامق بوجهتدندر كه محجوبلر بو عالمك صفات حسنه سنه دلفریب اولمشلر واصلنده اولان ساذجیه نظره ظفر بولمامشلردر انكچون بو صفاتده قالمشلر صفاتدن اعمالردر حسن صفات دیدوكمز صفات حسنه نك باطنیدر وبو باطنه مطلع اولنلر صفات حسنه فریفته قالمیوب اصل نظر ایله شی بر كورمشلر والوانی حتی لباسده بیله ترك ایتمشلر وحدت سری اوزرینه عمل قلمشلردر ولكن بو سر دقیقی تنقی نكته شناسدر كه فهم ایتسه واكا كوره معناسنی سویلیه

نه وحدتدر كه كثرت كورینور اول وحدته باقسك
نظر قیل او كله كیم كلشن اجزاء آدی رعنادر

بو بیتده وحدت اعتباریه یه اشارت واردر وجمیع اشیا بو وحدتنج داخلدر مثلا كل رعناكه برطرفی قرمزی وبرطرفی صاری اولان كلدر وحدت ذاتیه سی وار ایكن انده ایكی رنك ظهور ایتمكله اثنینیت كوسترمشدر وبكرنك اولان كل حقیقیده اكرچه بكرنك اولدیغی جهتدن اثنینیتدن خلاص اولمشدر ولكن ینه كثرتده داخلدر زیرا اجزاء كثیره سی واردر پس بركمه انك ورقلرن تقطیع ایلسه جزء لایتجزایه منتهی اولور كه اول جزءك وحدتنه وحدت حقیقیه دیرلر وحدت نواه كبی الحاصل بركل دیركن اندن بو قدر اجزا وجوده كلدی انلر كبی افرادندن هربری برفرد ایكن اعضا وجوارحی بوزندن تكثر ایتمشدر وبو تكثر ظاهر روحه دخی ساری اولوب برروح ایكن اجزای جهتندن تعدد قبول ایتمشدر زیرا جمیع اجزایه تعلقی واردر ومتعلقاتنك كثرتیله تعلقاتی دخی كثرت عارض اولمشدر وسائر اشیاء دخی بوكا قیاس اوله پس كثرت بیحساب اولدوغی كبی اول كثرته تعلق ایدن وحدت دخی بیحساب اولدی اكرچه كثرت حقیقیه ووحدت اعتباریه در یعنی كثرت نفس الامره كوره خارجده كثرتدر فاما وحدتك كثرتی اعتباردن ناشیدر فاعرف جدا

شجرده اصل هر درر بیم نواة او اصلی جامعدر
فروع عبنه نهایت یوق اكرچه اصلی یكتادر

مثلا بر امرود اغاجنه بر اغاج دینلور ایكی اغاج دینلمز پس اصلی جهتندن وحدت حقیقیه سی واردر

ولكن

ولكن بدنی جهتندن وحدتی اعتباریه در زیرا تجزی قبول ایدر انكچون فروعی كثیره سی واردر وهر فرع بوقدر اوراقی مشتمل واوراق ایچنده بوقدر امرود ومیوه لری واردر ونواة كه چكردكدر اصل واحدك صورتیدر انكچون بر چكردكه هر چكردك دیرلر ایكی چكردك دیمزلر ولكن بودانه بتدكده شقین اولور كه برشقی ذاته وبرشقی صفاته اشارتدر وذات وصفات مزدوج اولدقده آثار كثیره ظهور ایدر وقرانده كلور انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له كن فیكون یعنی بر نسنه نك حدوثنده ذات وصفت وقول لازمدر كه بوكا یعنی بو تثلیثه سر فردانیت دیرلر ثنویه طائفه سی بو فردانیته مطلع اولمیوب الهین اثبات ایتمشلردر نظر ایله كه كن لفظی اوچ حرفی مشتملدر زیرا واو علت میاننده محذوفدر كه لاجل العلة حذف اولنمشدر والا ركن كلمه در اولنده اولان همزه وصل كبی زائد وعارض دكلدر وجمیع عالم لفظ كن دن حاصل اولمغله هر فرد عالمك وجودنده سر فردانیت واردر پس ظاهری تثلیث وباطنی توحید اوزرینه در انكچون عشره بله واحددر زیرا برعشره دینلور یعنی عشره نك اون عدد اجزاسی وار ایكن ینه اوزرینه برعشره دینلور وایكی عشره كه عشریندر برعشرین دینلور وعلی هذا انكچون عارف اولنلر اشیاده توحید ایتدیلر وبلكه موحدی اشیادن تقطیع ایدوب انفده تجرید ایتدیلر وبلكه انفدن دخی تقطیع ایدوب تفرید ایتدیلر وتوحید لا اله الا انا یی عالم وجوبدن استماع ایتدیلر ومظاهر قیدندن خلاص اولدیلر انكچون تحت الترابدن ثریا چوریدی ننه كیم بالاده بیان اولندی وبو توحیده كه مقصود تجرید توحیددر واصل اولمیانلر سیر اكوانده قالوب كثرتدن بالكلیه خلاص بولمادیلر وقاب قوسین دیدكلری مقام واحدیتده قالدیلر انكچون عشقدن نجات استمدیلر زیرا بونلرك سرای او ادنی مقامنده اولان تفرد تام مقامنده دكل ایدی والا عشقدن دخی فنا تام لازم ایدی كه اكا فناء كلی دیرلر فیا ایها المتعطشون سقیكم الله من وحدت ذاته

بیكه بر دیرسه برادم بوسوزك حكمتی واردر
كه بیك بر در اصلنده اگر عقد ثریادر

بوراده آدمدن مراد آدم حقیقیدر كه مكاشفه در آدم حیوانی دكلدر كه محجوبدر زیرا آدم حقیقی هر نسنه نك اصلنه نظر ایدوب وحدتدن سویلر انكچون بیك عدده بر دیمز وبلكه بر دیه نجه حسنده تغلیط وعقلنده تسفیه ایلر زیرا وهم وخیالی غالبدر وبو وهم وخیالدركه آدمه هرجه اولوب عالم حسده ابقا ایدر وكثرت ایله مبتلا قیلور انكچون فتح مطلوع مرتبه سنده واحددن اصلا

پرده قالماز بلکه انك صاحبی روح القدس آسا عقل محض وبلکه عقل اول وار روح صرف اولور
بعده مصراع ثانی اولی ممثلدر یعنی عقد ثریا که پروین دیدکلری یدی عدد یلدزدر دیرسه‌یدی
اکرچه که فی الحقیقه اون ایکی یلدزدر بش عددینی بصر حفا تیزی ایله انجق رسول الله صلی الله علیه
وسلم کورمشدر نته‌کیم اعتدال مزاجك حتی حکمی بودر وبدنجینك کمال خفاسندن طائفه عرب
امتحان ابصار ایدرلر وباقیسنك رؤیتنده مشترك اولورلردی پس اکر عقد ثریا درکه متکثردر
واکر سائر سیارات وثوابتدرکه متعدد درجمله‌سی اصلنده بر یلدزدرکه سائرلر انك تأثیرندن
ظهور ایتمشدردر شمس کبی زیرا الذینی تجلی مخصوص ایله شمسه تجلی ایلیوب قرصه‌سی پر فیضان انوار
اولوب اندن حتی قمر استفاده نور ایلیوب اندن حتی سائر مرتبه‌لرینه کوره مستفید ومستفیض
اولوب اضاءت ایتدیلر پس بونلرك مظاهرنه ومحال ظهورلرینه نظر ایتدیلر اثبات کثرت
وجمله‌سنده ظاهر اولان پرتو شمسی کوردیلر اثبات وحدت ایدرلر نته‌کیم جداول ایله انهار
وامثالی حتی بویله‌در وبونده بیکده اسم الهی حتی داخلدر زیرا کرچه بیك بر عدد اسمادر ولکن
کلیات جهتندن طقسان طقوزدر وبو طقسانی طقوزی حتی جمعیتی بونلردن اسم جلاله درج اولنمشدر
انکچون اسمادن مختار حق الله اسمیدر پس اسمانك کثرتی تجلیات وجودیه حسبیدر وانك که شهودی
غالبدر نظری اسم واحده مقصوردر وبلکه مسماسنه منحصردر وبو سببدندرکه کلمه توحیدی اطواره
رعایت ایلیوب لا معبود الا الله ولا مقصود الا الله ولا موجود الا الله دیرلر لیس فی الدار
غیره دیار مقاله‌سنك معناسی بودر وجمیع کمل بو مقوله‌یه قائل ومضمونینه معترف اولوب عمده
التوحید اعتقاد ایدرلرکن محجوب اولنلرك نیجه‌لری انلری اعتقاد مذکوردن طائفه نصارایه الحاق
وحقلرنده نیجه رطب ویابس سوزلر سویلمشدرکه اندکلام مذکوری کشف تام ایله وحدت حقیقیه‌یه
ناظر اولوب سویلمشدر یوخسه مذهب وجودیه‌یه ذاهب اولدقلرندن دکل مثلا بر کمسه طلوع شمسده
بتون دنیا کونشدر دیسه پرتونك انتشاری سببیله حق سویلر مع هذا شمس فلك رابعده
مقامنده دورایلر وجه ارضه نزول ایتمش وکا حلول قلمامشدر وانکله متحد اولمامشدر وبو معنا
بو قدر ظاهردر اکنه خفاش نظر اولنلر اکا انتقال ایده‌مزلر ووجه مرادی مطالعه بوزنه کوره‌مزلر
پس قباحت کندی سوء فهملرنده‌در مع هذا کندیلری حقه کلیدر دیرلر وکلی منطقیه انکله تمثیل
ایدرلر بلمزلرکه حقك کلی وجزئی اولمقدن تنزه تامی واردر پس جمیع اشیا حقك جزئیاتیدر
دیمك نه قبیح سنه‌در بلکه جمیع اشیا حقه لازمدر لازمك ملزومه لزومی کبی نته‌کیم پرتو شمس

شمسه

شمسه لازمدر شو بلکه طلوع ایتدکده اندن مفارقت ایتمز وبوندن اشیا ذاتنده عین حق اولمق
لازم کلمز تاکه مذهب وجودیه لازم کله بلکه ظهورجه عین حقدر دینلور مثلا وزیر اعظم اولان
ظهورجه عین سلطاندر زیرا انك احکامیله قائمدر ذاتنده عین سلطان دکلدر بلکه غیریدر
وبو مقامده بونك فوقنده حتی کلام واردر ولکن فهمده قصور ایلمنه زیاده قالدر

تفاوت کلدی ماهیاتدن اظهار ایدوب قندن
شئونات الهیه اکا وجه تقاضا ادر

معلوم اولاکه ماهیات اوچ قسم اوزره‌در بری واجب الوجوددرکه وجود محضدر وبری ممتنع
الوجوددرکه عدم محضدر وبری ممکن الوجوددرکه ایکیسندن ترکیب اولنمشدر زیرا ممکن الوجودك
وجودی ووجودی اوزره عارض اولان ماهیتی واردر پس انك ماهیتی امر اعتباریدرکه خارجده
معدوم ومن حیث هو هو قابل وجود دکلدر ووجودی موجوددرکه من حیث هو هو قابل عدم
دکلدر پس ممکن اولان وجوده عدمدن وجود تعینه کلدی انکچون طرف وجودکه علم اللهده
ثابت اولان شیدر اکا ناظر اولان مکاشفه بی حوصله‌لردن چوق دعوی وشطح صادر اولدی
وتمکین اهلی اولان طرف ماهیته ناظر اولوب ماده‌نك اول مقوله دعوایه تجلی اولمادیغنی
بیلوب رعایت ادب ایدی وخاموش اولدی وشئونات الهیه‌که سبحن غیب ذاتنده
مسجن ایدی تقاضای ظهور وطلب بروز ایتدکده کنت کنزا مخفیا وقتنجه عالم علمده
فیض اقدس وعالم عینده فیض مقدس ایله تجلی الهی واقع اولوب حقایق الهیه مظاهر
کونیه‌یه اقتضا ایتدکدن حقایق ممکنات وجوده وحقایق الهیه حقایق کونیه اوزرینه کونیه سی
پرتو صالدی وبونکله اسمانك حالی اولدی زیرا حقایق الهیه آیینه مصفی وحقایق
کونیه اول آیینه‌نك ظهرینه اولان طلا کبیدرکه کثافتیله پرتو رویی ضبط ایتمش و
انتشاردن حفظ ایلمشدر نته‌کیم برکمسه پرتو شمسی ضبط ایتمك استسه برکثیف جناغی
صوطولدوروب کونشه اول جناقده اولان صورتی مطالعه ایدر زیرا جناق کثافتیله ضابط
وصو لطافتیله قابلدر وبو معنی خصوص اوزره جسم انساندن روحندن مطالعه اولنور قندکر
انجق شئونات مذکوره‌دن تقاضا واقع اولدقده ممکن وجوده کلدی تاکه اول شئوناته
آیینه اوله وشئون واسمانك کثرتیله ممکن حتی ماهیات کثیره اولوب اون سکز بیك عالمده
بو قدر تفاوت ظهور ایدیکه دائره حسابدن بیرونندر وبو اوراده ماهیت محمدیه وحقیقت

احمدیه جهتندن اعتدال اولمغله صورتی جمیع عوالمک احسن صورتنی جامع و معناسی جمله
اسمائیه مظهر تام اولدی پس انک اسمی الله و اسم الرحمن در انکچون الرحمن علی العرش
استوی وارد اولدی زیرا عقل اولی عالم ناسوته تنزیلدن مراد رحمت واسعه یه اظهار
و کلیتنی مظهر واحده درج ایدی انکچون رسول الله علیه السلام ظاهر و باطنی جمیع کمالاتله
متحلی و متحقق اولدی و بعض کفر کاهرکه بعض کمل ایچون مثلا اوچنجیده اسمده و دردنجی
اسمده قالمشدر دیر بو سوز کمل اولیا حقلرنده خطاء محض و رسول الله علیه السلام خصوصنده
کفر صریحدر زیرا جمیع انبیانک حقایقی انلرک حقیقتندن مأخوذ و کمالاتی دخی انلرک
کمالاتنه تابعدر کمالات اسمائیه دن عبارتدر پس بر اسم یوقدر که انک اسمنده مندرج
و بر کمال یوقدر که انک کمالنده مندرج اولمیه بو جهتدن حق تعالی انی خصوص مبایعه ده
کندی مقامنه وضع ایدوب ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله بیوردی پس نیجه
رسول اللهی بر وجهله شأن عالیسندن تنزیل اتدی حق تعالی یه قدح اتمش اولور نعوذ
بالله تعالی من الکفر والجهل و بو مقامک دخی تفصیله تحملی واردر ولکن چه سود که استعداد
خلق یوقدر فی الجمله استعدادلری اولنلرک دخی اکثری ملاحده و زنادقه مقوله لیدر زیرا
مرشد کامله مقارنت ایتمامشدر و حقه بی زیغ و ضلال اولنلر بو مرتبه یه ایتمامشدر زمانه
خلقنک جمله سنی رده تصدیدن سکوت اولیدر فلا تکونن من الجاهلین

خلافتده نه ترتیب ایلدی پیغمبر دانا
نظر ایله که نیجه بیری بیرسندن اولادر

معلوم اولاکه انبیا آراسنده نیجه تفاضل واقع ایسه اولیا میاننده دخی بویله در
پس بر کمسه من وجه افضل اولموق من وجه مفضول اولمغی منافی دکلدر سر بودرکه کمال
معنویده من کل الوجوه افضل اولمق رسول الله علیه السلام مخصوصدر زیرا انک سننک
کمال اعتدالندن جمیع کمالاته مظهر در شمدر سائرده ایسه بو اعتدال یوقدر بلکه میزان
وجودده یا کفه جمال یا کفه جلال غالبدر و بو مقوله کامل اولانکه کمال صوریده دخی
من کل الوجوه کامل اولمق لازم کلمز نته کیم انتم اعلم بامور دنیاکم مقاله سی اکا ناظردر
اکرچه بو معنی عالم صورتده عدم التفاتندن ایدی والا کمالات صوریه دن دخی برشنه یوغیدیکه
اکا واقف اولمیه انکچون خطاطه خط و قطقلم تعلیم ایلدی وارباب حرف و صنایعه حرفت

وصنعتلرنده

وصنعتلرنده نیجه دقایق کوسترر دیکه طریق عقل ایله اکا سلوک ممکن دکل ایدی نته کیم شیخ اکبر
حضرتلرینک قدس سره ظاهرا فن غالبی علم تصوف ایکن جمیع علوم کلیه و جزئیه ده نکات ابراز
ایتدیلرکه اول علوم اهلی هر چند ممارسه بالبالغ ایلرده اول نکاته مهتدی اولمامشلر
و طریق نظردن اکا وصول بولمامشلردی بوندن ظاهر اولدی که ارباب حقیقتک هر شیئه
اطلاعلری واردر ولکن عدم التفاتلرندن جاهلدر قیاس اولنورلر و بوندن امی اولنلرده رحمت
و برکت لازم کلمز زیرا اهل حقیقت اولان امی فی الحقیقه عالمدر زیرا جاهل اولان ولی اولماز
و عالم رسوم دخی امیت مرتبه سنده اولمادقجه لوح دلنه علم الهی مثبت اولماز زیرا بو معنانک
حصولنه رسوم و قوانیندن جه قلبی تخلیه لازمدر و امی محقق واصل الی الله اولان نادردر
یونس امره و امثالی کبی ولکن کمالاتی علمادن واصل اولنلردن کلیدر اصلی بودرکه
امی اصطلاحاتدن عاری اولمغله وارد اولان حقایقی وضع اصلیسندن تغییر ایدوب لباس
اصطلاحه قوماز بلکه وارد اولدیغی اوزره نسخ کتورر بو بابه مصنفی عبد بکر اکرچه که بعض
مرتبه مقامه مناسب اولمیان ادا دخی صادر اولور عالم اصطلاحی ایسه اصطلاح حالتندن نقدر
تنزلات حاصل اسنده برکه وقید بولنور که اول مرتبه دن تخلیص ایتمک عسیردر مکر کمل
اولیادن اوله پس اولیا آراسنده بو مقداره دخی تفاوت واردر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم چاریارینک ترتیب خلافتلرینه اشارت ایلدی اکرچه تصریح قلمدی و بو ترتیب عمرلرینه
کوره ایدی یوخسه احدهما اخردن افضل مطلق اولدیغنه کوره دکل ایدی اکرچه که بعد الرسل
افضل امت حضرت صدیقدر رضی الله عنه ولکن من وجه مفضول اولمغی منافی دکلدر انبیا
اولدوغی کبی علیهم السلام زیرا طبقه اولیا طبقه انبیادن بریزه دکلدر پس صدیق حضرت
عمردن و ما بعدندن افضل ایدیکه بو افضلیت خلافتده تقدیمی دخی اقتضا ایتمشیدر اکرچه کیم
بزم مذهبمزده امام من کل الوجوه افضل اولمق لازم کلمز و الا امام مجرا ایدن سهو و خطا صادر
اولمامق لازم کلوردی و صدیقده جانب معرفت غالب ایدی اکرچه که شریعتده و طریقتده
و حقیقتده دخی بالفعل کمالی وار ایدی و انی اوچنجی و دردنجی اسمده قالدی دین بی دین
اولدی زیرا صدیق بابکر خلافت ظاهره مقامنده دکل ایدی بلکه خلافت باطنه یه دخی
احراز ایدوب مدار عالم اولمشیدی بقیه چاریار کبی و مدار عالم اولان بالفعل اسم جلاله
مظهردرکه جمیع اسما و صفاته مستجمعدر حضرت عمر رضی الله عنه شریعتده غالب ایدی اکرچه که

بقیهٔ مراتب حق بالفعل انده مندرج ایدی بو سببدن دائما اهتمام شریعت ایدر و بدننی درّه ایله کوزردی
و بوندن بیچه خارق عادت صادر اولدی ولکن صدیقدن صادر اولمدی زیرا مقتضای ولایت
کرامت علمیه نک صدوریدر کرامت کونیه نک دکل و حضرت عثمانه رضی الله عنه طریقت
غالب ایدی اگرچه که بالفعل سائر مراتبه حق بالاتفاق مالک ایدی انکچون بطریق المجاهده احیاء
لیالی ایدر و تلاوت قرآنه ملازمت قیلوردی و حضرت علی کرم الله وجهه حقیقت غالب ایدی
اگرچه که جمیع مراتبده ید طولاسی وار ایدی بونلر که سید الانبیا والمرسلین در و باب خلافت
معرفت ایله مفتوح اولوب حقیقت انکله مختوم اولدی زیرا معرفتک غایتی ظهور و حقیقتک
بروز و شهوددر و ائمهٔ اربعه هر چاریار کبی کندی نفسلرنده کاملدر غیر مکملدر اولوب بعض
مراتبه منحصر دکلدر ایدی بو سری بیلمیندر حق کندی مقتدالرینه اطالهٔ لسان ایدوب جرح ایدیلر
ولکن بونلرک جرحلرندن انلر مجروح اولمازلر و هر عصرده سر نبوت و سر ولایت و سر
خلافت واردر اگرچه که ولی یه نبی اطلاق اولنمق جائز دکلدر و اطلاق ایدن تضلیل اولنور
و سر صحابت یعنی صحابه اولمق سری حق واردر ولکن نه معنایه اولدوغنی ارباب بیلور
پس قرن نبیدن صکره اولکی قرونه بالکلیه جرح ایتمک اولماز اول مانند ظهور ایدن
کامله نظر اولنور و سر نبوت شریعتده و سر ولایت طریقتده در والسلام

اوکیم درویشدر کرچک کاپر اولدی لطف و قهر
بو ایکی فرعک اصلی و معدنی بر اصل غرادر

درویش بیت اوله شرح اولندی لطف و قهر امرین متقابلیندر که بری جماله ناظر و بری جلاله
دائردر جمالدن مقصود طبعا محبوب اولان نسنه در و عارفک بسط قلبی حق بونده
داخلدر و جلالدن مراد طبعا مکروه اولان نسنه در و عارفک قبض قلبی حق بونده
مندرجدر و قابض و باسط و جمیل و جمیل اسماء حسنادن اولمغله جمله سی تحت جلاله
داخلدر پس جلاله یه نظر اولنه بر اسمدر که ایکی شعبه سی واردر نهرک ایکی جدولی
اولدیغی کبی و جدولک یولی مسدود اوله نهردن غیری صو ظاهر اولمدیغی کبی قبض
و بسط حالتی حق فنا بوله الوهیت مرتبه سنده فنا بولمقدن غیری نسنه قالماز
بو صورتده حکم الوهیتک اولور و امور نسبیه دن اثر قالماز اصل غرا غایت کوچک
نسنه دیمکدر الحاصل سیل دیدکلری صو دریایه واصل اولمدقجه قرار و تشبیه بولمیکدن

وجاغلیوب

وجاغلیوب صدا ویرمکدن خالی اولماز فقچنکه دریایه فنا بوله و انکله شی واحد اوله ذکر اولنان
صفت محو اولور و جاغلدیغی کبی اولور کذلک لطف و قهر نسبتلری وجود سالکده فنا بوله
شویلکه لطفه شن و قهره غمناک اولمیه لم یلد و لم یولد سرینه واصل اولوب درد و غمدن
خلاص اولور پس مادامکه عالم نسبتده در یعنی کثرت و اثنینیت پرده لرنده قالمشدر اکا
حضور یوقدر و وحدتدن بیخبر اولان ایسه حقدن فراق اوزرینه در اهل فرقت ایسه جحیم
معنویه در وارلکه جحیمده در نعیمک ذوقنی نه بیلور و بو مرتبه یه وصول زیاده عسیردر
زیرا تزکیهٔ نفس و تصفیهٔ وجوددن صکره حاصل اولور بکا خار و کل برابردر دیو دعوی ایتمک
کفایت ایتمز بلکه اول دعوانک صحتی خارجده خار خراشیده قلدقده متألم و متأذی اولمقدن
ظاهر اولور زیرا فناء کلیده تأذی اولماز بلکه بقاء وجودده اولور

ایکی الدر ولی دوشه با قلبه یک جهتدر
امام محراب الجنده صاغ و صوله کار فرمادر

یعنی انک امورینه و بو بیتنه نظر اولنه اوراده جهت وحدت واردر و الدرینه نظر
اولنه جهت کثرت واردر زیرا اول جهت وحدتدن تشعب ایدوب متعدد کورنمشدر
ولکن اصلی جهت وحدت ایدیکی فرعی حق اول جهتده فنا بولوب کثرت مضمحل اولور نته کیم
قطب الاقطابک صاغنده و صولنده امامان دیدکلری ایکی شخص اولورلر که انلر اوتاد
اربعه دن و ابدال سبعه دندر و امام محراب قطبه و صاغ و صولنده اولان جماعت امامان
کبیدر که کویا انک ایکی جانبنده ایکی قوللدر و حق تعالینک ایکی یدی جنبه یمانی
مبارکه در شمال دیمک اجسام نحسه حسبیله عالم جلاله ناظردر و امامک ایکی یانی بعد
تمام الصلوة سلام ظاهر اولدیغی کبی قطبک ایکی طرفی حق سلامت باطنه در پس قطب
الاقطاب احدیته امامان مرتبه لرین جمع ایتمش و اول مرتبه لر انک مرتبه سنده مندرج
اولمشدر نته کیم امام محراب حالی حق بو سر اوزره در ولکن بو مقام زیاده فهمدن نافروا کا
وصول عزیزدر پس ایکه کرکدر که اصلاح وجود ایدیوب حقیقت هیولانیه جامعه سنه واصل اوله

ایکی قاشک میانده ندر خاله نظر ایله
اودر از جمله بو انفس الجنده نکته پیرادر

بو بیت سر وحدتی و کثرتی وجه آخر ایله تمثیلدر که بیت سابقده دوش دوباره کبی

انفه متعلقدر خال بك ويدكلرى ايكى قاش اراسنده وچهره ووقنده قدرتك نقطهٔ
سياهيدركه محسناتدندر يعنى انفده دوار وميانده خال سياه آفاقده محراب اچنده
امام كبيدر وآفاقده مرغانك بوينى وقنادلرى هم انسانك بوينى والرى كبيدر قناد صورتنده
ظهورى طيران ايچوندر نته كيم انسان كوره يدين بطش واكتسابه دائردر ايكى قاش ايله ميانده
اولان خال پراچمش مرغ كبيدر پس حق تعالى انى صورت سكونده سر حركت اوزره خلق ايلمشدر
يعنى ظاهرى صورت سكون اوزره اولان مرغ كبى وباطنى صورت حركت اوزرنه ديكه قلب
دائما حضيض بشريت وناسوتدن اوج ملكيت ولاهوته پرواز اوزرنه دركه وقلب انسان
سريع السير والتقلب اولديغى جهتدن ابو البشر عليه السلام فلك قمرده قرار داده اولدى زيرا
فلك قمرهم سرعت ايله دائردر ونكته پيرانك معناسى نكته ودقيقه بزيبچيدر يعنى نكاتدن
برنكتهٔ محسنه واسرار ولطائفدن برلطيفهٔ مزينه در زيرا انسان انموذج عالمدر پس وجودى
جميع نكات ولطائفى جامع وظاهر وباطنى جمله هزار حسنه مشتملدر ولكن اكثرى مدار عالم
اولدوغن بلمز وقطبيتنى تعظيم ايدوب رعايت قلماز بعده آفاق سنك وجودكدن
خارج وانفس سنده داخل اولانه دينلر اگرچه في الحقيقه خارج يوقدر يعنى عالمك سندن
خارج اولمسى صورتيلهدر معناسيله دكل زيرا معناسيله انفسده داخلدر انكچون نمونه
دينلمشدر سؤال اولنورسه كه آفاقده نيچه قاذورات وصور قبيحه ومحل مختلفه واردر پس
انسانده دخول نوجهله در جواب بودركه انسان مطلقا امور مذكورهنك بطوننى حاويدر
پس اگر انسان حقيقى اولورسه امور مذكوره بالقوه در واگر انسان حيوانى اولورسه بالفعلدر كه
افرادينده منتشردر مثلا بعض انسان حيوانلرنده حرص دنيا غالب اولمغله كويا كه حال جيفه در
وبعضيلرنده صفات سباع وبعضيلرنده صفت يهوديت ويا نصرانيت ويا مجوسيت
ويا غيرى امور منكره معناسى واردر پس هيچ بر منكر شى يوقدر كه انك سرى وجود
انسانده بولنميه وانسان كاملده بالقوه بولنديغى كمالنى منافى دكلدر زيرا كمالى بالفعلده
ونفسى نفس راضيهٔ مرضيه دركه نتايج مطمئنه دندر ولكن بالقوه نفس امارهسى حاملدر
نته كيم قرانده كلور ان النفس لامارة بالسوء زيرا بوراده نفسدن مراد نفس مطلقه در
بوجهتدندركه دنيا جهاد نفس باقيدر ودائما ترقيات حاصلدر اگر نفس اماره اصلا
بالكليه قلع وقمع اولنوب نه بالقوه ونه بالفعل اثرى قالمه انسان ملك حقيقته داخل

اولوب

اولوب ترقيدن محروم اولمق لازم كلوردى الحاصل نفس مطمئنه وشيطانك مسلم اولمسى
في الحقيقه قوتدنك زوالنى موجب دكلدر نته كيم بونك عكسنه كفرك تعالى فطرت اصليه
حسبيله استعداد ايمانه منافى دكلدر وتنبيه ايلدده كلور ان الانسان لفي خسر يعنى جميع افراد سبع
انسان خسارت وزياندهدر مكر مؤمن اوله وعمل صالح اشليه پس بو صورتده
بالفعل خسارتدن خلاص اولور ولكن قوت خسارتك زوالى لازم كلمز انكچون
حديثده كلور اللهم لا تكلني الى نفسي طرفة عين ولا اقل من ذلك اگرچه بو حديث
عند المحققين تأويل دقيق ايله تأويل اولنمش واردر وقصهٔ يوسفده عليه السلام
ولقد همت به وهم بها سرنده هم ادغان ايله والا تصرف عني كيدهن اصب اليهن
واكن من الجاهلين نكتهسنى هم درخاطر قيل وبوهم كلام حقيقتدركه نفس اصلنده مؤمنه
ومطيعه در كفر وعصيان وآثار هم احوال عارضه حسبيله در نته كيم كل مولود يولد
على الفطرة الا والدر وبو معنانك شرح وبعضى واردر هر مقدار نابالغ سبق ايتدى
بانفى ذوقه احاله اولندى حقيقتده بودر ايشه [illegible] كله بوده كلدر دوشه
باقى [illegible] كاره كرچه [illegible] سودا

يعنى ابيات سابقهده تحقيق اولنان معانى صدق محضدر يوخسه دوش كبى خيالات
قبيلندن دكلدر اگرچه كه رؤيانك هم بعضيسى حقدر نته كيم رسول الله عليه السلام قبل
النبوة التى آى قدر رؤيا ايله عمل ايدى وجملهسى صبح صادق كبى روشن ايدى ولكن صورته
كوره بومقوله معانى حقيقيه سودا قبيلندندر زيرا اهل صورتك نظرى محسوساته محصوردر
انكچون اعمى حكمندهدر اعمى انسان جمال يوسفى نيچه كورر واوجه اولان دقايق علمنه نوجهله مطلع
اولور واولكه عصفوردر لقمهٔ عنقانك حوصلهسنه نيچه كنجايش بولور واولكه خوردقيمت
جواهرى نه بيلور واولكه سايهدر سر سلطانه نيچه آشنالق قيلور باقى ايدى انسان جاهلكه
كندى وجودى مشتمل اولديغى حقايقدن بيخبردر شول كنجكبى كه خانهسنده اولان دفينهيه
واقف دكلدر پس چه سودكه هم غنى وهم فقيردر بعده سودا اخلاط اربعهدن معروف
شى در حكمى هوس غالب وخيالات دماغيه اولمغله بومقوله معانيسى اوزرينه اطلاق اولنور
وارباب حقيقت عاشق شوريدهيه سودائى ديرلر زيرا عشقده عقل متغير اولور
وعاشق اولان اهل سودا صورتنده بولور

نه سودادر نه صفرادر واهن حلم خلقندر
که انسانک نشأه‌سی مجموعهٔ اسرار اشیادر

یعنی انسانک معانیٔ مذکوره اوزرینه خلق اولنمیدر نته کیم حدیثده کلور ان الله خلق آدم علی صورته مقصود صورت حقیقیه درکه صفات سبعه دن عبارتدر وصفات سبعه‌ده جمیع اسما وصفاتک احکام واثاری واردر پس انسانک نشأه‌سی جمله اسرارک مجموعه سیدر شویله که هرنه مقوله سر الهی طلب اولنسه انده بولنور ولکن سری صورت ایله تطبیق ایچون صورت ظاهره‌سنده‌ده بر وجهله ایش بروکیم هر عضوک قوتی برسر عظیمه دال اولدی ایچون احسن الصوره قلورکه احسن تقویمده بوجهی دخیلدر تاکه حسن صورت حسن معنایه دلیل اوله وقبح معناکه بیت سابقده ذکر اولندی ناقصه کوهدر پس اکر اول قبح بالقوه اولورسه نشأه ثانیه‌ده بالکلیه زائل اولوب صفت ملکیت اوزرینه داخل جنت اولور واکر بالفعل اولورسه مواقف مواطنده تطهیر اولنور ولکن سر دقیق درکه دیمه عارفلک عرفانی کما ینبغی اکا واصل اولماز وبونده رمز واردرکه صادقه کرکدرکه دامن یاری طوتوب کلام اغیاری اصغا اتمیه زیرا اغیار یارک یاراینه اولان احوالنی بلمز وحال عشقی کذافه حمل ایدر وکلام حقی لاف دیر پس الحاصل صحبت هذا فراق بینی وبینک معامله‌سیدر

حق ایله نظر خلقک البته نسبه بوقدر هیچ
جدل ایتمک جهان خلقی ایله برقوری غوغادر

بونده خلق جهت امکانیه یه ناظردر ماهیت عارضه‌در ماهیت عارضه ایسه عدمدر عدمدن ایسه وجود کلمز پس اندن امر وجودی طلب ایتمک عبث اولور مثلا خلقک جانب خلقیتی بربیت مظلم کبیدر وبیت مظلمدن نور جواد لمع اعمادن رؤیت استمک کبیدر ومصراع ثانیده توحید افعاله اشارت واردر یعنی الله تعالی فعال لما یرید اولوب حاکم کماشاء اولیجق مکاشف اولان رعایة للادب خطایی نفسنه نسبت ایدر واشیاده فعل حقی مشاهده ایدوب قبول وقاله کسر وجدل ونزاع ایتیوب برهان ایراد ایتمز مکر کیم جدلی حقله اوله ونزاعه مأذون اوله بوصورتده جدلی جدل بالحقدر نته کیم قرانده احتجاج ایمش وخواص نکس یوزندن اعدانک محجوج اولدقرینی سویلیمدر ودیمشدرکه سنک اولان کمسه خلقه نظر ایتدوکی زمان مرتبه جمعده نظر ایتمیه تاکه انده جدله بهانه اوله جق

کار

کار بولمیه وتأثیر حقی مشاهده قله وکندی نفسنه جهت فرق ایله ناظر اوله تاکه الحاددن خلاص اولوب مهالکدن نجات بوله والا اصلاحی مشکل اولور پس اکر مقلد واکر محققدر مرتبه فرقده برابردر وعارفدن خطا صادر اولورمی دیو سؤال ایتدکلرینده جوابنده دکان امرالله قدرا مقدورا دیمشدر ولکن توبه‌ده قدردن اولمغله عارف خطا اوزرینه مصر اولماز دادل مقوله کارده حالت جمعه ناظر اولماز زیرا انک مرتبه‌سی دلیل اولدیغی جهتدن نبی مرتبه‌سندن اعلی دکلدر نبی اولان ابو البشر ایسه ربنا ظلمنا انفسنا دیو ظلمی نفسنه استناد ایدوب اعتراف قلدی زیرا محلیت کسبک بقاسنی بیلوردی پس مقبول اولدی وشیطان جبر محضه ذاهب اولوب مردود اولدی پس مکاشف اولان رعایت ادب ایدیجک محجوب اولان بطریق الاولی رعایت ادب ایتمک کرکدر بعده جهان دنیادیمکدر ودنیاده عالم کون وفساددر خدی عند التحقیق مقعر فلک سابعدن سجینه دیکدر بوراده بطریق التغلیب ذکر اولنمیدر مقصود ارواح واجسامدن قطع نظر ایدوب علویات وسفلیاتدن هرشینه نک تأثیرینه بقمیه دیمکدر زیرا جمله‌سی اسباب ووسائط قبیلندندر پس واسطه ورسول ایله جدل وانکره تعرض واعتراضک معناسی یوقدر بلکه اول وسائط سبب اوله منتهی اولمغله حقه اعتراض لازم کلور بوایسه کفردر مثلا شمسنه نک اعتدال وانحرافی بلکندن دکلدر بلکه ریح ندر ریح ده ملک موکل الندده در ملک ده فی الحقیقه امر حقله قابض وباسطدر

دیر ایسک هرکسک بر اسمی وار اسماء حسنادن
غرض اندن بوخلقک یوزلرندن حق احیادر

مقصود بیت سابقک مضمونینه معارضه‌در بوراده غرضدن مراد حکمت ومصلحتدر یعنی جمیع اشیا اسماء الهیه‌یه دورایدر زیرا بونلرک وجودلری من حیث هو عدمدر وعدمدن وجود مطلوب اولمازسه‌ده وجوددن مطلوبدر وجوددن مراد اسماء حسنادر زیرا وجود واجبه مستنددر وانک وجوده قائمدر پس اسماء وجودیه‌نک اشیایه تعلق ایدرک یوزندن حقی احیا ایلمکدر بناء علی هذا خلقدن بوجهه نسبه طلب اولمسه ابطال حق لازم کلور تجلیات وجودیه ایسه نیجه حکم ومصالحی متضمندر الحاصل خلقدن خلق مطلوب اولماز من حیث هو ولکن حقدن حق مطلوب اولور من حیث هو وکذلک خلق پس بوبابده سد ایتمک احکام اسماء حسنایی ابطال واثارینی هدردر

جواب اولدر که حق مطلقه رجعیدر حمله
نیدرسن فرعی اصله ایرکه مولی عالم آرادر

حق مطلق بالذات تحقیق اولنمشیدی یعنی تجرید توحید اهلی ایکن اسماء جزئیه و فرعیه و مظاهره نظر ایلمه بلکه اسماء کلیهٔ اصلیه یه نظر ایله و بلکه امهات الاسمادن بیه ام الاسماء یه کذر ایله که اول اسم جمله اسما ایچنده اسم اعظمدر زیرا اصله نظر ایتمک فرعه نظردن اولیدر مثلا برکمسه پرتو شمس و قمری دیوارده و آب ایچنده کورمکدن بالا یه نظر ایدوب اول نوری شمس و قمرک کندی ذاتلرنده کورمک اقوادر پس بورادده مولادن مراد جمیع اسمانک مرجعی اولان اسم اعظمدر که عالم آرادر پادشاه کبی که امرا یوزندن عالم آرادر پس پادشاهه تعلق قویسه اولانک امرایه احتیاجی قالماز سؤال اولنورسه که یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله آیتنده افتقار الی الله افتقار الی الاسماءیی داخلدر پس توجه احدیه هرکسک طعمه سی دکلدر جواب بودر که نعم حق تعالی کمال غیرتندن عبادینی اسماء جزئیه و کلیه یوزندن کندیه مفتقر قلدی خلقه دکل زیرا خلقک جمله سی مقتضای نص اوزره فقرادر و لکن زم سوزمز کمال مطلق اهلنه کوره در و حدیثده اللهم اغنی بالافتقار الیک یعنی مخاطبه دن مراد اسم اعظمدر و لکن هر اسمک یوزندن افتقاری مابه الافتخاردر زیرا هرکس هر اسم یوزندن تفصیلا حقه مفتقر دکلدر پس رسول اللهک علیه السلام هر اسم افتقاری هر بابده کمالدر که اکا مخصوصدر خصوصا که بو انواع افتقارک مرجع و منتهاسی الی الاسم الاعظمدر سائر مفتقرلرده ایسه محجوب اولدقلری جهتدن افتقار مخصوص جزئی واردر کلی دکل پس انک کشهود تامی بوقدر ای اصل مذکوره ارشاد و تنبیه لازمدر که مراتب و اطوارینی کذر ایدوب افتقار کلی مطلق ایله مفتقر اوله و قیود مراتبدن اطلاق تام بوله و قمر کبی پرتو شمس اسم اعظم اوله

کدای قومرادنک شاهدن استغنا قادردر
که انسلطان ظل الله اکا بلور میناءدر

کدا اسماء جزئیه و شاه اسم اعظم کلیه ناظردر که کدا تعبیر اولندیغی استمداد جهتیله در زیرا قمر شمسدن استفاضهٔ انوار ایتدیکی کبی اسماء جزئیه ده اسم کلیدن استمداد فیض ایدر شویله که اکر امداد منقطع اولسه اسماءیی اشیادن قطع علاقه ایدوب اشیاءیی بالکلیه فنا بولور و عالم عدمه رجوع اولور و ذکر اولنان معنا به السلطان ظل الله حدیثی بلور میناءدر یعنی

آیینه در

آیینه در زیرا بو حدیثده سلطان ظل حقیقت الهیه قلندی و ظل تعبیر اولندیغی خلق عالم انک سایهٔ عدلنده مستریح اولدوغی ایچوندر چونکه سلطان جهان ظاهر اسم اعظم اوزره اسم اعظمه بلا واسطه مضاف اوله پس هر درلو راحت اندن مطلوب اولمق کرکدر بوجهت بر واسطه طریقیله اولنلردن دکل زیرا وسائطیی اندن استمداد ایتمکله کدا کیبیدر انک ایچون وسائطک غناسی غنای اضافی و سلطانک غنای حقیقیدر پس غنای حقیقی اهلی طوررکن که هر مطلوبه افاضه یه قادردر غنای اضافی اهلنه مراجعتک معناسی یوقدر که انلردن مطلوب جزئی ایصالنه متمکندر و بو معناده اهل الله ده متفقدر زیرا مقتضای شهود تام ذکر اولنان کلیدر جزئیت دکل پس هرکسک طلب و مطلوبی کندی استعدادینه کوره در

بو ظل اللهدن قطب وجوده انتقال ایله
سریر نازده زیرا انی خوب دلارادر

یعنی سلطان ظاهر حقیقت الهیه نک ظلنه مظهردر و سلطان باطن قطب الوجوددر که اول حقیقتک کندینه مظهردر پس ایکیسیده کرچه سریر نازده جالسدر فاما قطبک جلوسی و نازی کبی جلوس و نازی یوقدر زیرا سریر قطب جملهٔ عوالمی مشتمل و مبایعه سیده علویات و سفلیاته شاملدر پس بو مقوله خلیفهٔ اعظمک نازی و حالی نه اولمق کرک قیاس اولنه انک ایچون هر شیئه مظهر یوزندن مطلوب اولسه ابتدا قطب وجوددن طلب اولنور زیرا قطبدن افقدر مخلوق یوقدر اندن صکره سائر اقطابدن مطلوبدر علی قدر مراتبهم و بو طلب میسر اولمدیغی صورتده انک صورتی اولان سلطانه مراجعت اولنور الحاصل طلبه اولی اولان اعلادن طلبدر ادنادن دکل مخلوقات ایچنده اعلی الکل قطب وجود بعده سلطان ظاهردر زیرا بونلرک اسمنده کلمت واردر که اول کلمت ایله تسلط و تقطب ایتمشلردر و قطب وجود هر عصرده برشخصدر که مدار عالم و نظرکاه الهیدر و اندن طلب ایتمک فی الحقیقه حقدن طلبدر انکچون خلقه مراجعت لازم کلمز بلکه مراجعت فی الحقیقه حقه در و خلقک حقه بر فاتح وجهیله ارتباطی واردر اولکی علم الیقین ایله در بو مرتبه ده اولان تجلی یه تجلی علمی دیرلر که بونک صاحبی هنوز برزخ اهلی اولمغله ارشاده قادر دکلدر و سلاکک اکثری بو برزخده قالمشدر دیکنجیسی عین الیقیندر بو مرتبه ده اولان تجلی یه تجلی عینی دیرلر که بونک اهلی ارشاده قادر و مقتدای خواص اولمغه صالحدر و بو مرتبه نک صاحبی اولکی یه کوره عزیزدر

زیرا قیود وبرازخدن خلاصی موقوفدر بو ایسه اقل قلیله میسر اولور واو حضیضه حق الیقیندر وبو مرتبه‌ده اولان تجلی‌یه تجلی حق دیرلرکه بونک صاحبی قطب وجود اولور ولکن مقصود بالذات اولان قطب ارشاد اولمقدر پس قطبیت کبری مقتضای ولایتدن دکلدر کرامت کونیه کبی بلکه مقتضای ولایتدن اولان قطب ارشاد اولمق وکرامت علمیه‌در وبوندن بر مرتبه دخی واردرکه اکا حقیقت حق الیقین دیرلر رسول الله علیه السلامه مخصوصدر بعده طائفهٔ افراد ملائکهٔ مهیمه مقابله‌سنده اولمغله ملائکهٔ مهیمه عقل اولک تحت تسخیرنده اولمدقلری کبی افراد دخی قطب وجودک دائره‌سنده دکلدر ندماء سلطان تحت تسخیر وزیرده اولمدقلری کبی وبونلر مکانت جهتندن سائرلردن اعلادر اکرچه که طریق ارشاد خلایق دخی علت غائیه اولدیغی وجهله اولادر وفنا وبقا اهلی اولنلرک بعضیسی اواخر عمرده هر اکی ساعت قدر اولسون تقطب ایتمشدر زیرا قطبیت دخی مرتبهٔ عظمادر وقطبیتی اولاده نه میراث اولماز بلکه اول مرتبه‌یه اهل اولنه میراث اولور ولکن حالی میراث اولور زیرا حال مراتبدن دکلدر وقطبیت تنزلدر دیدکلری تنزل لفظنک معنای لغویسنه راجعدر ویا افراده کوره تنزلدر دیمکدر زیرا جانب نبوته راجعدر خلقه معامله‌در افرادده اولمق ایسه جانب ولایته راجعدرکه حقه اولان ارتباطدر ونبینک جانب ولایتی جانب نبوتندن اولیدر ولکن نبی اولمیان ولی نبیدن اولی دکلدر وسالکه لازمدرکه علی کل تقدیر دائرهٔ ولایته قدم باصه تاکه منتهی المراتبه وصول ایله خوف وحزندن خلاص اوله وقیوددن نجات بوله اللهم اجعلنا من خواص عبادک

بو توحیدی بو تجریدی بو تفریدی بیلن عارف
شریعتده حقیقتده عجب مقبول مولادر

توحید وتجرید وتفریدک معنالری مفصلا ذکر ایتمشدر بوراده عارفدن مراد عالم باللهدر معاینه صاحبیدر ولکن حالی باطننده‌در ظاهرنده دکل وبونک حالی علمدرکه ذات وصفات وافعاله تعلق ایتمشدر وعالمه عارف اطلاقنک عندلری بالاعتباردر وبعض عارف واردرکه انک اوزرینه حال ظاهر اولمشدرکه بو مقوله اولان مرتبهٔ عالمدن اشرفدر اصلح هر برینه کمال خلوع ارلسنده ظاهر اسمندن تجلی ایتمشدر عالم خلقدندر وهر برینه کمالکه باطن اسمندن تجلی ایتمشدر عالم امردندر وعالم امر عالم خلقدن اول اولیجق هم ظاهر وباطن دخی انده قیاس اوله

انکچون

انکچون بو امتک دوری قمردر یعنی کمالدی باطننده‌در نور شمس قمرک باطننده اولدیغی کبی وبونده شریعت وحقیقت ظاهر وباطن دیمکدر والا عارف بالله مراتب ارواحه مقبول حقدر زیرا هر مرتبه‌نک حکمن ویرمکه قادردر واولکه تخلیط ایدیلدر عرفانده قصورندن وجرئتندندر نته کیم ارباب عرفانه روشن وهویدادر

مکس بلمز بو قندی طوطی کویا بیلور آنی
نه بیلسون چاشنیسن مور انکچون طعم عنقادر

یعنی شکرک قدرینی طوطی بیلور یوخسه سکک بلمز اکرچه سوه عسل وقنده اولدیغی حریصدر بونده عارف باللهی طوطی‌یه وماعداسن مکسه ومعارف وحقایقی شکره تشبیه واردر وطعم عنقادن مراد طعمهٔ عنقادر وعنقا جبل قافده سیمرغدر وبونده عارف باللهی بر وجهله دخی عنقایه وغیریی موره که قریجه‌در وعلوم اذواقی طعمهٔ عنقایه تشبیه واردر وطوطی لفظی دله دخی رمز ایدر ومر عنقا دخی واردرکه اکا هبا دیرلرکه بو اسم حضرت علیدن کرم الله وجهه منقولدر زیرا عنقانک ذکری مسموع وکندی معقولدر ولکن عین خارجیده وجودی اولمدیغی کبی مرتبهٔ هبانک دخی بدیهه‌در

نه عنقادرکه زیر بالنه المشدر اشیائی
اکا اشیا یا بیضه یا فراخ مرغ صحرادر

عنقا عارف باللهدر قاف وجودده انک کبی مرغ بزرک یوقدر انکچون کلیت اسماسی حسبیله جمیع اشیایی زیر بالنه یعنی قنادی آلتنه المشدر پس اشیا اکا نسبتله یا بیضه یعنی یمورطه ویا فرخ یعنی صحرا قوش یاوریسی کبیدر مقصود انک احاطه‌سنی تمثیلدر شویله که بر قوش یمورطه‌سنی ویاخود یاوریسنی قنادی آلتنه الدقده احاطه ایلدیکی کبی جمیع اشیایی زیر دستنه وتحت تسخیرنه المق اویله‌در انکچون لیلهٔ معراجده رسول الله علیه السلام مستوای عرشه وضع قدم ایلدیکی کبی بوخود معلومدرکه عالی سافل اوزرینه مشرف وبلکه مسلطدر سافلک ایسه عالی اوزرینه اشراف وتسلطی یوقدر نته کیم درجات جنانده روشندر بو سببدندرکه عوام اولنلر خواصک سرینی بلمدیلر وبلکه عوامک خواصه کوره علمی بر دریادن بر قطره کبی اولدی ولولیا ایله انبیا میاننده وانبیا ایله رسل اراسی ورسل ایله اولو العزم اورتاسی واولو العزم ایله فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم قیاسی وفخر عالم ایله الله تعالینک علم شاملی دخی بوکا قیاس

اولنه انکچون خبرده کلور او ستأثرت به فی علمک پس ممتنعات دیدکلری نسنه لر واردر که
علم اللهدن غیری علم اکا دخول ایتمامشدر زیرا متعلق علم بشر اولان تجلیات وجودیه و مرتبهٔ
الوهیتدر غیری دکل درلرایسه. وما اوتیتم من العلم الا قلیلا نصی تقریر مذکوره مفهوم اوله
پس شمول علم ممکناته کوره دکل واحاطهٔ وجودیاته نسبتله در عدمیاته نسبت ایله
دکل وقلت اضافیه دن قلت حقیقیه لازم کلمز انکچون افراد بشر علم باللهده تفاضل
اوزرینه در ونفوس انسانیه صورت علمی اوزرینه محشوره اولور جسد صورت عمل
اوزرینه اولدوغی کبی پس انک که علم باللهده بر طولاسی واردر ثرادن ثریایه دک
قامت بالاسی واردر وهر کس قامتنه کوره مشرف اولور وبو معنی محیط وواسع وبونره
متعلق اولان اسمایه دائردر ورسول اللهک علیه السلام احاطهٔ معنویه وتسخیر باطنیسی
اولدوغی کبی صوریه سی وظاهریه سی دخی وار ایدی انکچون هر مقتدی ارسلدن صو آقندی
وصبا ایله منصور اولدی واشجار اکا سلام ویردی وسجده قیلوب اشجار یرلرندن منقلع
اولوب ینه مکانینه رجوع ایدردی وحیوانات اکا سویلر ونبوتنه شهادت ایدردی
وشیطانی مسلم اولمشیدی ونماز ایچنده ایکن شیطانی ایله شهاب قصه سی مشهوردر وقمر
اشارت اصبعی ایله منشق اولدی وبراق ورفرف وجبرائیل اکا مسخر اولدی وسموات
سبعه دن وجنت وناردن وعرش وکرسیدن مقام قاب قوسین او ادنی یه دک عبور
ایدی وموجوداتدن مطلقا کرک علوی وکرک سفلی بر نسنه قالمدیکه اکا مسخر اولمیه وبو تسخیرات
بنجه لری بطریق المعجزه ظاهر اولدی وامتندن صاحب تصرف اولنلره دخی بطریق الکرامه
انتقال ایدی ولکن فنا وبقا اهلی اولنلر کرامت علمیه ایله اکتفا ایدیلوب تسخیرات
صوریه یه مقید اولمادیلر زیرا انلره کوره لزومی بو قدر یتکه لازم اولان تسخیر مملکت
وجود ورعایای اعضا وقوی تحت سیاستنده اولمقدر فافهم جدا

سرای وحدته کیدن سریر سرده سلطاندر
کلاه تاج ودلبندی زریله صان مطلادر

معلوم اولا که وحدت صفت حقدر ووحدانیت وحدتک واحد ایله قیامیدر ووحدته صفت
تنزیه دیرلر ایکی وجهله منعقدر بری وحدت حقیقیه درکه بالقوه مبدأ کثرتدر بالفعل دکل
وحدت نواة کبی بو وحدته وحدت اصلیه ذاتیه دخی دیرلر وبری وحدت اضافیه درکه بالفعل

مبدأ

مبدأ کثرتدر بدن شجره کبی وبو وحدته وحدت فرعیه صفاتیه دیرلر بوراده مقصود اولان
وحدت ذاتیه درکه جمیع نسب واضافاتدن کذر ایتدکدنصکره حاصل اولور بونک اربابنه
توحید ذاتی اهلی دیرلر لا موجود الا الله سری ایله دائردر فنا تامه واصل اولنلر اندن
حظ وافی الورلر وفنا تام دخی مقام سرده اولور زیرا اندن اشغده اولان مقاماتده ظاهر
اولان فنا فی الجمله ناقص ومدخول نسبیدر انکچون سریر سر دیدی ولکن سرای وسریر
ذکری تمثیل طریقیله وتصویر جهتیله در والا اول مرتبه ده سرای وسریر اولماز وبالجمله رمز
اولندکه وحدت دیدکلری کرشک زوالیدر یوخسه وجود سالک وجود حقله متحد اوله
دیمک دکلدر الحاصل موهوم اولنک اضمحلالی ومعلومک ظهوریدر پس وجود فی الحقیقه بردر
زنب وجود دیدکلری وجوده شرکت توهمیدر چون قوت توحید ایله توهم زائل اوله
وجود واحد حقیقیدن غیری نسنه قالماز وعارف حالا بوث ایچنده درکه موحددر
بونره کوره ذکر هو الله در بلکه یالکز هودر اهل توهمه کوره هو الله احددر یعنی مقام
سرده بو وحدته نائل اولان سلطان معنویدرکه انک کلاهی فی الحقیقه کچه دن ایسه ده
تاج شاهی بلکه اندن اولی ودلبندی زر طلا ونسیجدر نته کیم رابعهٔ عدویه نک قدس الله
سرها قبیدن وصوفدن ایکی کهنه کبه کبی وار ایدیکه کندینه کفن اولمق اوزره وصیت ایتمشیدی
بعد الموت رؤیاده انی کوزل حلله ایچنده کوروب کفن اولان کهنه لردن سؤال اولندقده
بونلردن بوغچه ایچنه قونیلوب اعلای علیینه وضع واورلده تبرکا حفظ اولندی دیو جواب
ویردی پس بابدن نظر ایده که فقرای حقیقیه نک خرقه لری وکهنه لری سلاطین وملوکک
قبالرندن عند الله عزیزدر بو جهتدندر که ملوکدن عارف اولنلر اولمقوله خرقه لری تبرکا خزانه لرینه
قورلر وحفظ ایدرلر نته کیم بر خرقهٔ شریف که جنیدن شیخ عبد القادر کیلانی حضرتلرینه کلمش
ایدی انلر دخی کندیلرندنصکره مغربده ظهور ایدنجک شیخ اکبر قدس سره الاطهر حضرتلرینه
وصیت ایدیلر حضرت شیخ دخی اول خرقه یی فرزند کرامیلری شیخ صدر الدین حضرتلرینه هبه
وتسلیم ایدیلر اول خرقه وفاتلرندن حالا قونیه ده کندیلرینه مضاف اولان دار حجره سنده
محفوظدر وملوک عثمانیه دن سلطان مراد رابع عزیمت فتح بغدادده قونیه یه مرورنده اول
خرقه نک تقاسنی کسوب تبرکا یانینه المش واول برکت ایله فتوحات عظیمه ایله رجوع ایتمشدر
پس مؤمن وتدارش نظر ایده هماسر التنده اولان سلاطین معنویه یه که حق تعالی دن نه

اعتبار ونظرلر بولمشدر که اول اعتبارلر ونظرلر سلاطین صوریه‌دن هیچ برینه
دست داده اولمامشدر الحمد لله تعالی

بیت عند ربی مطعمدن ذوقیاب اولور
ملوکانه غداسی دم صدم انک خرد ادر

بو کلام اول مضمونه اشارتدر که بر دفعه رسول الله علیه السلام عشر اخیر رمضانده اعتکاف
ایدوب صوم وصال ایتدیلر یعنی اخشام اوله افطار ایتمیوب بر قاچ کیجه بی عدم افطار
بر برینه متتابع قلدیلر حضرت اصحابدن رضی الله عنهم اوراده یعنی مسجد نبویده معتکف
اولنلر اول حاله نظر ایدوب انلرده صوم وصالده رسول الله‌ه تقلید ایدیلر ولکن انلرک
بو تعمقلری رسول الله‌ه خوش کلمدی زیرا ارالرنده ضعفادن کمسنه‌لر وار ایدی وهنوز
انلرده صوم وصال سری ظهوره انجماش ایدی بناء علی هذا شفقه نهی تنزیه ایدوب
بیورد یلرکه سز کندی حالکزی بکا قیاس ایدوب صوم وصال ایتمکوز زیرا بن عند
رب العالمین بیتوتت ایدرم یعنی کیجه لرکه انک قاتنده ضیف کریم اولدیغم جهتدن
اول بکا اطعام وسقی ایدر یعنی اولاجناندن صور اطعمهٔ نفیسه واشربهٔ لذیذه کوندررکه
انلرده ماعنم بالفعل چاشنیدار اولوب بکا شبع وری حاصل اولور خصوصاکم عو وقی نور
ایله ممتلی اولان خون ایله اولان کبی دکلدر زیرا نورک قوتی واردرکه صاحب النور بدل
ما یتحلله احتیاج قومازقا لان ایسه ضعیفدر انکچون غدا بوزندن جکر داٸما امداده محتاجدر
وثانیا عالم سردن اذواق ومواجید وعلوم ومعارف وحکم حاصل اولورکه غدای صدریدن
مغنی اولور زیرا اول حالده انسانن بشریتدن منسلخ ومنجذب اولمغله مغلوب الحس اولان
مریض کبیدر ومریض حسی شربته کلدکجه بر هفته آج دورسه هلاک اولماز وغدایه احتیاج
کوسترمز وبلکه انک حقی عالم جناننده نیجه اطعمه ایله تغذی اولورکه حسه کلدکده دماغنده
لذت بولور انکچون دیدیلرکه اکامن ناسک امور خیالیه‌سی امور حسیه کبیدرکه بالفعل
وجود متحقق واردر یوخسه سیمیا دیدکلری کبی دکلدر زیرا سیمیا حقایقی اولمیان برآلای
امور خیالیه‌در مثلا کندینی حمامه کیرمش تخیل ایدر مع هذا وجودنده بالفعل راحت
حمام حس ایتمز امور ذوقیه ایسه بویله دکلدر نته کیم مرور ایتدی وانک که بومعنادن
خبری وبوذوقدن چاشنیسی واردر صوم وصال اکا مرخصدر انکچون اکامل امنک

نیجه‌لر

نیجه‌لر صوم وصال ایتدیلر وملوکانه مهرآ یعنی کمالنجه مطبوخ اولمش طعام مرکبی لذائذ مغنویه تناول ایدیلر
تحکیدرکه محی الدین العربی قدس سره حضرتلری مغربده انجمنه طقوزای قدر مدتده افطار ایتمدی فسبحان
المنعم المفضل

بیت عقل معاش وعلم جزئیدن عموما هب
که زیرا بوغره اهل الله یاننده خوان یغمادر

عقل معاش عقل معادک مقابلیدرکه انکله امور دنیویه ادراک اولنور نتکیم عقل معاد
امور اخرویه‌یه تعلق ایدر پس امور دنیا ایله امور اخرتک میاننده فرق اولندیغی کبی
عقل معاش وعقل معادک فرقلری هی بویله‌در وعلم جزئی علم کلی مقابله‌سنده درکه اوچیوز
التمش علمک صورتیدر نتکیم علم کلی اول علومک معناسیدر زیرا هیچ بر علم یوقدرکه انکله
حقه توسل اولنمیه ونظر واستدلاله صالح اولمیه ولکن نظر واستدلاله قادر اولان اقلدرکه
خواص اولیادر پس علم نجوم وهندسه وحساب وسایرلرک جمله‌سنده مقاصد حسنه واردرکه
ارباب ظاهردن انلره متوغل ایدنلر اول مقاصددن بیخبرلردر شوقدر واردرکه اهل الله
حقایق الهیه‌یه نظر ایدرلرکه حقایق ذات وصفاتدر بو حقایقک هی مقام توحیده مقام
تجرید توحیده کوره فرقلری واردر پس علوم کونیه‌نک ظاهرینه اعتبار ایتمک مقاصد
وسیله اولمق ایچوندر یوخسه بالذات دکلدر بلکه مراد بواطنیدر وعند القوم علوم کونیه
انواع اوزرینه‌در برنوع واردرکه اکواندن اخذ اولنور ولکن اول علومک معلوماتی
نسبدر نسب ایسه اکوان دکلدر بلکه امور حدمیه‌در وبرنوع هی واردرکه اکواندن اخذ
اولنور ولکن معلوماتی ذات حقدر وبرنوع هی واردرکه حق تعالیدن اخذ اولنور ولکن
معلوماتی اکواندر وبونلرک جمله‌سنه علوم کونیه دیرلر علوم الهیه بونلرک ماوراسیندر
انکچون دیرلر الآن علی ما کان علیه یعنی سالکه کرکدرکه توحیدی اکواندن تجرید وتفرید
ایلیه وعالم وجودیدن استخراج ایلیه تاکه حدوثدن واثاردن بالکلیه خلاص اوله وتعینات
پرده‌لرندن نجات بوله ولکن بومعنی علو همت اهلینه کوره‌در زیرا هر عصرده دنی همت
اولان سالک ادنای کشوفه اعلای شهود قیاس ایدوب اوراده بند اولوب قالور
اهل اللهدن مراد خاصة الله‌در خواص سلطان کبی ندما دیرلر خوان یغما دکوندرده واشالنده
عامهٔ ناس ایچون بلا تجر طبخ اولنان طعامدر عقل معاش وانک منعلقاتی اولان علوم جزئیه‌یی
خوان یغمایه تشبیه ایلدی زیرا خوان یغما خواص ایچون طبخ اولنان اطعمهٔ نفیسه کبی اولماز

بر نوع هی واردرکه اکواندن اخذ اولنور
وانک معلوماتی اکواندر [illegible]

علوم مذکوره هم علوم کلیه یه کوره بو یه در نغزا ایه عمارت شور بای و فوده سی
دیدکلری اکابر نفس مطبخنده طبخ اولنان لذائذ و خبز سمید و حواری کبیمیدر مکر بی چاشنی
اولوب فرق ایتمیه دبا یزید دن قدس سره منقولدر که سز علمکزی میتا عن میت اخذ
ایتدیکز بز ایسه حیا عن حی اخذ ایتدک دیدی زیرا قلوب موتی ایله قلوب احیا
برابر دکلدر پس خادم دین اولان کرکدر که اهل دینک احیاسنه خدمت ایده تاکه حیات
ابدیه بوله موتاسنه خدمت ایتمیه که قلبی میت قالور و بو موطندن انتقال ایتدیکی
کبی اریوب چورر واصلا ترقی بولماز زیرا ملک حقیقی به بو موطنک ما بعدنده هم
موطن ترقیات واردر

بو له سیلاب اولورسه غم عشقدن کوزلری یاشی
دکلدر کوز یاشی هر دانه سی لؤلوی لالا در

یعنی مقبول اولان کوز یاشی عشق وجذبدن سیل کبی جاغلیوب اقاندر یوخسه اغراض دنیویه دن
دکل زیرا اغراض دنیاویه و نفسانیه دن جریان ایده نک عند الله قدری یوقدر بلکه خرمهره
مقوله سیدر بی اعتباردر عشق مجرددن ایسیلان ایدن ایسه لؤلؤ لالا یعنی متلالی شعشعانی
اینجو کبیدرکه زیاده مقبول و مرغوبدر بو بیتده ارباب حالک احوال سنیه سندن کریه حالنه
تلمیح واردر مع هذا اهل مقام اولنلر هم کریان اولورلر زیرا عشقدن فنا بولدیلر هم بینه مقام
بابینده طوررلر و بو موطن جلالینک احکامیله محکومدر اکرچه که عوام ایله خواصک بکالری
ارا سنده فرق بسیار واردر زیرا هر کسک حزن و بکاسی فهم و علمنه کوره در پس آنی که
انبیا و اولیا ملاحظه ایدوب اغلرلر عوام نفسانی بیلمزلر و هر موطنک و اهلنک حالنه کوره
کریه سی واردر و ملائکه هم اغلرلر ولکن اندک اغلمهلری انسان کبی دکلدر وکذلک جمیع اشیاء
هم حاللرینه کوره بکریان و سوزان اولمق واردر نته کیم فما بکت علیهم السماء والارض مقاله
کریمه سی اکا دلالت ایدر بو مضادن اونوری کریه یی قدح وصاحبنی جرح ایدن جهل تامندن قدح
وجرح ایدر وخواصک حالنی عوامه قیاس ایدر مع هذا میانه ده فارق واردر والسلام علی
اهل البکاء

سپهر رنکلونه سرمدان خاک پایه بدر
چه هر شب کوزینه توتیای چشم حور اوله در

بو بیت بطریق التخییل ایراد اونمشدر سپهر رنکلونه جوید رنکلو فلک دیمکدر وسماء فلک
فی الحقیقه اول رنک اوزرینه دکلدر بلکه اول زرقت یعنی کوک رنکلو اولمق اکا جبل

قافده

فائده اولان جواهر قیمتدارک عکسندندر سرمه زینت ایچون و توتیا علت ایچون کوزه
چکیلن نسنه در بونده کامل و عارفک خاکپایی سرمه و توتیایه و سرمه کبی کوک رنکلو
اولان سپهری سرمدانه تشبیه واردر کویا که جناننده حور عین اول سرمه دن کوزلرینه
چکوب تزین و تجمل ایدرلر و حور عین فی الحقیقه جنت قلبده اولان ملیحه درکه اول ملاحت
انره عارفلرک خاکپایندن دیده لرینه چکمکدن کلمشدر واننده تواضع ایدوب نظرلرین
ونفسلرین المقدن اولمقدر مرویدرکه بلال حبشینک رضی الله عنه سواد وجودی حوره
جنانه تقسیم اولنوب هر بری اندن برخال ایله حسن وآن بوله کرکدر

کوزتمز جام جم شرب شراب عشق ایدن ادمه
دماغ آشفته کانه بو شمز اوزکه صهبا در

جام جم برقدحدرکه حکما انی جم نام برپادشاه ایچون تألیف ایتمشدر و خاصه سی اودرکه
احوال عالم اندن مطالعه اولنوردی پس اول جام فی الحقیقه شرب ایچون دکل ایدی ولکن جام
شراب صورتنده استصناع اولنمغله بطریق الایهام ذکر اولندی دماغ آشفته دماغی تارشش
مورش اولمش دیمکدرکه عشقدن و یا باده دن حاصل اولور صهبا اوزم صویندن صقلمدن
کندی کندیدن جریان ایدن سلاله وخلاصه درکه زیاده مقبولدر صکره شرابک خاصه سنده
بلکه مطلقا خمرده استعمال اولندی بونده عشق حقی دماغ آشفته اولمقده صهبایه تشبیه وارد
ولکن میانه لرنده فرق کثیر واردر زیرا عشق دماغ جانی و صهبا دماغ جسمی بولاندرر وعشقک
نشوه سی باقی و صهبانک فانیدر وعشق مرغب و صهبا منفردر وعشق ساقی حقدن و صهبا
ساقی خلقدن کلور وعشق بی تکلف و صهبا پرتکلفدر وعشق حال انبیا و اولیادر و صهبا
حال فسقا و اشقیادر وعشق فاسدی مصلح و صهبا صالحی مفسددر وعلی هذا پس هر عاشقکه
بی تکلف جام عشق نوش ایتمیه جام جمه التفات ایتمز زیرا جام جم ایله احوال خلق معلوم اولورسه
عاشقه اسرار حق معلوم اولور و اسرار جواهر قیمتدن واحوال خلق خرمهره مقوله سندندر
زیرا جمیع اکوانک عالم وجوبه و اسرارینه کوره اهل الله قتنده اصلا وقعی یوقدر

بوفی نوش ایلین کیف رحیق عشقه بکزمز
بو بزم اهل ازلدن تا ابد جوشمست و شیدادر

بوندن مراد شراب عشقدر کیف کیفیت معناسنه در رحیق اشربه جنتدندرکه یسقون من رحیق

نظمنده مبیندر عدن اعلى الجناندركه جاى خوهر ومحل تجلى الهیهدر یعنى شراب عشق نوش
داننك كیفیت معنویه سن بولان كمسه جنت عدنك رحیقنه واننك كیفیتنه باقمز وانى بوكا
بكرمز زیرا بو ظاهرى تربیه واول باطنى تصفیه ایچوندر خصوصا كه جنان وما فیها مخلوقدر
وعشق اگرچه صفت حق دكلدر زیرا افراط محبتدر صفات الهیهده ایسه افراط اولماز
بلكه كمال اعتدال ایله موصوف اولور ولكن محبت صفت حقدر نتكیم قرآنده كلور یحبهم
ویحبونه صفت حق ایسه قدیم بالغیردركه الله تعالى در پس قدیم ایله حادث ومخلوق ایله
غیر مخلوقك میانه سنده فرق عظیم واردر سؤال اولنورسه كه ظهورى حادث دكلمیدر
جواب بودركه ظهورنك حدوثندن اصلنك حدوثى لازم كلمز نتكیم روح منفوخ
ناسوتكه قائم اولدیغى محلدر انده ظهورى حادثدر ولكن روح عالم امردن اولمغله
بربوزى عالم قدم ووجوبه ناظردر پس عالم خلقدن اولدیغى نته كیم اول ما خلق الله روحى
اكا والدر عالم امردن اولدیغنى منافى دكلدر نتكیم قرآنده كلور قل الروح من امر ربى
وعالم امر عالم اختراعك اولى اولمغله اكا عالم ابداع دیرلركه عالم وجوبه متصلدر وحضرتنه
جوارنك حكمنى اخذ ایدر بو جهتدندركه بعض مكاشفدن شطحیات صادر اولمشدر زیرا
سر انا الحق وارد اولان معنا ایله روح دخى منصبغ اولوب صورت سره كیرر ومصراع
ثانینك معناسى استمراردر یوخسه تجدید دكلدر نتكیم بالاده فى الجمله تحریر اولنمشدر یعنى بزم
عشق اهلنك مست وشیدا اولدیغى زمانه ومكانه مقید دكلدر بلكه اول برحالت
مستمره دركه اگرچه بعض مراتبده ظهورى زیاده در وبعض عرفایه روز میثاق سؤال
اولندقده كیمى دخى دونكى كون ایدى وكیمى حالا اول كونك ایچنده یز دیدیكه حالا
دائمدر بروجهیله انده ماضى ومستقبل اولماز بو سببدن آخرت انلره كوره معجلدر زمان
ومكان ایله مقید اولان محجوبلره مؤجل ومستقبلدر

اگر وزن ایلسك . بر قلبه دكمز حال دنیایه
بلن یاننده بودر حال دنیا تاكه دنیادر

مخلس منقودر یعنى عارف بالله یاننده دنیا دنیا اولالدن برى دنیا واحوال دنیا
برمنقره دكمز ویه قیمتندر وجناح بعوضه قدرینه موزون دكلدر مگركه قیمتدار اولان
الله تعالینك ترغیب ایتدیكى امور اخرویه اوله ذكر الله وامثالى كبى پس بو مقوله

امور

امور فى الحقیقه ینه عقبادندر ولكن حصولى دنیاده اولمغله دنیادن دخى عد اولنور وحدیث شریفده
كلور حبب الى من دنیاكم ثلث الى اخره یعنى دنیایه مخاطبه اضافت قلدى زیرا كندى
فى الحقیقه نشأه جنانیه دن ایدى دبرجهى دنیا اكا جنت حكمنده ایدى سائرلره بونیه
دكل ایدى الحاصل عارفده ارجح اولان روح وسردركه عالم جناندن وبلكه عالم قدمدندر
غیریده ایسه غالب اولان نفس وطبیعتدركه عالم دنیادن وبلكه عالم حدوثندندر انكچون
عارف بالله جنته داخل اولدقده مرتبه نفس وطبعى دوزخه طرح اولنور سائر اهل جنان
دخى اگرچه نشأه ثانیه ایله داخل جنان اولورلر ولكن لطافتلرى تصفیه وجود ایدنلرك لطافتلرى
كبى دكلدر والا رؤیتده برابر اولمق لازم كلور بو ایسه مخالف حكمتدر ودنیانك بى اعتبار
اولدیغى بودركه مخلوقدر نظر عاشق ایسه خالقدر مخلوقده دكل انكچون ملك سلیمانه
التفات ایتمز وسلیمان دخى عاشق اولدیغى جهتدن ملك دنیایه اعتبار ایتمز انكچون
بركره تسبیحى اول ملكدن افضل كورور ولكن فضل الهى اولدیغى جهتدن بحسب
الاذن قبول ایتدى زیرا فضلده مفضلى مشاهده ایدردى وبو مشاهده فخر عالم صلى الله
علیه وسلم اكمل الموجودات ایكن سلطنت دنیویه یى قبول ایتمدیكنك سرى بالاده مرور ایتدى
وكذلك ابو البشر آدم علیه السلام جنتده دانه كندمه التفات ایتدى ولكن دنیایه
هبوط ایدوب عشقله مبتلى اولدقده اول دانه كوهریه اولسه قبول ایتمزدى زیرا انجى
موطننك حكمى هرحالده بر دكلدر وبو مقوله معنایه مقتضاى عشقله علو همت دیرلر اهلى
نادردر زیرا انلك اهلى اهل الله دركه انلره دنیا واخرت حرامدر ودنیا دنیا اولالى
دیدوكندن حدوث فهم اولنور پس دنیا حادثدر ولكن اولنى الله تعالى بیلور زیرا دنیا
اگرچه عالم ارواحدن چوق صكره خلق اولندى فاما دورى طویلدر زیرا آدمكه دور
سنبله ده دنیایه كلدى مدتى یدى بیك سنه دركه حالا اواخر زماندر ودور سنبله دن
اول جان قومى خلق اولنمش ایدى دنیاده التمش بیك ییل حكم ایتدیلر وانلردن اول
بش درلو مخلوق كلدیكه انلرك دخى هربرى مدت طویله معمر اولدیلر دنیایه حاكم اولان
اسماء الهیه نك احكامى تمام اولدقده غیرى اسمانك توجهیله آخرت ظهور ایدوب
جنت وجهنمدن ماعداسى فنا بولور ولكن الله تعالى خلاقیت دائمه سى جهتندندر
نه درلو ادوار واطوار خلق ایتدكى كركدر كندى بیلور ودنیا قدیمدر دینلر اوله

دنیایه بیان

افاقیه وبراهین انفسیه دن غافل اولوب محاله ذاهب اولدیر والعیاذ بالله تعالی

کوزینک غمزه سینه الدانوب حورایه میل ایتمه
که اهل الله یاننده اولدر کار اهل عقبادر

غمزه کوز قیمقدر و حوراکوزلری ذاتندن کوزل و سیاهدر که کویا که حسنی جهتندن
عاشق حقی فریفته قلمق ایچون کوز قیپر و کرشمه لر قیلور فاما اکا الدانمق اهل آخرت
کاریدر اهل الله کاری دکلدر زیرا اهل الله ایکی عالمدن نظری قطع ایتمشلر و حقدن غیریه
التفات قلماشدر و حقدن غیری دیدوکمزه که ماسوی اطلاق ایدرلر اسما و صفاتک
اثاریدر چونکه اسما و صفات مرتبهٔ ربوبیتده حقک غیری کبیدر انکیچون جملهٔ اثاره
اغیار دیرلر پس بو اغیار ایکی قسمه منقسم اولورکه برینه حجاب ظلمانی دیرلرکه عالم
دنیادر زیرا کثیف و جسمانیدر و برینه ده حجاب نورانی دیرلرکه عالم آخرتدر جسمانیدر
زیرا لطیف و روحانیدر کویا اولکیسی لفظ سیاه و ایکنجیسی معنای بیاض کبیدرکه
علم لدنی الهی اولمامرکب قاره سنک اغوندن سیر و اول قاره دن حاصل اولان معنایه
التفات ایتمز بلکه فیض بلا واسطهٔ الهی اولوب رسومک ظاهر و باطنندن خلاص اولور
شوقدر وار درکه کرچه عارفک نظرکاهی حقدر فاما مأمور اولدیغی اعمال صالحه یوزندن
اقتضاآت اسماء الهیه حسبیله انکیچون درجات اخرویه ده وار در پس انک جسمی
درجاتده و روحی مقعد صدقده درکه فوق الجنان بر مرتبهٔ مثلیدر و مؤمن مرتبهٔ
شریعتده لسان شریعتدن طلب آخرت و درجات ایتمه مکابرهٔ ربوبیت ایتمش اولور
پس عارفه کرکدرکه هر موطنک حکمی ایله قائم اوله و لکن مقصودی وجه الله اوله نتکیم
وارد اولمشدر الا ابتغاء وجه ربه الاعلی و اعلی اولان ربه اعلی همت کرکدر تاکه وجه
سرایه وجه الله ناظر اوله فافهم

نه غولنده نه نصبنده درر دنیانک اشبو دل
نه دارلقده نه بوقلقده غمه سنندن مبرادر

عزل و نصب امور اضافیهٔ دنیویه دندرکه مراتبه دائردر ارباب حقیقت یاننده ایسه
اضافات و نسبدن خلاص و جملهسنی نظردن اسقاط ایتدکجه حقیقت توحید ظهور ایتمز
زیرا نسب و اضافات کثرتدندر کثرت ایسه منافیٔ وحدتدر پس ظاهرده عزل و نصب

واقع

واقع اولمق دنیا اعتباریه در دین اعتباریله دکلدر زیرا دینده خدمت حقدن معزول
اولمق یوقدر مکر موت طبیعی ایله اوله موت طبیعی موت فنادن احترازدر یعنی سالکه
نقد فناء معنوی کلسه بیله تکالیف شرعیه دن ساقط اولماز مکر بشرتندن منسلخ
و حد جنونده داخل اوله بعض بهالیل کبی فاما کامل اولان محفوظدر حتی بعضیلر حد
عقلده دکل ایکن بیله اوقاتنده اقامت صلوات ایدرلر ایمش مع هذا و صلوات دن
و صلوتدن بی شعورلردر انکار دل اهل عشق دنیانک عزل و نصبنه تعلق ایتمز بلکه
تنزلات دنیویه صورتنده اولان اموردن فرحناک اولور زیرا بیلورکه هر قهر بوزنده
حقک بر وجه لطفی واردر و لکن جاه اخرویدن معزول و منازل معنویه دن ساقط
اولدغن ایستمز اکرچه اکا هیچ تعلقی یوقدر زیرا حجاب نورانی مقوله سیدر پس صورت
سقوطده صعودک ضرری یوقدر عکسی دکل زیرا دقفه دیدکلری بیله ایو دکلدر
فکیف که رجوع الی الوری نعوذ بالله من الحور بعد الکور و کذلک دل دنیانک وارلغی
و یوقلغی قیدنده هیچ دکلدر زیرا وارلقدن فرح و یوقلقدن ترح حاصل اولور و فرح و ترح
برازخ اهلنک حالیدر انکیچون وارد اولمشدر لکیلا تأسوا علی ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتاکم
و لکن عالم معنانک وارلغی و یوقلغی معتبردر شول معنایه که فنا و بقا دیرلر یوخسه فنا
و بقایه تعلق هیچ ایو دکلدر انکیچون فنا اندر فنا و بقا اندر بقا دیرلر یعنی فنا اودرکه
ظهور هستیٔ حق باطن سالکه مستولی اولوب ماسوادن بی شعور اوله و فنا اندر
فنا اودرکه بی شعور اولدیغنه هیچ شعوری قالمیه و فی الحقیقه فنا اندر فنا دیدکلری
فناده مندرجدر زیرا اکر صاحب فنانک کندی فناسنه شعوری اولسه صاحب
فنا اولماز زیرا صفت فنا و انک موصوفی ماسوی قبیلندندر پس اکا شعور منافیٔ
فنا اولور و لکن مقام فناده تدقیق ایچون فنا اندر فنا دیدکلری مراد فناء کلیدر فاعرف جدا

نه اکلنده نه شربنده درر عقبانک اشبو جان
حلی و حلله و تاجی و زنار فنیدن مبرادر

بو بیتده فناء احوال دنیادن فناء امور عقبایه ترقی واردر و لکن بیت اوله فنایه
دل و بوراده جانه نسبت ایلدیکه مراد روح رواندر زیرا اخرت روحانیدر پس مناسب
اولان اندن فناییه روحه نسبت ایتمکدر حلی زینت و حلل ایکی قات اولان ثوبدر طبری بری

اوزرینه حلول ایتمش اوله تاج پادشاهک کبد وکی مرصع کلاهدر نطاق کمر قوش قدر
بعده ذا امور مذکوره اکتفا قیلنمشدر والا نعیم آخرتک جمله‌سی بونده داخلدر کرک انده
تلذذ باکل بعد ابده اولسون وترک غیرت و جهته اولسون نتکیم بالاجمه مرور ایلدی و بونده
اکل وشرب و صومدن حاصل اولان نعیمات زیاده‌در نتکیم قرآنده بیکلدر کلوا واشربوا هنیئا
بما اسلفتم فی الایام الخالیة زیرا جزا بنه عمل جنسندندر پس غازیه وار اکل وشرب ایله
دیمزلر اکرچه که انلک ایچون هم اکل وشرب واردر بلکه اکل وشربه ترک ایدنه دیرلر سائر
اجزیه هم بو اسلوب اوزرینه مطالعه اولنه و بو بیتدن مقصود بیان فنادر بوخسه مکابره
ربوبیت دکلدر کمامر نه بو سرای نه استانبول نه شهر شام و نه مصر کی
هواسندن صفاسندن مزکادر مصفادر

بوراده استانبول تخصیص اولندیغی سبب تحریر نظم و نثر اولان اولیا درویش محمد مناسبتیله‌در که
حالا استانبولده ساکندر و استانبوله واضع اول اعتباریله قسطنطنیه هم دیرلر و بروسه
وشام ومصری ایراد ناظم وشارح مناسبتیله‌در زیرا استانبولدن مهاجر و بروسه‌ده متوطن
وشامده ومصرده سائر وسایح اولمشدر پس غرض اصلی جمله بلادک هوا و صفاسندن
قلبی تزکیه و تصفیه ایتمکدر زیرا بلاد دنیا یا بلاد جلالیه‌در دار الحرب ودار الانکار کبی
ویا بلاد جمالیه‌در دار الصلح ودار الاقرار کبی جلال وجمال هر امور اضافیه‌دن اولمغله
اندن دخی فنا تام بولوب کمال مطلق اهلی اولمق کرکدر ودیمشدر که لا تکن زمانیا
ولا مکانیا یعنی نه زمانه و نه مکانه منسوب اولمه بلکه ایکیسندن دخی فنا بول دهر نه زمانده
وهر نه مکانده اولورسک اول مکر وجدان قلب ایچون مأخوذ اولوب بقاع شریفه‌یه
کمربسته عزیمت اولسن نته کیم کذر ایندی الحاصل فنا تام اهلی اولمق استاین دنیادن
وامور دنیادن عقبادن وامور عقبادن برنسنه ایله متقید اولماز بلکه اوجنوز التمش
بیک عالمی سیر ایدر و حجاب ظلمانی و نورانی که یتمش بیکدر جمله‌سین خرق ایدر ولا
مکانده مکان دوتر وحیث واین دن بالکلیه خلاص اولور و جمله اینیات الک پاننده
ساقط بولور فلیحمد الله تعالی
بکا اکلمه زاهد بو باغ ولدر جنت وار
دکلدر اختیاری تا ازل حال سویدار

بونده روح انسانی بلبله و دلی باغ و باغچه‌یه تشبیه واردر زیرا اول انواع حواله

وکوناکون

ففا سام

وکوناکون تجلیاته محلدر و بو معناکه انک زاری و فغانیدر اختیاری دکلدر بلکه ازلدن
حقدن عطا و انعام اولنمش حال سویدادر یعنی حال محبة القلبدر که مضغۀ صنوبریه‌در
ولکن بوراده ظرف مقصود دکل بلکه اکا تعلق ایدن دلدر پس لظرفده و مظروفده
مشترک لفظدر سؤال اولنورسه که زاری و بیدکاری حادثدر که روحک بدنه تعلقندن
بلکه عشقک ظهورندن صکره‌در زیرا عشق درد اوزرینه موقوفدر و دردک دخی
حکمی مریض صوری کبی آه و فریاد و زاریدر جواب بودر که بحسب التعلق حدوثی فی نفس
الامر قدمنی منافی دکلدر زیرا برنسنه اولا بالقوه اولمسه ثانیا بالفعل اولماز مثلا
باغ کبی سوددن اخذ اولنور صودن دکل زیرا سودده بالقوه باغ اولمق واردر صوده یوقدر
پس بالقوه و بیدکاری معنی برخزانه‌در که فعل اندن استخراج اولنور سائر کمالات انسانیه
دخی بو کبی قیاس اولنه سؤال ثانی اولورسه که کمالات انسانیه‌دن هرکسه کوره بالقوه
اولماز یوقدر مع هذا اثری ظاهر دکلدر جواب بودر که هرکس اول قوتده حاصل اولدیغنه
کل مولود یولد علی الفطرة خبری دالدر ولکن ثم ابواه یهودانه الی آخره دن بحسب العوارض
تغیر حال فهم اولنور یعنی فطرت اصلیه‌یه نظر اولنسه هر کمال هرانده بالقوه واردر
ولکن روحک بدنه تعلقندن حاصل اولان تعینک حجاب غلیظی حسبیه فعل ورای پرده‌
قوندن کورنمکدن قالور و مقصود جلوه کر حیز حصول اولماز نتکیم سود مزاج اصلیسندن
متغیر اولسه ذکر اولنان باغ وجوده کلمز زیرا اول سود اول وقتده عوارض غالبه سببیله
صو دنیا غیری حکمنده اولور بو جهتدندرکه کافر ابحاثه مکلفدر زیرا عوارضی ازاله و تعینی
ازابه ایله فطرت اصلیه‌نک حکمنی اظهاره قادردر مکرکه عوارض ایله معروض بر مرتبه متحد
اوله که برجی برندن تمییزی محال اوله فافهم جدا و بو بیتده استعداد انسانینک غیر مجعول اولدیغنه
رمز واردر اکرچه که عطا حقه منسوبدر زیرا غیر مجعول ایسه حقک خلاقیتی اظهارینه موکلدر
نیجه اولان مال کبی که کنندن اله کلمز بلکه بر مخرجک اخراجنه و بیره وضعنه منوطدر
فمن وجد خیرا فلیحمد الله ومن وجد خلاف ذلک فلا یلومن الا نفسه هی الحالة له وبمجرد
الظهار لا یتعلق الذم به تعالی عبا اهلی قبا اهلی بلسه نتکیم دکل بیمرنکت
سیه چلپوشی اولالی بیزاولکیم اهل و مباددر

عبا و قبادن مراد حال باطندر حال ظاهر دکل زیرا نیجه قبا اهلی واردر که عبا اهلی حکمنده‌در

حال باطننده شهراك حسبيله تنكبم باكم كذر ابدى پس بو صورتده ظاهرى اهمرنك
دكل ايسه باطنى اهمرنكدركه ايكيسى دخى صبغة الله ايله مصبوغدر مصراع ثانى مصراع
اوله تنويردر معدوم اولاكه الله تعالى ستاريتى موجبنجه عبادى برى برندن ستر
ايمشدر والا حال وجودجه اختلال حاصل اولور وعالمده جنك وحرب ظهور بولور زيرا
سافل اولان عالينك حالنه حسد ايتمكدن خالى دكلدر واقل اولانلر غبطه وغيرت ديدكلرى
ظهور ايدرك مقتضاى علو همتدر تنكيم ليلة معراجده حضرت موسى عليه السلام فخر
عالمك عليه السلام ارتفاع درجه سنه نظر ايدوب آغلدى وبندن صكره كلوب بندن افضل
اولدى ديدى پس هر كسك وجه خاصدن حقه تقرب وتوجهى واردر وطرق الى الله
غايت چوقدر بو يوزدن هر كس حالندن راضى اولوب كندى صراط مخصوصى اوزره مشى ايدوب
كيدر ومشايخ بورادن اخذ ايدوب مريدلرين رؤيالرين ننهمهر(?) يعنى برى برندن جدا
تعبير ايدرلر تاكه برى برلرينك حالندن مطلع اولوب ظهور حسدله بولندن عالميه لر
وتنزل بولميه لر اكرچه كه بعض طرق حقه ده ترغيب [illegible] ايچون اهل رؤيانى جمع ايدوب
برى برلرى يانلرنده تعبير ايدرلر وبو معنى بو فقير يانلرنده اولكيدن اولى در زيرا جهت
قبحى وار ايسه جهت حسنى غالبدر تعول(?) وجهيله كه سالكك ترقيسى عرفانيه در رياضت
ايله دكلدر انكچون نيجه اهل رياضت واردر كه بى عرفان اولدينى جهتدن متنزلدر وهر بريك
رؤياسنى تعبير اتماسنده مريدلرك ننه [illegible] بحسب المناسبات صادر اولان كلمات عرفانيه
هر برنه مدار ترقيدر تنكيم ديمشدركه خذوا العلم من افواه الرجال بعد ذا اهل حالك
اهل قال واهل عبانك اهل قبا يانلرنده مجهول ومنكر اولدوغى اهل حال وقبايه فائده دن
خالى دكلدر زيرا بر اهل حال بر اهل حاله مطلع اوله واكا تعظيم قلماسه مبتلاى بلا
وعذاب اولور پس ستر الهى رحمت كليه بايدندر انكچون طريقتى بيلوب رجوع ايدن
بلميوب رجوع ايلمدندن اشنعدر قال تعالى قل هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون
وخبرده كلدركه من عرف طريقا الى الله فسلكه ثم رجع عنه عذبه الله بعذاب لم يعذب به
احدا من العالمين ودمشدركه مرتد الطريقة اعظم ذنبا من مرتد الشريعة وجنيد بغدادى
قدس سره بيورمشدركه لو اقبل صديق على الله الف سنة ثم اعرض عنه لحظة فان ما فاته
اكثر مما ناله اصلى بودركه هر لحظه ونظره اندن اول [illegible] اولان وزياده يى متضمندر

پس اعم

پس اغراض صورتنده فوت اولان اكثر اولور والعياذ بالله تعالى وبو نزاكت واردركه
اهل عبا اهل قبادن اكرام توقع ايتمك كركدر زيرا طاشدن آيينه اولمق امكان كبيدر
ژنك خوردن آيينه بى آب پاسندن اجوب جلا وبرمك ممكندر ولكن طاشى آيينه ايتمك
ممكن دكلدر واولكه صفت اولياء حجرى كوهر ايدرلر وآنلمش اوقى كبرودوندرلر ديرلر
مستعد كوهردر يعنى كوهر اولمغه مستعد اولان حجر كوهر اولور عقيق يمن ولعل بدخشان
كبى سنك سياه دكل انكچون سياه قبلدن منسوج اولان كليم صابون ايله آغارمز ودفت
اربوب سود اولماز وقان سود اولور مستعد ايسه فافهم جدا

مهرده ايرسه هر بنده يه زندان باشى دروى(?)
بنه يوزنده وپژمرده حال ولى سهرو بادر(?)

بونده منزل حقيقه وصولك اثرينى بيان واردركه اول اثر تواضع وعبوديت ديدكلريدر
ومقام فتوت بونده داخلدر فتوت اولدركه كيشى كنديدن اعلادن صادر اولان كلام
حقى قبول ايتديكى كبى كنديدن ادنادن صادر اولانى دخى قبول ايتمكدر تنكيم خلفا واقطاب
قبول ايتديلر زيرا حكمت ضالة مؤمندر هر نرده بولورسه اخذ ايدر وحقك ظهورى اعلا
وادنادن بردركه تفاوت قبول ايتمز پس بر كلام حق پادشاهدن صادر اولمغله اوفى بر كدادن
صادر اولمقده فرق يوقدر ايكيسنده دخى اخذ وقبول لازمدر والا درجه سندن ساقط اولور
بلكه اصلندن درجه اهلى اولماز زيرا اهل درجه اولسه اول معنادن آكاه اولور واظهار جهل ايتمزدى
زمانه مز سالكلرى كبى كه اكثرينك اخلاق الله واخلاق رسول الله واخلاق خواص امتدن شعورلرى
يوقدر ودخى اكثريه شعورى اولنلر دخى رعونت نفس وغلظت طبعلرندن ناشى عناد ايله مصر
وهوالرينه تابع اولورلر الحاصل درويش حقيقى دريا مثالدر بولانماز وپادشاه عالم اولسه دخى
بنه درويش مشربنده در زيرا اول حقيقتى درويشلك ومسكنت وانلك رابطه بولمشدر
پس نيجه اول معنادن رجوع ايدوب خلافيله متصف اولورلر انكچون قبا وعبا صورتنده
اولدوغنك اكا كوره اصلا فرقى يوقدر فاما اولكه برزخ اهليدر تغير قبول ايدر زيرا نفس
مطمئنه نك اوائلنده اولان ايسه تغير ورجوعى قبول ايدر نفس ملهمه وغيرنده اولندرك
حاللرى بطريق الاولى بوكا قابلدر اولنه وبعض تواضع صورتى واردركه اكا تملق ديرلر مذموم در
وخناء صورى دخى بو قبيله در تنكيم بعض سلاكك پژمرده كزرلر وكهنه لباس كيرلر ولكن نفسانيتلرى

[illegible]

بافیدر انکچون اول حالت مجهوله دن انده فائده بوقدر تواضع اودرکه بالکلیه ریاسته مقابل
اوله یعنی انده سودای ریاست وجاه اولمیه حتی تصرفده مخیر اولورسه انی بیله قبول اتمیه
زیرا اول مقوله تخییرده مکر الهی واردر وکلام ابی مدین مغربیده قدس سره کلورکه
آخر ما یخرج من رؤوس الصدیقین حب الجاه پس حب جاه صفات سبع ذمیمه دندر
وبعضیده اهم ظاهرله تحقیقی بیان یخرج کلمه سن بظهر ایله تفسیر اتمشلر داعیه حقانیه
اولدقده محل کلام دکلدر والله الحفیظ

خرابات ایچره بوم آسا طوتنمشدر مسکن تنها
ولیکن قلبی کویا بیت معمور معلادر

خرابات لفظی عجم خراب آباد دیدکی کبیدرکه زیرا خراب دیمکدر اکثریا میخانه اوزرینه اطلاق
اولنور بوم بیقوش درکه تنها یرلرده مسکن طوتر وخرابه‌ده آشیانه دوزر پس درویش
حقیقتک هیچ ظاهر حالی بویله‌در ولکن باطنی بیت معمور کبی معمور وآباداندر وبیت معمور
فلک سابعده بر بیتدر که حق تعالی انی جمیع بیوت اوزرینه تفضیل ایلمشدر کعبه‌یی جمله
مساجد اوزرینه ترجیح ایدوکی کبی وقلب انسان بیت معمور کبیدرکه بیت معموره هر کیجه
یتمش بیک ملک داخل وخارج اولدیغی کبی اکا هیچ یتمش بیک خواطر حسنه داخل
اولور مع هذا نیجه انوار تجلیات ایله منوردر وانفاس انسانه هیچ ملائکه بیت معمور کبیدرکه
درونه کیروب چیقارلر ولکن اکاملکه انفاسی تسبیحدر که هر بردن بر ملک مخلوق اولور
سائرلرکی ایسه بویله دکلدر پس هر قلب بیت معمور اولماز وهر نفس تسبیح مرتبه سن
بولماز وهرکسه باب معنی آچلماز مکر بوم آسا خلقدن عزلت قرع باب غیب ایله واجتهاد
تام قلنه

اکا زینت ویرر ابدال الجنده موی ژولیده
که جنتده درز کویا اوموز لفت مطرادر

ابدال اهل طریقت یاننده لفظ مشترکدر که اوصاف مذمومه‌سنی اوصاف حمیده‌یه تبدیل
ایلین اوزرینه وعدد خاص اوزرینه هیچ اطلاق ایدرلر وعدد خاص عند البعض قرق وعند
البعض الآخر یدیدر ویدی اولدیغی صورتده بعضیلر دیدیلرکه بونلر اوتاد اربعه ابدال سبعه دنده
اربعه دن غیریدر وبعضیلر دیدیلرکه اوتاد اربعه ابدال سبعه دندر پس اول ابدال سبعه نک
دردی اوتاد وایکیسی امامان وبری قطبدرکه مجموعی یدی عدددر ابدال ایله تسمیه لک

وجهی

وجهی بودرکه بونلردن بری وفات ایدیجک قلانلردن بری انک یرینه بدل اولور واول بدلک
برینه هیچ اوچیوزلردن بری ایله واوچیوزلر هیچ مؤمنلرک صالحلرندن برینه تکمیل اولنور
وبعضیلر دیدیلرکه بونلره الله تعالی اولقدر قوت ویرمشدرکه مراد ایتدکلری یره کیدر
اولدقدنصکره یرلرینه کندو مثالنده بدل قورلر واول بدل هیچ کندولری کبی خلقده قالور اکا
معامله قیلورلر دیمه انک بدل ایدوکن بلمز زیرا اصلیک هیکلنده وکذلک روحیه قائمدر
موی ژولیده قارش مورش اولان صاچدر زلف مطرا تازه لنمش وتازه برداخت ویلمش
زلفدر وزلف کرد خارج کلزاره [illegible] کبی حلقه‌دن اولان صاچدر یعنی درویش
حقیقتک قارش مورش اولان صاچی اهل الله یاننده اسباب زینتندندر زیرا اهل الله
بو عالمده کویا جنت الجنده‌در واول صاچ حور عینک زلف مطراسی کبیدر ولکن
موطننک حکمنده قارش مورش صاچ صورتنده ظاهر اولمشدر نته‌کیم شهدانک قانلرندن
آخرتده مسک رائحه‌سی فائح اوله جکدر پس کویا نافهٔ المسکدر ولکن موطن دنیاده
خون صورتنده‌در انکچون اهل مشام اولمیانلر اندن رائحه دار اولماز وبو موطنی جنت حکمنده
قلدیغی حال قلبیه ناظردر انکچون اهل بیتک جرمی مغفوردر کویاکه جنتده اولدقلری جهتدن
جرم الهی دکلدر واندن خطابه متعلق قسمنه صادر اولمامشدر اکا قلب کامل لطافتده
جنت کبی ومکه اندن الطفدر حکم لطافتک اولدیغی کبی دنیاده هیچ حکم لطافتدر پس قلب
لطافت غالبه ایله حکم کثافتی تحویل ایدر ونورانیت زائده‌سیله ظلمت بشریتی محو ایدر ولکن
بو سری فهم اتمکه انسان حقیقی کرکدر

چه باکی قان بولشسه اول [illegible] دست ودامنه بردم
انی غسل ایتمکده واجب اولور [illegible] حکم فتوادر

یعنی قان نجس مقوله‌سی اولمغله مانع صلوة اولدوغندن بحکم الفتوی انی الدن واتکدن یومق
لازمدر یعنی کرک بولاشمه‌سی بدنه اولسون وکرک بدنه ستر ایدن شروط صلوتدن اولان
لباسه اولسون پس بوندن دست ولباسدن دامن ایله تعبیر اولندی زیرا غالبا بولاشوق
دستده ودامنده اولور انکچون تقصیر ثیاب سنوندر تاکه صاحبی کبردن مصون وقاذوراتدن
پاک اوله زیرا جنت نظافت اوزرینه بنا اولنمشدر پس انک که مرتبه شرعنده ظاهری
ناپاک اوله مرتبه حقیقتده باطنی بطریق الاولی ناپاکدر وظاهرده قاذوراتک انواعی

اولدوغی کبی باطننده حق انواعی واردر جمله دن بری ومکاشفات ابتدیکی شهود تدرك تطهیری
عفت وریاضت ایله حاصلدر وحدیث شریفده کلورکه دم علی الطهارة یوسع علیك الرزق
یعنی انواع طهارت اوزرینه دائم ونشیم اول تاکه رزق حق مطلقا موسع وحال مرفه اوله
انکچون شرائط طریقتدندر

ولیکن قاپاملق لازم اولدی عاشقان ایچره
که او فتوی ایسه بو ده مؤکد حکم تقوادر

قاپاملق کمال احتیاط وزیاده ارتباطدن کنایه در نتکم نظم آتیده کلور
اوقدرك جان المغه تنفکله بولنمشز اولدیز سینه لرده قاپاملق برقونمشز اولدیز نتکم
زمان اولده برکار اوزرینه عزم ایدوب تاکید عهد وخلفدن زیاده احتراز ایدنلر بر شتر
ذبح ایدوب جلدیسی الدیر انك قاتنه باتررلر وبولاشدررلردی وعند البیع والشرا
صفق عوب وقرانده قاپ قوسین حق معنای مذکوره قریبدر یعنی حکم تقوای عاشقان
بودرکه بولشن قاپا بومق دکل بلکه جانلرله وطریق حقده ارتباط مؤکد کوسترلر
وبلالره وتحملده صبرایدرلر نتکم تقوی و عزیمتك حکمی بودر پس زاهد ایله عاشقك
میاننده فرق عظیم واردر ودیمشدرکه زاهدك بر برمغی کسسه لر اکا طبا لمنبوب
حقدن رجوع ایدر اما عاشقك تنی کبی جلدینی سلخ ایتسه لر آه ایتمز مکرکه اول وقتده
حال اوزرنه اولمیه زیرا صحو وافاقت سکرکبی دکلدر انکچون نیجه اعرابك دربسن
یوزرلر دنیجه اجلافه اذی وجفای شدید ایدرلر آه ایتمز زیرا بشریتی غلظت اوزرینه در
وصحو اهلی اولان عاشق برکل ایله طوقنمقدن آه ایدوب متأذی اولور زیرا بشریتی لطافته
اوزرینه در مکر مغلوب الحس ومسلوب الاختیار اوله نتکم نیجه سکر اهلندن محکیدر

اکا فتوی ویرن زاهد بو کا فرمان ویرن عاشق
نظر قیل تنقیصی علامه وعلم ایچره مثلا در

زهد اماکه مباح اولان نسنه یی ترکدر نتکیم ورع ترك الشبهاتدر ولیکن بوندن عشق
لازم کلمز پس هر عاشق اولان زاهد اولور ترك ماسوی الله ایدن ترك دنیا ایتمش اولور
ولیکن هر زاهد اولان عاشق اولماز زیرا ترك مناصب ومنافع دنیا ایدن ترك نعیم
ودرجات اخرت ایتمك لازم کلمز پس عاشق که افراط محبت اهلیدر علو همت صاحبیدر اصلی

بودرکه

بودرکه عشق آتش مثالدر که ماسوا سوزدر زهد ایسه افسرده لك واردر وزاهد کوره
مناصب دنیا بنجاب ایسه عاشقه کوره حق سیرا کوان بویله در یعنی سیرا کواندن سیر واجبه
ترك ایتمدکجه زاهد اولماز ره دنا یوراوه علمدن مراد علم بالله واستغناهدن مقصود عاشق
ایچون اعلمنن ایبانیدر وبوندن فهم اولنورکه علم ظاهری حق فی نفس الامر کندی مرتبه سنده
کمال وانکله عامل اولان کاملدر نتکیم علم باطن حق فی الحقیقه کندی رتبه سنده کمال وکن انکله
عامل اولان اکملدر مقصود علم ظاهری اکا ضمه اولان اکملیتدر زیرا عارف عابد اولمدقجه
عارف اولماز وعلم حال بالاتفاق فرائضدندر انکچون قبل السلوك تقدیم اولنور والا مصحدن
مفسدت زیاده اولور ولکن علم مکاشفه علم معامله اوزرینه مبتنیدر انکچون قانده کلور
وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون زیرا بوندن مراد عبادت بوزندن معرفتدر انکچون
عبادت تخصیص اولندی اکرچه که مقصود بالذات معرفة الله در بوسببدندر که حدیث
قدسیده معرفته غرض ومصلحت قیدی نتکم بیورر کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف
فخلقت الخلق لاعرف پس علم حالدن عاری اولان عابدك حالنه وکذلك عابد اولمیان
عارفك معرفتنه اصلا اعتبار یوقدر زیرا بری جاهل وبری حق اکا ملحق مغرورکسیدر وبونده
فرمان لفظندن اخذ اولنورکه عاشق اولان اولوالامردندر زاهد اولان دکل پس عاشقك
سیاست عامه سی واردر زیرا ظواهره اطلاعندن ماعدا بواطنه حق تصرفی واردر
زاهدك ایسه فتواسی بالکز ظواهره کوره در

بو مثلا حکمنی طوتمز ایسه هرکیم عارفان ایچره
دکلدر مذهبی ایمان بلکه کبر وتزویر در

یعنی فتوای عاشق که کرچه فتوای زاهددن اقوی وعلیه العمل وبه یأخذ معناسنه محل وحکم وفرمانی
حق ارجحدر واروجدر دکمن زاهدك حال عاشقه ایمانی یوق ولکا انکار شدیدی واردر
پس بزم سوزیمز انکله دکلدر زیرا میانمزده ظاهر وباطن فاروق واردر بلکه بزم کلامزك
یوزی فی الحقیقه عارف اولانه در زیرا بومقوله معارفی عارف اولان فهم ایدر وبونه حکم
وسرلری عاشق اولان اخذ ایدر پس عارف وعاشقك حالی بو اولدوغی جهتدن بو حکم
فرمان ایله عمل التمیوب دائما انقیاددن بیرون وطاعتدن خارج اولورسه اکا عارف وعاشق
دیمزلر زیرا عارف وعاشقك مذهبی بو مقوله احواله ایمان یقینی وتصدیق حقیقیدر زیرا

زیرا ایمانک ایکی یوزی واردر بری ظاهردر که ایمان رسمیدر وبو ایمان زاهد اولنلرک ایمانیدر
وبری باطندر که ایمان حقیقیدر که بو عاشق اولنلرک ایمانیدر یعنی ایمان رسمی اهل حجابک وایمان
حقیقی اهل کشفک ایمانیدر وقرآنده یا ایها الذین آمنوا وارد اولان موضعده بطریق العبارة والاشارة
ایکیسی دخی مقصوددر چونکه بو ایمان حقیقی مذهبنده اولمیه کبر وترسای معنوی اولور اگرچه
ظاهرا مؤمندر وکبر بوشبر نصیدن اول کافرک مشرکنه وترسا موحدینه دیرلردر ولکن
حالا کبر مطلقا کافر وترسا نصرانی کافر معناسنه اطلاق اولنور بوندن ظاهر اولور که
کفره ملل مختلفه اولدوغی کبی ایمانده دخی فرق متنوعه واردر ولکن کفر مطلقا مردوددر
مگر که کفر حقیقی اوله ومن یکفر بالطاغوت ویؤمن بالله نصندن فهم اولنور انکیچون
قبل الایمان بالله کفر بالطاغوت گرکدر دیرلرکه بو کفر اول ایمانک عینیدر فهمی
دقیق ووصولی عسیرسنه در طالبنه حق امداد ایلیه فاما ایمان مطلقا مقبول دکلدر
والا ایمان منافق دخی مقبول اولمق لازم گلور وایمان مخلص اولدیغی صورتده دخی
منافیدن مصون گرکدر انکیچون بعض مبتدعه نک ایماننی مردوددر ومنافی صوری
ومعنوی اولور پس نیجه کمسه لر واردر که اهل الله حالنی انکار ایدرلر که بو کافر مجوس معنوی
دیرلر اگرچه که صاحبی ظاهر شریعتله متشرعدر وکرامات ایدوب حدیثده گلور ان الله
لیؤید هذا الدین بالرجل الفاجر یعنی منافق دکافرله دین حق مؤید اولمغله صاحبی دارینده
مسلم اولمق لازم اولمدیغی کبی مجوس معنوی ایله دخی مؤید اولمغله صاحبی دنیا وآخرتده
بروجهله مخلص اولماز انکیچون حدیث قدسیده گلور من عادی لی عدوا ومن والی لی
ولیا یعنی مقبول اولان معاداة عدو وموالات ولیدر یوخسه معادات ولی وموالات
عدو دکلدر مجوس معنوی ایله بو معنا لازم گلور پس هرکمسه که اولیاء اللهه معادات
ایدرایسه اولیاء الله طرفندن اکا فجعه اولمدیغی صورتده مضاف اولدقدی جلیل وجبارک
یوزندن معاتب اولمق احتمالی واردر پس مؤمن کامله گرکدر که باطنی لوث انکاردن بالکلیه
تطهیر ایلیه

بوده برخواجه بیان سوزدر که ابراهیم ادهمدر
بوده برجانه عرض ایله که نامی احمد آغادر

ابراهیم ادهم استعمال عجم اوزرینه وارد اولمشدر اصلی ابراهیم بن ادهمدر نظائری چوقدر
خلیل آزر وفضیل عیاض ومالک دینار وحسین بیقرا وامثالی کبی بعد ذا خوجه دن

مراد

مراد خواجه ابراهیم افندیدر که سبب تحریر نظم ونثر اولان درویش محمدک منسوب
وبکه خزینه دارلری اولدوغی دولتلونک خواجه سیدر که بو فقیره مبارزه ایتمشدر
واحمد آغا دخی اول دولتلونک همشیره زاده سیدر اولدخی بو فقیردن بیعت گروه اولمشدر
پس اولیاء درویش محمد وخواجه ابراهیم افندی واحمد آغا جمله سی بو فقیرک یدنده
توبه کار وصاحب اوراد اولمشدر وانتسابری هر برینک رؤیای صحیحه
مرغیه لری موصحه درکه کمسه نک سوقیله دکل زیرا بو فقیر رؤیای صادقه ده مذکور
دولتلونک سنجاق تخانه سی دیوارینه بر فانوس منیر تعلیق وادیخته قلمش ایدم بحمدالله تعالی
اکر دولتلو واکر اتباعندن مذکور اولنلردر جمله سی نور علم وارادت ویقین ایله مستنیر
اولوب ترقیات معنویه وصوریه بولدیلر ذکر اولنان دولتلونک اسم سامیسی بو نظمک
اواخرنده بطریق الایما گلور وبعض احوالی دخی ادراده شرح اولنور ان شاء الله تعالی پس
بونلرک جمله سندن گرکدر که بو نعمت جلیله یه شکر تام اوزرینه اولهلر زیرا نام لری بو جریده ده
الی الابد باقی قالوب حسن حالدرینه شهادت دخی حاصل اولدی گرکدرکه بو شهادته اضاعت
ایتمیوب ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا دقیقه جه طریق حقده ثبات اهلی اولهلر زیرا
برنسنه یی بولمق آساندر ولکن ضبطی وحفظی کوجدر اعمال واحوالک احب وافضلی ادوم
اولانیدر پس الده اولان دولتک بقاسنه سعی ایتملودر زیرا باهر اشارت اولندیغی
اوزره مقتضای تعین ایله تغیر حاصل اولور انسان دریا اولوب بولانمق حدینه ایرمک
فتی عسیردر که هرکسک حالی دکلدر تغیر ایسه ف د مقوله سیدر تکلم قرانده گلور ان الله
لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم پس هرکسک دوشمه سی کندینندر اغدرسه کندی کارینه اغلیه

اوده خواجه ایسه علم الهیده حقیقتده
که سری نفس وقلب روحنه انک مولادر

اوّلا مذکور اولان خواجه ابراهیم افندینک حالنی بیان وانک حقنده حسن تفالدر حسن
تفالدن مراد همتدر که مقصد اصلی حاصل اوله وحصوله گلنجه دوام استقامت بولنه زیرا ابتدای
کشفدن انتهایه دک فرق بیلوباکه قریب زمان گرکدر تاکه فان بیسود اوله ونا پخته پخته لک
مرتبه سن بوله یعنی گرچه انک لقبی معلم اولدیغی جهتدن خواجه در وخواجه ایسه بحسب العرف
علوم رسمیه معلم اولانه اطلاق اولنور ولکن بونک خواجه لکندن عرفانی دخی واردر زیرا

علم صح

فی الحقیقه علم الهیدر و علم الهی اودر که حق تعالینک ذات و صفاتنه تعلق ایله کنهی جهتندن
دکل بلکه انکله خلق آراسنده ارتباط و موجودات اندن انتشار و ظهور ایتمک حیثیت
وجهتیله زیرا بو مرتبه ده اولان علم طاقت بشرده داخل اولاماندر و بونک
ما فوقی مقام عجز و حیرتدر که کمل بشر بو مرتبه ده حق معرفتدن عجز کوسترمشدر و ما عرفناک
حق معرفتک دیمشدر زیرا بونک معناسی ما عرفناک بحسبک دیمکدر پس عرفناک
حق معرفتک بحسبنا دیمکی منافی دکلدر الحاصل الله تعالی وحدت و مظاهر اوصافدن
تجردی حیثیله ادراک اولنماز ولکن حیوة و علم و ارادت و امثالی صفات حیوة ایله
متصف اولدوغی حیثیت ایله و کذلک انکله مرید ادراکی آراسنده مناسبت ثابت
اولوب ادراکدن عوق ایدن موانع مرتفع اولمق حسبیله و نزه من حیث نحن متعلق
طلبمز نسبت مألوهیتمزی نسبت الوهیتندن دکمندن محجوب بلمکدر که اکا عالم ایله
موجدی و موجد ایله عالم آراسنده اولان صورت ارتباط دیرلر حقیقی تجلی و ظهوردر
یعنی اکر انک نسبت تجلیسی و مظاهرده اعتباریله ظهوری اولمیه ایدی اصلا ارتباط ثابت
اولماز و حق بلنمزدی بوندن فهم اولندیکه علماء بالله عبارتنده بالک علمه صد اولدیغی
حیثیت مذکوره ایله در پس بالی مجازا تام مقابلنه اخذ ایدوب علماء بالله که تقدیری
العلماء المخلصون لهدر دیمک تکلفنه حاجت یوقدر نتکم بعضیر عقل قاصر ایله ذاهب
اولمشدر و مذکور خواجه نک سری نفس و قلب و روحنه مولی و حاکمدر انکچون مملکت
وجودده قوای مختلفه و دواعی متضاده جهتندن اختلال یوقدر زیرا سران سر الله درکه
و نفس مطمئنه حرم سلطانی کبیدر و اکر حکم نفس و هوی و طبیعت الندن اوله حال
دیکرکون اولور العیاذ بالله تعالی

او آغا ... اهل عبا ... ملحق اولمشدر
دیمه آنی که اهل صفه دن حال الجره اونادر

ثانیا مذکور اولان احمد آغایی تعریف و انک حسن حالنی توصیف و حقنده قالدر اهل عبا
حقیقتده بالاصاله حضرت علی و مخدره لری زهرای بتول و فرزند کرامیدی حسن و حسین در
رضی الله تعالی عنهم و بالتبعیه سائر اهل عبا و نمدپوش حقیقتدرکه اهل صفه در تیوز قدر فقرای

اصحابدرکه

اصحابدرکه صفه مسجد نبوی و سایبان حرم رسول الله ده صلی الله علیه وسلم ساکن اولورلردی
که بونلر فی الحقیقه خواص اصحابدن ایدیلر رضی الله عنهم زیرا جمیع ماسوادن دست افشان
اولوب علم و حدتیله تعبد ایدرلر و فقر و فاقه مرکزنده طوررلردی یعنی کرچه مذکور
احمد آغا ظاهرده قبا اهلیدر ولکن آغالغی و قبا اهلی اولدوغی انک اهل عبایه الحاقنی منافی
دکلدر بلکه ظاهری قبا ایسه باطنی عبادر و حکم باطنکدر ظاهرک دکلدر نته کیم مردر
ایتدی بو سببدن اهل صفه یه الحاق اولنمغده تفاوت اولنور الحاصل اهل صفه اهل عبا ایدی
و انلرک ظاهر و باطننده قبا و آغالق یوغیدی پس بو مقامده مذکور احمد آغا اهل صفه دن
دکل ایسه زیرا ظاهرده آغا و اهل قبادر ولکن باطننده انلره ملحقدرکه اهل عبا و فقرا حکمنده در

او برمرد الهیدرکه انده سر یوسف وار
اکا دامن زن اولمشدر جهان کویا زلیخادر

او ضمیردرکه مذکور احمد آغایه راجعدر و بونده احمد آغانک ایام جوانی و عنفوان شبابنده
کمال عفت و عصمتنی بیان واردر کویا که دنیا زلیخا و اول یوسف ایدرکه زلیخای دنیادن
فرار ایدوب دنیا اکا دامن زن اولمشدر نتکم یوسف و زلیخا قصه سی مشهوردر و دنیادن
فرارنک اثری بودرکه باطننده اشارت الهیه واقع اولمغله حقه اقبالی جهتندن متابعه
ایتمش و طریق عاشقانه کیدرمشدر پس اکر نهادنده طلب حق و سودای سر مطلق اولمایه
تازه لکنده منیب الی الله اولمازدی بلکه کیدرک حقه اقبال و ماسوادن اعراض اوزرینه
دائم و مستمر اوله زیرا دنیانک خیل و خدعه سی چوقدر و نفسک تسویلات و تعویقاتی بسیار
و شیطانک مکر و اغواسی هیچ بیحسابدر یوسفده علیه السلام عصمت نبویه وار ایکن حقنده
و هم بها وارد اولدی اکرچه که برهان حق اولامی تنفیذدن منع ایدردی نتکم بیوررر
لولا ان رأی برهان ربه پس اولکه که عصمت و برهانه مقارن دکلدر انک حالی
نیجه اولور وان طرفة العینده حقدن اعراض ایدر مکر امداد ملکوتیه و تأیید الهی ظهور ایده
مکر ایده که دنیادن نیجه مقبلر مدبر اولمشدر زیرا انفسدن بالکلیه فنا بولمدقجه وانلردن ابا عن
جنته قوماد قجه مکر الهیدن امین یوقدر پس حال اهلی اولانه عجب و غرور کرکمز

الفدر مبدأ اول تعین باده مضمردر
حقایق آدم معنی الجنده کویا زادر

مبدأ اولدیغی مراد الله تعالی در جمیع کائنات تجلیسی حسبیله اندن ظهوره کلمشدر الف اکا
اشارتدر والفدن مراد همزه درکه جوف قلبدن صاعد اولان هوا ایله حلقومده متعین
اولور زیرا الف کنج امتداد محضدر مخرج متعینده تعینی یوقدر انکچون حرف تام دکلدر
وعلماء ظاهر یانلرنده همزه ایله مستحدثدر ساکنی متحرکدن تمییز ایچون اطلاق اولنمشدر
وهمزه مذکوره عقل اوّل مقابله‌سنده‌در یعنی اوّلیت سرینه مظهردر وعقل اوّل امر الهیدن
وجوده کلمشدرکه بو حقیقی نفس کلیه‌نک وجودینه سبب اولمشدر وتعین مرتبه‌سنه عمده
وتابعنده یعنی خارجده بعض احوال واوصاف ایله غیریدن متعین ومتمیز اولمقدر وجمیع
حروفده ابتدا ظاهر اولان ب درکه تعین اول ذاتی‌یه اشارتدر زیرا ا اصلنده
اوچ وباش وبایدی نقطه‌دن مترکبدر چونکه یدی عدد نقطه الف صورتنه کیردی
پس شکلی تغییر اولنوب اب اولدی ولکن صورت وجودده اشتراکلری اولمق حسبیله
ب نک تحتنه نقطه فصل وتعین وضع اولنوب مبدأ اولدیغی بو وجهله امتیاز حاصل
اولدی صکره تعین صفاتی ایچون ایکنجی مرتبه‌ده ایکی نقطه اوچنجی مرتبه‌ده اوچ نقطه ایله
مراتب برزخدن افراز اولندیغی بوندندرکه ب جمیع موجوداته مصاحبدر معناسی
بی قام کل شیء دیمکدر زیرا سر اوّلیت صور تنزلاته ساریدر مقسم اقسامه ساری
اولدیغی کبی مثلا الکلام اما خبر وامّا انشاء ولیک خبرات ده کلام مندرجدر وعلی
هذا و ز دن مراد بودرکه حقایق سبعه‌در حیوة وعلم واراده وقدرت وسمع وبصر
وکلام کبی ان الله خلق آدم علی صورته حدیثنده اولان صورت حقیقیه ایله مراد بو زادر
یعنی صفات سبع مذکوره‌در پس صورتدن مراد صورت معنویه‌در صورت حسیه دکل بو صورتده
حق اوزرینه صورت اطلاقی مجازی اولور زیرا حقیقتده حقه صورت اولماز فاما تجلیاتی
یوزندن حقیقتدر زیرا صور اشیا صور الهیه‌در صور دیمک اشیا انکله متجلی اولدیغی
جهتندندر شویله‌که احدیتیله اشارت اخراجه اشارتدر بنا علی هذا اشیایه اطلاق
اولنان اسماء الهیه اطلاق اولنور فاما بو ظهور وتجلیدن قطع نظر حقک ذاتی ذاتنه ظاهردر
بلا صورة

لبن دریای دمده غرق اولیدر … پر
بو تخته پاره ظاهرده اکا بادی اجرادر

لبن دن مراد روح انسانیدر ودمدن مقصود روح حیوانیدر وروح انسانی‌یه لبن

اطلاق

اطلاق حیوانی‌یه دم اطلاقندن ناشیدر زیرا روح حیوانی کبده جکرده اولان قانک بخاریدرکه
جمیع عروق واعضایه ساریدر ولکن قان اکا مظهر کامل اولمغله قانه اطلاق اولندی
تخته پاره‌دن مراد جسد انسانیدر زیرا تعلق روحدن قطع نظر قطعه خشب کبیدر وبو
جسد درکه روحک سبب جریانی وسیلانیدر زیرا منفوخ فیه‌در ومنفوخ اولان روح
کبی روح انسانیدرکه جسده متعلقدر یوخسه حلول وسریانی ایتمامشدر نتکم بالا بلندی
فاما روح حیوانیکه روح مذکورک اثریدر بخار لطیف وقانی اولدیغی جهتندن جسده حلول
وسریان ایتمشدر جکرک قحه وآتک برک کله سریانی کبی انکچون عند الموت منطفی اولوب
پاکه روح انسانی قالور ومقام مخصوصنه منتصر اولور برک علوی ویرک سفلی یعنی روح
انسانی سوده قانه غرق اولدوغی کبی روح حیوانی‌یه غرق اولدر وسود قانک حکمنه
کیردیکی کبی روح انسانی‌ده مغلوب روح حیوانی اولدی یعنی بو مغلوبیتله جسده شهوات
ظهور ایتدیکه امور جسمانیه سافلدر وبو سببدن امور روحانیه عالیه‌دن نسنه قالمدی مع
هذا روحک بدنه تعلقندن مراد تکمیل مراتب وتحصیل حال ابدی وشریعت منزله بو معنایه
رعایت ایچون ایدی ولکن حکم نفس وهوا ایله موافقات طبیعیه ومخالفات شرعیه ظهور
ایدی مروجیله‌که روح حکم هوا ایله ملوث واصلنه رجوع ایده‌جک حالی قالمدی پس
ریاضت ومجاهده لازمدرکه آهوی روح ودل خنازیر قوای طبیعیه الندن تخلیص اولنه
وقلعه دل غوای … الله کیره وصلاح وجود حصوله کله وروح ترقیسن الوب ارواح
مهیمه مرتبه‌سنه صاعد اوله وبلکه جمعیت کمالیه ایله اخوردن برتر اوله دروحک بو درجه
کرفتار اولدوغی کمسه بیلمز مکر که صاحبی مرشد کامله مقارن ومحبته داخل وریاضت دره‌سنده
مباشر وخیر وشری برینه برندن ممیز اوله

طو غوب بادر … بولیدر … مخلوق
که … سود بو قدر … پیدادر

معلوم اولاکه ابتدا المخلوق اولان عقل اولدرکه ارواح مهیمه مرتبه‌سیدر بر قاج مرتبه دنصکره
فی جسم کلی وجوده کلوب عرش عظیم وعناصر ارکان ومواليد وجود بولدی پس
ارواح اجسادن وجوده مقدمدر بو جهتدن رسول الله صلی الله علیه وسلم عیسانک جدیدر
زیرا حضرت عیسی حضرت روح القدسک نفخندن وروح القدس حضرت روح محمدیدن اولمشدر

وسائر كائنات دخی بوكا قياس اولنه در اكرچه كه نشأه بشريه ايله خاتم الانبيادر عليه
السلام پس مادردن مراد عالمدر ورضيع كه سوداء مرطفلدر انساندر يعنی انسانك جسمانيتی
جهتيله عالمدن طوغدی واندن تربيه بولدی زيرا آدم خاكدن خلق اولنمشدر خاك عناصركه
احديدر وتربيه بولدوغی جسمانيتی وروحانيدر جسمانی مأكول ومشاربه كوره در روحانيسی اشباح
اولان حقايق اسمادن تغذی ايدر نتكم قرآنده كلور وعلم آدم الاسماء وروحانيتی جهتيله
عالم ارواحدن طوغدی پس عالم من وجه مادر وادم انك رضيعی وادم من وجه مادر وعالم
انك طفليدر زيرا عالمك بستاننده يعنی ممه سنده سود يعنی فيض يوقدر بلكه اول فيض
اوغل حكمنده اولان ادمده در بوجهتدن انسان غذاء الكائنات ديدلر زيرا جمله اجزاء
جهانه فيض بقا انسانه بوزندن حاصلدر شويله انسان بو عالمدن انتقال ايتدكده عالم
بی مادر رضيع كبی قالوب هلاك كلی بولور پس انسان عالمك سبب بقاسيدر دركه
انكچون حديثده كلور لا تقوم الساعة حتی لا يقال فی الارض الله الله يعنی ذكر
متصل اهلی فنا بولدقده عالم دخی فنا بولور

كشديم لوحه يازدی ابدا قرآنی سی پاره
اكر قولی اكر فعلی يازلمش بونجه اجزادر

لوح سيم ايكی معنايه محمولدر اولكی قلب انسان كاملدركه سيم خالص كبی مصفادر وقرآن
قولی كه حالا مصاحفده مثبتدر اول قلب اوزرينه نازل اولمش وابتدا اول لوحه يازلمشدر
نتكم قرآنده كلور نزل به الروح الامين علی قلبك زيرا بو قلبدن بطريق العباره مراد قلب
نبويدر عليه السلام وبطريق الاشاره قلب وارث اكملدر نتكم ابو يزيد بسطاميدن قدس سره
منقولدركه بكرمی اوچ سنه ده قرآن قلبمه نازل اولدی ديمشدر زيرا خارجده قرآن بالفعل
موجود اولمق بحسب الحال والذوق شيئا فشيئا قلب كامله نزولنی منافی دكلدر شوقدر
واردركه جبرائيل عليه السلام كندی تعيينی مقامندن انبيادن غيريه نازل اولماز انكچون
ولی نبی اولمق لازم كلمز وولی يه نبی دين ضال اولور وحديثده كلور لا نبی بعدی يعنی
بندن صكره نه نبی مشرع ونه نبی متابع يوقدر اكرچه كه انبيا عن الله باقيدر نتكم حديثده
كلور اذا هلك كسری فلا كسری بعده واذا هلك قيصر فلا قيصر بعده زيرا مقصود دكلدر
كسرانك هلاكندن صكره كسری نامی يوقدر بلكه ملوك فرس غيری اسما ايله تسميه اولنورلر

پس بعده وكذلك

وكذلك قيصرك زوالندن صكره برحی قيصر اسمی يوقدر بلكه ملوك روم غيری اسما ايله تسميه
اولنورلر پس بوندن ملك فرس وملك رومك زوالی لازم كلميوب بلكه زائل اولان
مطلق نام اولدوغی كبی نبوت پيغمبردن صكره دخی نبوت تحقيقيه زائل اولماز بلكه زائل اولان
اسم نبيدر نتكم خبرده كلور ذهبت النبوات وبقيت المبشرات پس حالا اوليايه مبشرات
ديرلر نبوت عرفيه ديمزلر وبركيمسه ولی يه نبی اعتقاد ايله كفر لازم كلور وادعاء نبوت
ايدن كمسه دن بينه طلب ايتمك دخی كفردر انجاق ولی يه دخی ملك نازل اولور ولكن نزولی
صاحب شرع اولانه اتباعله وانك كتوردوكنی افهامله وصحيح وسقيمی تميز ايله وبعض
بشريه ايله در وولينك قلبنه نزول قرآنك شانی بودركه اول منزلی فهم ايدركه كندی
لساننده غيری لسانده اولسون وقلبنده اول معنادن حلاوت تامه بولور پس اولكه
حلاوت بولميه ونازل اولان معانی‌يی فهم ايتميه اول معنا انك خيالندن لساننه نازل اولان
معنادر يوخسه ملك يوزندن قلبنه دكل انكچون اعتبار اولنماز زيرا روح طبيعته مشغول
اولمغله نازل اولان معنی حجاب طبع اردندن حاصل اولور انكچون منزل عليه اول منزلك
نزولنی حس ايتمز واننده ذوق وفهم بولماز زيرا ذوق وفهم مقام دلده در مقام طبعده
دكل اول معنايه كه علماء رسوم اجتهاد ديرلر علماء حقيقت يانلرنده دخی الهام ونزول ديرلر
زيرا اجتهاد فی الحقيقة الهامك نزولنی تهيئه ايدن اسبابی تحصيل ديرلر فافهم جدا ولوح
سيمك ايكنجی معناسی روزدركه سيم كبی بياضدر وشب وروز اصلنده بركون ايدی ولكن
طلوع وغروبله فصل اولنوب برحصه سنه شب وبرحصه سنه دخی روز دينلدی كه اعتدال ربيعی
اعتباريله هربری اون ايكيشر ساعت مقسومدر واوتوزكونه برآی ديرلركه فلك اطلسك
دورندن مدت مقسومه در وبوجهله زمان اطلاق اولنور وزمان مكان ايله متعين اولمشدر
يعنی عرش محيطك خلق اولندوغی تحصيل احياز وامكنه ايچوندر چونكه عرشك دورندن
زمان وجوده كلدی پس زمان ومكان بری برندن مفارق اولمادی وزمان جميع امكنه يه
شامل اولدی پس انك اوتوزكون اولمسی كويا مصحفك اوتوز جزء اولمسيدر بلكه
اجزاء ثلثينه مصحف قولی ديندكی كبی زمان ومكان مشتمل اولدوغی اشيانك جمله سنه دخی
مصحف فعلی ديرلر پس آيات ايكی نوع اولدی كه برينه آيات تنزيليه وبرينه آيات تكوينيه ديرلر
وآيات تنزيليه كه قرآن ومصحف قوليدر وآيات تكوينيه نك شرح وبيانی انكشتده وبالعكس

مثلا وعلم آدم الاسماء آیت تنزیلیه درکه قول ونطقه دائردر زیرا انلر تلفظ اولنور
دیکن آدم لفظنک حقیقتی خارجده صورت انسانیه درکه فعل حقه دائردر زیرا انلر صنع نکه
لر کلن اسم مجردیدر واسما لفظنک هم حقیقتی اشیاء محسوسه درکه هر بری حقیقتی متضمن
اولمشدر پس اسمایی کورمک استین اشیایه نظر ایدر واشیاء حقایق اسمایه بین عارف
بالله اولور وکذلک آیت تنزیلیه هم کلورکه وآیة لهم الفلك پس بو ملفوظه آیت قولیه
دینلدیکی کبی فلك لفظنک مدلولی اولان سفینه که روی دریاده جاریه در اکا آیت فعلیه
دیرلر اشته اهل حجابک مذموم اولدوغی بورادندر زیرا هر کیم رسول اللهی صلی الله علیه
وسلم کورمک دیلر قرانه نظر ایتسون زیرا قران انک صورتیدرکه جمیع احکام وحقایق
ایله قائم اولمشدر پس صورت رسول ایله صورت قران بردر ووارث رسول اولان ولی دخی
رسوله الحاق اولنمشدر وانک که چشم بصیرتی نابینادر مصحف قولی یی تعظیم ایله النه
الوب یوزینه وکوزینه سورر فاما مصحفک ناطق اولدیغی اشایه کلنجه بلا وجه شرعی تحقیر
ایدر مع هذا اهل الله مصحف فعلیه دخیدر وبلکه مصحف فعلی انک نمونه سیدر انکچون
عالم صورتده حق دیمک انسان کامل ایله در وقتی که انسان کامل بو موطندن انتقال ایله عالم
صورتدن جدا دوشوب باشنه قیامت قوپار زیرا روحدن مفارقت ایدوب
یالکز جسد قالور وبو موطنده تکمیل نشأه ایتمین دخی جسد میت کبیدرکه بی روحدر
وانک عالمه ارتباطی یالکز صورت ایله در پس صورتده جزء عالم ومعناده خارجدر فافهم جدا

نیجه ممکن بو عمر ایچره غداسز اویومق یاتمق
کرسنه اوله طفل ناشکیبا حالی شکوادر

غدادن مراد غدای روحدرکه علوم ومعارف واذواقدر او بو مقدار ویاتمقدن مراد استراحت
وطفل ناشکیبا صبرسز اوشاقدر یعنی بی صبر اوشاق اوغلان کرسنه یعنی آچ اوله حضور وراحت
ایتمز بلکه آجلقدن شکایت ایدر زیرا قوام بدن غدا ایله در خصوصا اطفال عالم ذاته
قریب اولدیغی اندره قوت صفات یوق وکما صفت واردر انکچون ایام وجاه عفونت
هوادن سریع الانفعال اولوب استمساکلری اولمدیغی اجلدن کثیر الانتقال اولورلر اکرچه که
بی اجل کبی دنیادن انتقال ایتمز وکذلک سالک حق کرکدرکه غدای روح خصوصنده
اوشاق مشرب اوله وانک یوقلغنه صبر ایتمیه وحضور وراحتی اول غدانک وجودینه

اوله

اوله بعدنا بو عمر ایچره دیدوکندن فهم اولنورکه انسان جمیع عمرینی طلب حقه صرف ایتمک
کرکدر بو خصوص امور طبیعیه یه دکل هیچ اولمازسه باری ثلث مرتبه سنی اسراف ایتمیه نتکم قرانده
کلورمنها اربعة حرم یعنی اون ایکی شهرک دردی که ثلثیدر حرمدرکه انده ظلم نفس ایتمک
ماعداسی اولان ثلثانده ظلم نفس کبی دکل بلکه وبالده اشددر زیرا زمان ومکانک حرمتیه
طاعت وعصیانک حکمی تضاعف ایدر علی نفسه فلیبك من ضاع عمره

نیجه یوز بیک ییل اولدی طهمدان برلنه لذتدن
قوپوب قیندی وجودک زهر ایله دائم مربادر

نیجه یوز بیک ییلدن مراد روح کلیدن تسویه جسده دکین مرور ایدن زماندرکه علم حقه
مفوضدر زیرا ابتداء دنیادن انتهایه دکین مدت طویله درکه حساب ضبطندن بیرون ندر
تکیف عالم ارواحدن اجسام بنی آدمه کلنجه زیرا ارواح واجسام ارالرنده مدت چوقدر اکرچه که
خلقت عرشدن مقدم زمان اعتباری یوقدر سؤال اولنورسه که روح تسویه جسد حالنده
خلق اولنور پس اراده ذکر اولنان مدت مفقوددر جواب بودرکه ارواح جزئیه ایله
ارواح کلیه برابردر یعنی ارواح کلیه نک خلقتی اجساددن چوق مدت مقدمدر ارواح جزئیه
دخی ارواح کلیه حکمنده در ودخولی جزئینک کلیدن تفصیلی حسبیله در نتکم حدیثده کلور
انا من الله والمؤمنون من فیض نوری زیرا بورادده مؤمنون لفظنده مؤمن کامل ومؤمن ناقص
داخلدر شوقدر واردرکه مؤمن کامله کمال استعدادندن اوتوری عالم ارواحده تعین واردر
ناقصه ایسه بو تعین یوقدر وبو تعینده روح محمدی اقدمدر زیرا اعقل اولدر مع هذا تعیننک
زمان کمالی دخی واردر شویله که اوراده اولا تعینی تعین جسمانیسی کبیدر انکچون بیوردی کنت
نبیا وآدم بین الماء والطین مقصود ما وطیندن مقدم بالفعل نبوتنی بیاندر وبو فعلک اثری
بو روحک تسویه جسد حالنده ظهوریدر حتی بو معنی بعض ارواح کلیه یه دخی حاصل اولمشدر زهی
سعادت وعنایت وبونده لذتدن مراد لذت روحانیه در نتکم قیندی لذائذ روحانیه در
وزهر شهوات طبیعیه وموافقات نفسانیه ومخالفات شرعیه در مربی اسم مفعول صیغه سی اوزره
تربیه اولنمش وپرورش وبرلمش دیمکدر یعنی مدت طویله درکه لذائذ روحانیه دن ایرلنه
طاتمدک وزهر کبی اولان موافقات طبیعیه ایله وجودکی تربیه ایتدک بلکه بو جهتدن
هلاکک قصد ایلدک زیرا موافقات طبیعیه ایله نفس وطبیعت حیات بولوب قلب وروح

هلاك اولور نتكم مخالفات طبیعیه یه اول ایکیسی مرده و بو ایکیسی زنده اولور زیرا هر شینک
نماسی کندی جنسنه مناسب اولان غدا ایله در سؤال اولنورسه که بی لذت اولمق تجددن
دیمکه بو غدادن صکره معتبردر پس نکر اولان مدت حشودر جواب بودرکه کرچه عالم ارواحده
استغراق وشهود واردر ولکن لذت یوقدر زیرا استغراق مرتبهٔ ذاتده و لذت مرتبهٔ
صفاتده اولور مرتبهٔ صفاتک کمالی ایسه عالم ناسوته دخول ایله نکره پس انسان عالم ناسوته
تکمیل نشأه ایتمدکجه لذت بیلمدکن بلمز نتکم بالاده فی الجمله اشارت اولندی الحاصل چونکه انسان
بو عالمه کلدن اونوری کلدی کمال ایسه غذای روحانی یی تحصیلده در پس کرکدرکه امور
سفلهٔ جسمانیه یی بالکلیه ترک ایدوب روحانیاته توغل ایلیه وانسان کامل بلکه اکمل
اولوب مراتب ذات وصفاتدن بهره ور اوله معارف مجرده یه قالمیه که علی بلمکله وبال
دیمکله آغز طاتنور اولماز بلکه ذوقی حق کرکدر

ایکی عیندن ایسعدن عینکی الذی به غافلسن
ندر دیرسک فانی ایکی استرخای اعضادر

ایکی عیندن مراد کوزلردر وعاین تا بیندن مقصود ذاتدر زیرا عاین الشئ دیرلر نفس الشئ
معناسنه در واسترخا سست اولمقدر که استرسال دخی دیرلر بعده بو بنده امور طبیعیه دن
اولان خوابدن منع واردر زیرا دیمشدرکه من لم یترک النوم لم یترک النوم یعنی خوابی ترک
ایتمین غفلتدن خلاص اولماز زیرا غفلت صوریه جدیه غفلت معنویه قلبیه یه بادیدر
پس معنی دیمکدرکه ایکی بصرک ایله واندرک اوجوبینی سببیدینی سندن الذی یعنی کثرت
خوابله کندیکی بلمکدن غافلک وغفلت صوریه ومعنویه یه طالدک پس بو معنادن نیچون
نیچون غافلسن ونیچه رغفلتده سن ظاهرا وباطنا بیدار اوله جق زمان کلمدیمی نتکم قرآنده
کلور الم یأن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله یعنی مؤمن مجرد اولمغله خشوع حاصل
اولماز پس خشوعی دخی تحصیل لازمدرکه کمال ایماندن وتمام مراقبه دن ونهایت مشاهده دندر
وذکر اولنان غفلتک ثانیی اعضا وجوارحک سست اولدوغیدر الحاصل خوابه توغلدن
غفلت دل وغفلت دلدن دخی اعضانک سستلک حاصل اولور پس طاعت وقتنده
سستلک بقای طبیعتدندر واولکه اصلاح طبیعت ایلیه مسارعت ایدر زیرا اول وقتده
بارکران نفس زائل ووجوده خفت ونشاط حاصل اولور هر وجهله که آج اولان کمسنه مائده

حاضره یه

حاضره یه نیجه نشاط ایله اولورسه طاعته دخی اویله نشاط اولور زیرا بیلورکه طاعت غدای
روحدر تحقیق بودرکه معمر شیطاندن دیدکلری علقه یی ازاله واخفا ایتمدکجه نشاط طاعت
حاصل اولماز واول معمر رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه وسلم بالفعل اخراج وطرح اولنمش ایدی
نتکیم شرح صدرده مبیندر وکمل ورثه ده اثری فی ابه ظاهر اولور فی حق
اول علقه یی ازاله دن صکره ازاله دخی کثرت ضرب توحید اوزرینه مبتنیدرکه
نیجه بیلر کوشش واجتهاد ایله وجوده کلور پس بوندن انشقدرکی وطاعتده
سست اولندرک حالدری معلوم اولدی زیرا انشقده سوء فهم واتحاد واردر
اول جهتدن سست اولور ومدرک دخی امور شهودیه یه توغلدی اولمغله
اول جانن پاره یه قوت ویرشده روح حیوانینک دفعی بوده بیشدر انکچون طاعت
بوزندن حالدری دیکر کوندر ورسول اللهک علیه السلام اعتدال مزاجی کمال
اوزره اولمغله قلت اوزرینه ایدرلردی واو یوقدنه دخی بصیرتری اویانق
ایدی انکچون خواب ایله انتقاض وضو اولمازدی وانوک اعتدال مزاجی
عالم مزاجه داخل اولدیغندن بری ایدی ولکن شرح صدر وطرح علقه ایله اعتدال
وقوت بولدی پس بو تقریردن فهم اولندکه خفت وجود بولمق استین
تقلیل غدا ایتملودر وترک خواب دخی زوال غفلتک بو اعتدندر انکچون
ریاضت کشیده سهر اختیار ایدرلر واول کمسه که ریاضت واجتهاددن خالیدر
انک حالنه عشق دیمزلر بلکه شهوت دیرلر اکرچه که شهوت اهلی عشق ندر
شهوت ندر اصلا بیلمزلر وبلمکه دخی هوس ایلمزلر وبو اعصارک خلقی کرچه اقسام
مختلفه در فاما اکثری اهل شهوتدر انکچون فائدهٔ دینیه ازی قلیلدر هر
اهل دین یانینه اوغرامزلر ونصیحتدرینی دخی قولاغه قومازلر واهل ریاضت
اولنلرک اکثری حد شرعدن خارجدر وخارج اولمیانک دخی اکثری معرفة اللهدن
بی بهره در زیرا تحصیل معرفت مرشده مقارنت کرکدر حکمای اولین وفلاسفهٔ
متقدمین انبیایه علیهم السلام اقتدا ایتمدکلری ایچون ریاضتدی فائده ویرمیوب
ضال ومضل اولدیلر ومعرفة اللهدن بی بهره قالدیلر نعوذ بالله تعالی

عجب بو [illegible] واله وشیدا ایرمدک تا یه

جفوکت محو جندن حرفی لفظکت بی مزادر

دال اولدن مراد دل ودال ثانیدن مقصود دعوادر وتا ترك دعوایه اشارتدر
وبی مزایابی فضائل دیمکدر یعنی دلك برا اما دعواك بیکدر وبر دلی برلکیله
بیك دعواده استعمال ایدرسن پس نچون عالم ترکه دوشمزسن ودعوادن
فارغ اولمازسن وقرآنده کلور ماجعل الله لرجل من قلبین فی جوفه یعنی جوف
انده قلب بردرکه بره تعلق ایچون خلق اولنمشدر واول بردن مراد فرد
واحد اولان الله تعالی در پس بر دل ایله اول بری اثبات ایتمك ومحبتیله اکا
تعلق ایلمك کافیدر ودعوی که برنسنه یی کندینه مضاف قیلوب کندی ایچون
اولمغی ادعادر مذموم‌در زیرا کندینك اولمیان نسنه یی کندینه نیچه مضاف قیلور
وکندینك اولدیغی صورتده دخی خاموش اولمق اولی‌در زیرا ارباب غرض دعوایه
حمل ایدرلر واقعه وتحدیث نعمة حمل ایتمزلر پس دعوی صورتنده اول کلامی
حروفی ولفظی محو جنك غیری محو جدن اخراج ایتمك کبیدرکه تکلف وبیمعنی
دیمه فضیلتدر الحاصل لفظی محو جندن چقارمق ایکی وجهله‌در بری محو جندن اجرا ایدرکه
مقبولدر ترك دعوی ایدوب واقعی سویلمك کبی دیری دخی محو جنك غیریدن اجرا
ایده‌رکه مردوددر دعوی اهلی اولوب غیر واقعی سویلمك کبی پس دعوی
اربابی اولانه تجوید صوری چه فائده که لسانی مستقیم وقلبی معوجدر

قلم الده ولوح دلده وفیضنك اوله بوله
نه یازمزسن نه چزمزسن بونه اوزکه تماشادر

بونده اهل فیض وبراقتدار اولانك حالنه اشارت واردر زیرا الده قلمی قلم اعلی
ودلی لوح محفوظ کبیدرکه فیض الهی قلمدن منصب اولمقده‌در حاصلی بودرکه انلر
قلبنی تصفیه ایدوب لوح محفوظ مثالی اوله قلم اعلادن اوزرینه فیض الهی
منصب اولور اندن میزاب لسانه وانبوبه قلم ظاهره کلور تا که الواح ظاهره
واذان سامعه دخی مستفیض ومستفید اولوب وللارض من کأس الکرام نصیب
سری باهر اوله پس یازوب چزمکده نیچه منافع وفوائد واردر جاهل ولنلر
بو اسراری نه ایچون قلمه کتوردی ودیمکه باعث نه ایدی دیو جرح وطعن ایدرلر

نعم

نعم لسان وقلمه کلان اسرار مکتومه‌نك غیریدر انکچون قرآنده کلور بلغ ما انزل الیك
یعنی مصالح ناسه متعلق اولان احکامی تبلیغ ایله ولکن اهلنه کوره اسرار واحکام
حکمنده‌در ونیچه اسرار واردرکه صاحب سر اولان کمسه انی قلمه ولسانه کتورمیوب
آخرته انکله کیدر اصلا یا اهلی اولمدیغیدر ویاخود موجب یوقدر ارباب اسرار انی
مأذون اولمادقجه اسراری اهلنه بیله افشا ایتمزلر مثلا علم اکسیرکه نتایج تصوفدندر
یا اهلندن تعلم ویا کشف صحیح ایله حاصل اولور تعلم ایله اولدیغی صورتده کشفه مستند
اولماز حکما متقدمین حالی کبی کشف اولدیغی صورتده دخی عزیز اولور زیرا
انك کشفنه وصول اصلاح وجوددن صکره واصلاح وجود اولان مشاق
ومتاعب ظاهردر پس برنسنه‌که زحمت ایله اله کله انی بی زحمت غیره تعلیم
ایتمزلر مکر مأذون اوله‌لر واکسیری هرکسه تعلیم ایتمك جائز دکلدر زیرا اختلال
عالم حاصل اولور وخواصه کرچه تعلیم جائزدر ولکن خواص اول مرتبه‌ده‌که انکله
خواص اولدیلر فقر وفاقه ایله بولدیلر پس لوازم اکسیردن اولان غنای صوری‌یی
نیدرلر وانلرکه خواص عوامدر انلرك بلمدوکی یکدر قال تعالی ولو بسط الله الرزق
لعباده لبغوا فی الارض اسحارانك معاشی واسبابی بربرینه مربط ومتوقف
کثیره اوزرینه موقوفدر پس اکر تمکین واکر تلوین اهلیدر اکثریا قناعت وکفاف
ایله تعیش ایدرلر

صحابه ایچره چون عثمان اولوبدر جامع القرآن
نوله دیرسم دلی مجموعهٔ اسرار معنادر

بورا ده عثمان ایهام طریقیدر زیرا سبب تحریر نظم ونثر اولان درویش محمدك
منتسب اولدیغی دولتلونك اسمی عثمان آغادرکه سابقا کتخدای وزیر اعظم اولمش
دیو فقیر الندن دست توبه بولمشدر اکر استقامت کوستروب صدق وخلوص ویقین
اوزرینه دائم اولورسه بلا شك مظهر عنایت مطلقه اولور زیرا مبایعه‌نك اولی
ارادت واخری یقیندر بو ادر ناده دخی منازل کثیره واردر منازل قمر کبی پس
سالکه لازمدرکه قمر منازل صوریه‌یی قطع ایدوب عودی بدأنه رجوع ایتدیکی کبی
اولدخی منازل معنویه‌یی قطع ایدوب آخری اوله متصل اولمغله سرا احدیته نائل اوله
والا یول اوزرنده قلانکه اکا اهل وقفه ویولدن دونن که اکا اهل ادبار دیرلر

صحـ

خسارت دنیا واخرت چکر نعوذ بالله تعالی وحضرت عثمانک رضی الله تعالی عنه جامع
القرآن اولدوغی بودرکه قرآنی مصحف واحد ایچنده درج ایتمشدر والا قرآنک جمعی
حضرت صدیق رضی الله عنه زماننده اولمشدر ترتیب آیات وسور ایسه رسول
اللهک علیه السلام تعیینی ایله‌در مثانیدن مراد قرآندر زیرا قصص واخبار واوامر
ونواهی ووعد ووعید ومواعظی تثنیه وتکرار اولنمشدر وبوندن غیری وجوه کثیره
تفسیرمز روح البیانده‌در یعنی حضرت عثمان جامع القرآن اولدیغی جهتندن اصحاب
رسول الله آراسنده جمعیت ایله معروف اولدوغی کبی مذکور عثمان آغا دخی بو فقیره
منسوب اولان اصحاب سلوک آراسنده جمعیت قلب ایله موصوفدر زیرا عوام
واغنیانک سلوکلری خواص وفقرانک سلوکلرندن اشد واقوادر ابراهیم ادهمک
سلوکی حکمنده‌در وسلوک هرچندکه اقوی اوله قلب دخی جمعیتلی اولور وجمعیتک
اولاسی دل انسان مجموعهٔ اسرار قرآن اولمقدر انکچون اهل الله اواخر حالده
تلاوت قرآنه اشتغال کوسترلر زیرا نسخه اوچدر نسخهٔ حقایق آفاق
واندن نسخهٔ حقایق انفس واندن نسخهٔ حقایق قرآندر وبو اوچ نسخه‌نک
اصلی ومبدأی نسخهٔ حقایق رحمانیه‌در وکتب اربعهٔ الهیه ذکر اولنان درت
نسخه‌یه اشارتدر پس عارف بو درت نسخه‌دن دائما اوقورلر وبو نوه اسمی حکمنجه
مزبور عثمان آغا حقنده حسن تفأل واردر قبول ایدنه سعادت زیرا مرشدک
ارشادی اختیار اوزرینه مبنیدر جبری دکلدر وربک یخلق ما یشاء ویختار
اللهم اجعلنا ممن اخترته وفضلته علی کثیر من العالمین

بو دنیا حالی حسن حالنه نسبت ایله انک
همانا نسبت فرق ادر معنی ومبنادر

همانا بکزر دیمکدر فرق آدر فرق کتورمکدر اصلی اورنده‌ٔ فقدر صکره تقدیم
وتاخیر وحذفنه وصف ترکیبی دیو اطلاق ایتمشلردر یعنی لفظ معنانک
فرقی نیجه ایسه حسن حال دنیا ایله مزبور عثمان آغانک حسن حالی دخی بویله‌در
وبوندن مقصود انک حسن حالنی بیان وترجیحدر زیرا لفظ دال ومعنی مدلولدر
مقصود ایسه مدلولدر دال دکلدر زیرا دال آکا وسیله اولمق ایچون وضع اولنمشدر

کذلک

کذلک مسطور عثمان آغانک دخی حسن حالی واردر که مقصود بالذاتدر ودنیانک
حسن حالی آکا کوره برلفظ کبیدر بو بزه الهاب وتهییج واردر یعنی همت عالیه
اهلنه کرکدرکه دنیاده اولان حسن حالی اختیار ایلیه‌که درجات اخرویه‌یه سببدر
یوخسه دنیانک حسن حالنی ومناصبنی دکل

خدادر مانع معطی خزائن قبضه سنده‌در
کیمه ویررسه مفتاحن نه سوز هر حکمی بجادر

خزائن خزانه‌نک جمعیدر کسرله خزانه اموال نقدیه جمع وحفظ اولنان مکاندر
مخزن کبی قبضه تمثیل طریقیله‌در والا حق تعالی یده دست وقبضه اولماز بو مقامک
بعض شرحی مرور ایتمشدر مجا صیغهٔ مفعول اوزره اجرا اولنمش دیمکدر هر حکمن
حق تعالینک حکمیدر وصاحب المفتاح کوره اولمق وجهیدر فتدبر بعد ذا
بو بیتک تحقیقی بودرکه سموات وارضک خزائنی حق تعالی النده‌در ولکن
منحصردر نتکم قرآنده کلور ولله خزائن السموات والارض ولکن رسول الله صلی الله
علیه وسلم قطب الوجود ومدار عالم الشهود اولمغله مظهر اسم اعظم اولدوغندن
ماعدا خصوص اوزرینه رحمت کلیه‌یه دخی آیینه اولمغله نتکم وما ارسلناک الا رحمة
للعالمین واسم جلالک دخی کلیسی اسم رحمانه ناظر اولمغین نتکم تنزیلده کلور
قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن بو معنای جلیله سببیله مفاتیح بایدیها انده تسلیم
اولندی نتکم حدیثده کلور اوتیت مفاتیح خزائن السموات والارض پس ارزاق
صوریه ومعنویه وامور دنیویه واخرویه‌دن هربرنه بو قدرکه مفتاحی انک النده
اولمیه یعنی انک شفاعتیله وانک یوزندن حصوله کلور وطالبنه واصل اولور
زیرا حقه بابدر وزیر اعظم سلطانه باب اولدوغی کبی پس هربرنه که حقدن مطلوب
اولور رسول الله یوزندن واصل اولور نتکم قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن آکا رمز ایدر
زیرا رسول الله علیه السلام خصوص اوزرینه مظهر اسم رحماندر که سائر اسما دخی انک
تحتنده مندرجدر انکچون کافه وعامه‌یه واصل اولان ارزاق ومراتب ایله اول
رحمت کلیه‌نک آثارندندر فلیمدد له الرحمن مدا آکا ایما ایدر زیرا بو مواطنه
کوره حکم رحمان اسمنکدر نتکم موطن آخرته کوره رحیم اسمنک اولمه کرکدرکه

اول اسم باطن پیغمبره دائردر انكچون آخرنده ظاهر اولور زیرا آخرت دنیانك
قلبیدر كه حشرده اول قلب قالب صورتنه كیره‌رك كیدر الحاصل دنیاده تجلی صورت
رحمت وآخرتده حقیقت رحمت ایله اوله‌رك كیدر بو جهتدندر كه باب شفاعت عظمی
اوراده مفتوح اولور وبوز رحمتك طقسان طقوزی انده ظهور ایدر پس بو تقریردن
مفهوم اولدیكه هركس رسول اللهك علیه السلام ممنونیدر وهركس حقیقت محمدیه‌دن
بر پرتو واصلدر كه انك اول حقیقته ارتباطی اول پرتو یوزندندر انكچون هر حالده
مراقبه وحیا لازمدر زیرا رسول الله علیه السلام هركسك دائما حضورنده‌در وحضور
اكابرده ایسه شناعت وقباحت سزا كلدر مكر بو معنادن جاهل اوله كه جاهلك
زیاده كثرتی واردر چونكه ذكر اولنان معنا اوزره مفتاح كلی اسم رحمن اللهده
اوله رسول الله هی علیه السلام اول اسمه مظهریت تامه بوله پس انك یوزندن
هی هركیمه مفتاح جزئی ویریلورسه حكم انكدر مثلا پادشاه هركك پادشاهلغی
اسم كلینك نائبیدر سائر مراتب اهلی هی مرتبه‌لرینه كوره اندن مفتاح المشلردر
مراتب اهلی اولمیانلر هی فی الجمله حصه‌مندر سیرایه كه ظاهرده ادنی بر فقیر
خانه‌سن كلیدلیوب مفتاحن ضبط ایدر واولكه كلخنیدر انك درجه‌سی درجه
مفلسندر وبو درجه هی مفاتیحدن بر مفتاحدر فافهم جدا سؤال اولنورسه
تقریر ایتدیكوردن مأخوذ اولدیكه هركس وجود ایله ووجوده مضاف اولان نیجه امور ایله
ممنون اولوی زیرا وجود هی عقل اولدن افاضه اولنمشدر پس حق تعالینك
مانع ومعطی اولدیغی نه معنایه‌در جواب بودر كه بعض مطالبه كوره یعنی خصوص ماده‌یه
نسبتله‌در پس هركیمكه هر مرتبه‌یه طالب اولور اكر اول مرتبه‌یی اكا افاضه موافق
حكمت ایسه اعطا اولنور واوراده اسم معطینك حكمی ظهور ایدر واكر دكل ایسه منع
اولنور اوراده اسم مانعك حكمی ظهور ایدر پس بو حكمته مطلع اولان عطاده شكر
ومنعده صبر ایدر ومقدر اولمیان نسنه‌یی طلبده الحاح ایلمز زیرا جهلدندر ومنع وعطا
حقه اضافت اولندیغندن فهم اولنور كه طلب ومطالب وقاصد ومقاصد اولان
كمسنه مطالب ومقاصدی اسم كلیدن طلب وقصد ایده جزئیدن دكل وجانب خلقه
نظر ایتمیه زیرا خلق آلات واسباب ووسائط مقوله‌سیدر فیض ایسه اسبابدن

حاصل

حاصل اولماز بلكه مسببدن وجوده كلور ولطف یوزینه حال بو اولدیغی كبی قهر یوزینه
هی بودر انكچون انبیا واولیا علیهم السلام حقدن حقه صقندیر وحالدن حقه عرض ایدیر
دیلوی حالنده شكایتی اكا رفع ایدیر زید وعمرو ایله ماجرا ایتمدیر وتوحیدی
كماله ایردیر مزه هی دوشن بو معنایی بیلوب عمل ایتمك وتحققده تقلید
ایتمكدر والا شرك لازم كلور وشرك هر چند خفی ایسه ده باعث عذابدر
زیرا عذاب تخلیص جواهر ایچوندر جوهره كدورت ایسه شركدن كلور انكچون كمل
انلره اصلاح وجوده سعی تام ایدیلر

نه صبره بغلندم نه شكر ایله قیل حالكی مختل
فنایه ایر فنایه ماعداسی آغ وقارادر

بو بیتده كمل حالنه اشارت واردر زیرا آغ كه شكره وقاره صبره ناظر امور
اضافیه‌در وبراز قیدلردر اضافات منقطع اولدقجه البته حقیقت توحید ظهور ایتمز
یعنی صبره بن بغلنسك صبر ایله مقید اولورسن وشكره كمر بسته اولسك شكر ایله
بند اولورسن دخی كمال اطلاق بولمازسن پس بو ایكیسی ایله هی تقید ایتمك اختلال
حال وتشویش باله مؤدی اولمغله فنا فی الله لازم كلدیكه لذت شكر وزهر صبردن
صبرن تعلقی قطع ایده‌ب شكور وصبور اولان الله تعالینك ذات وصفات
مرتبه‌لرنه كیده ذات وصفاتنی مستهلك قلمق وبالجمله سبیتی بولمقدر وبو مرتبه كمل
اولیا ایچوندر انكچون مقام صبرده هی تلذذ ایدرلر زیرا صبرده صبوری وشكرده
شكوری مشاهده ایدرلر الحاصل عدل انلره كوره فضلدر فضلده مفضلی مشاهده ایدن
مفضل ایله فرحناك اولور فضل ایله دكل پس قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فلیفرحوا رتبه ابراره
كوره‌در مقربینه كوره دكل زیرا مقربینه كوره قل بالله فبذلك فلیفرحوا دیمكدر ولكن
بو مرتبه‌دن اشارت ایله اكتفا اولندی وبونده آغ قارا عبارتنده حجاب نورانی
وظلمانی‌یه رمز واردر پس سالك كیدركه ایكیسندن بیله كچه تا كه اصل نور ومبدأ
سرمده وصول تام ایله مشرف اوله

بو حكمی ایده‌جم تفهیم بو حالی ایده‌جم تعلیم
بو امری ایده‌جم تقسیم كه بو مذهب متنادر

یعنی حکم مناکه حکم وحدتدر تفهیم ایدهم زیرا اربابی غایت قلت ونهایت ندرت
اوزره در شویله که مثل ازفر وکبریت احمر کبیدر پس فهم عن الله اهلی کیدرکه
بو مقوله کلام ودقیق ایله انلره مخاطب واقع اوله سزاراینه بویله سوزی نفرت
ایدرلر زیرا ایدهجکلری معنا دکل وفهمنه دخی طالب اولمازلر بلکه قائلنی ظاهره
مخالفدر دیو تضلیل ایدرلر وکذلک بو حاله تقسیم ایدهم که متعلم بوقدر وکذلک
بوامری توزیع وتقسیم ایدهم زیرا مثنی ومکرر اولمق لازم کلور مقصود اصحاب
وحدت حقیقیه یه بلکه واحدیت ذاتیه سرینی بولمق وحق ایله حق اولمقدر
وبونده رمز واردرکه تقسیم اولنوب بوامر یا صبردر یا شکردر ویا آقدر
ویا قارادر دینلدوکی برای تعلیم وتفهیمدر یوخسه الکلرک مبتدیلرینه متعلق کلامدر
منتهیلرینه دکل بوسببدندر دیدیلرکه العلم نقطة کثرها الجاهلون یعنی وحدتی
کثرت صورتنده توهم ومثنی شرح اسلوبنده کوسترلک حقیقت امردن جاهل
اولنلره کوره در تاکه نقطه دن فهم قادر اولمیان الفدن قادر اوله والفدن
دخی اخذ ایتمکه اقتداری یوغیسه ابجده حقه وانلردن ترقی ایدوب آیات وسور
ایله اجمالدن تفصیله ایرشه ومتنک مرادنه شرح یوزندن واصل اوله الحاصل
هویت ذاتیه نقطه کبیدرکه اسما وصفات وافعال اکا شرح واقع اولمشدر وکذلک
عقل اولک تنزلاتی یوزندن نیجه کثرات وتفصیلات ظهوره کلمشدرکه بوجملهدن
فی الحقیقه مراد تعلیم وتفهیم شهود وحدتدر انکچون کاملر تجرید توحیدی سوزهورلر
وبو شروحدن متنه رسیده اولورلر ونقطه یی نقطه مرکزنده بولورلر وبو تقریردن
فهم اولندیکه بو تحریره باعث اولان درویش محمد کبی اولا قلمه کلن نظمی نقطه
مثالدرکه نیجه مواضعنی فهم ایده مدک وبو شرحنه تصدی وتفصیله تعرض ایتدک
ولکن بو شرحدن مفهوم اولان فی الجمله معانیدر بلکه بو نثر اول نظم خصوصنده حیرت
افزا اولمشدر زیرا امور حقیقیه اظهار اولندقجه حیرت زیاده اولور واخر بلنمکدن
قالور پس نیجه لر اینی اجمال مرتبهسندن ضبط ایدرلرکه فهم ده آسانلدر نظر ایتکی
برکمسه منزلدن مغربه دک بر نوشمک انتشار وتفرقنه باقه وتفصیلنه نظر ایده
برقصه دن بوقدر بر تونک حصولندن واول بر تونک حقیقتنی ادراکدن عاجز اولور

همان

همان بکدرکه برکوچک خانه یه داخل اولان بر تونک اجمالی یوزندن ادراک ایده
پس بو نظم دخی ذره ده آفتاب کبیدرکه بوقدر شرح اکا حیرت افزا اولمشدر مع
هذا علی التفصیل تحریر اولنسه نیجه مجلدات اولور زیرا علوم اخرین انده مندرجدر
ونیجه لرک بو شرحه ومتنه نظر ایتدکلرنده سبب تحریر اولانک وغیرلرک اسماسی انده
درج اولندیغندن بلکه عوض دنیایه حمل ایده وبو یوزدن بو نقطه وشرحک سرندن
محروم اوله زیرا تحدیث نعمت بابندندرکه بو مرتبهیه وصول ابتداده عوض دنیادن
منقطع اولمغله در پس انتهاده عوض اولمق ارباب حقیقته نوعیله مناسب اولور
تأمل ایله که الله تعالی قرآنده زینب خصوصیچون زیدک اسمنی ذکر ایلدی واندکه حقایق
مطلوبدر بو اعنی بو مقوله اسمانک اندر آجنه نظر اولنماز نزم کلا ممزک عبارتی
درویش محمد مذکوره واقدرکه الی یوم القیام کلجک مستعدلره وطالب حق اولنلره
خصوصا که حالا حیاتده اولنلره ده مستفید اولورلر وبونده ولفاطک ذکرک سری
فهم اولنور فافهم جدا

نه اسمعیل حقیم نه بر صاحب ترقیم
نه براهیم تقیم نه آیینهم مجلادر

اسمعیل بو فقیرک وضع خلقی ایله وضع اولنان اسمیدرکه اصلنده لفظ سریانیدر
معناسی مطیع الله دیمکدر وبعضیلر دیدیلرکه اصلی اسمع یا ایل درکه ایل اسماء الهیهدندر
وحضرت ابراهیم علیه السلام یا الله بکا بر فرزند نجیب ویر دیو خصوصنده دعاسی قبول
قبل دمیسیله اسمعیل تسمیه اولندی ولکن بو سوز مدخولدر زیرا حضرت ابراهیم علیه
السلام لسانی سریانی ایله تکلم ایدردی اسمع یا ایل ایسه لفظ عربیدر پس سریانیدن
عربی نیجه صادر اولور مکر لغتین میاننده اتفاق ویاخود لفظده تقارب واقع
اوله ابراهیم کبی اب رحیم ایله تفسیر اولنمشدر واوریس که لغت عجمیه در سریه
قریب اولمغله کثرت درسندن ادریس دیرلر دیو تعلیل ایتدیلر وبو فقیرک
وضع الهی ایله موضوع اولان اسماسی چوقدر عبدالله وعبدالقادر وعبدالحی وامثالی
کبی تکلم بعض تفصیل واردات حقیه نام کتابمزده در حقی بو فقیرک وضع الهی ایله
اولان لقبیدر وبوندن غیری القابم دخی واردرکه انلری حق بیلور واسم ولقب که
وضع الهی ایله وضع اولنه تغیر قبول ایتمز واسمک تغیرندن زیاده احتراز کرکدر

زیرا حقیقتی سمانک تغیرینه راجعدر و سما متغیر اولسه صاحبی صورت انیه دن خارج و ممنوع اولور هکذا قیل لی هذا المعنی عند الدرس الشریف فی الحرم النبوی نسئل الله العصمة والحفظ والعون بونده ترقیدن مراد احوال و مقاماتدرکه خصائص رحمندندر نتکم هو الذی یصلی علیکم و ملائکته آیتنده تصلیه هرکسک حالنه کوره اولان امور مندرجهدر زیرا هرکسک حالنه کوره تفقد اولنور و بو ترقینک غایتی تقییدرکه ابرشماک و قاوشمق وکورشمک در اکرچه که مرتبهٔ وصلده هم قرابت واردر زیرا عین العین اولمدقجه مطلوع لقا کفایت ایتمز و آیینهدن مراد دل وجلادن مقصود تجلیاتدر زیرا قلبک فی الحقیقه جلاسی انوار الهیه یوزندن حاصل اولور ولکن تجلی ذات حاصل اولمدقجه بالکلیه تکدر تدن پاک اولماز پس اهر تجلی ایله قناعت ایتمامک کرکدر زیرا تجلی ذاتدن غیریسی آفل و عابردر وتخلیه هم تجلی ذات قدر قوت و مرمز بعدذا بو بیت استقصار عمل و حال طریقیه وارد اولمشدر زیرا قرانده کلمشدر و فوق کل ذی علم علیم انکچون یوم حشرده اکر قاصر و اکر غیر قاصر تندم ایتسه کرکدر قاصرلرک ندامتی قصورلرینه و غیر قاصرلرک فوقلرینه اولانه کوره در و بو ندامت و عبرت ان ندن جنته دخولدن صکره مرتفع اولور و الالم و غصهدن خالی اولماز حکم موطن ایسه سروردر

بو سوزکیم سویلدم شمدی طوتا کور آنی دار ایجری
که هر قطره سوزم حکمتده بیک دریایه ایمادر

شمدی سویلین سوزلردن مراد مجموع نظملردر نتکم بیت لاحق انی تأیید ایدر ایما اشارت دیمکدر یعنی نظم اکرچه که قطره مثالدرکه قلیلدر زیرا طقسان سکز بیتدرکه احدیتی ابیه هما حسنی عددنجه اولور ولکن اندن حکمت عظمی اخذ و استفاضه اولنمقده بیک دریادرکه اسماء الهیهدر زیرا اسماء الهیه اصلنده بیک و احدیتی جهتندن بیک بردر صکره کلیاتی جهتندن طقسان طقوزه تنزیل اولنمشدرکه بیکه کوره طقسان طقوز بحردن برجدول کبیدر و بونده رمز واردرکه مزبور دردیش محمدک و غیریلرک سوزلرینه بو نظم و نثر کافیدر پس بونک غیری هم معرفت طلب ایتمک مقتضای ذوق دکلدر من لم یذق لم یعرف سؤال اولنورسه که بو بیتک مضمونی ما قبلنه مخالفدر نتکم ظاهردر

جواب

جواب بودرکه بیت سابق استقصاره کوره در نتکم کذا ایتدی و بو بیت تحدیث نعمته دائردر نتکم قرانده کلور و اما بنعمة ربک فحدث الحاصل انلر کندی فوقنده اولانه کوره اهل قصوردر ایسه فی نفس الامر منعم علیه اولمق لازم کلمز والحمد لله ربی الاعلی و بو فقیردن بوانه دک علوم عقلیه و نقلیه و کشفیهدن اوتوز قدر اثر صادر اولمشدرکه کیمی اوج مجلد کبیدر تفسیر کبی و کیمی ایکی مجلد کبیدر شرح محمدیه کبی و کیمی بر مجلد کبیدر اوائل مثنوی اوزرینه دوشن شرح کبی و بو مقوله رسائل محصور دکلدر

سکا ابیاتمک ذوقی بدلدر اربعیناته
که فیض رحمته میزاب ذرمجرای پنهاندر

ابیات بیتک جمعیدرکه نظم وشعره کوره و بیوت بیتک جمعیدرکه مسکنه کوره نمابندر اربعینات جمع اربعیندرکه قرق کوندر نتکم حدیثده کلور من اخلص لله اربعین صباحا ظهرت ینابیع الحکمة من قلبه علی لسانه مقصود ارباب تصوفک ریاضات و مجاهدات اوزرینه بنا ایتدکلری قرق کوندرکه عدد کاملدر انکچون طینت آدم علیه السلام قرق کونده تخمیر اولندیکه هر کونی یوم الهی حسبیله بیک ییلدر و نبوت هم بحسب الغالب قرقنجی ییلده ظاهر اولدی عیسی علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده رفع اولنمش باکره مریمدن تولدی حسبیلهدرکه نصف عمردر مع هذا اواخر زماننده نزول ایدنکده قرق ییل دنیاده قرار ایتسه کرکدر پس مجموع عمری یتمش وفاقته الرقابی کذا ایدر نتکم بعض کمل یتمش یکسان و طقسان ییل معمر اولمشدر اکرچه که سن نبوی اوزرینه اولمیلر انکچون مشرب محمدی اوزرینه دکلدر دیدیلر تحقیق بودرکه جمیع مشاربه جمع ایتمشدر شیخ اکبر قدس سره الاطهر کبی و سائر اربعینات هم بوکا قیاس اولنه و دیمشدرکه رسول الله دن علیه الصلوة والسلام اعتکاف صادر اولدی ولکن اربعین صادر اولمدی واوکه قبل النبوة جبل حراده تخلی ایتدیلر قرقک مادوندیدر بلکه اربعین حضرت موسادن علیه السلام صادر اولدی نتکم قرانده کلور و واعدنا موسی اربعین لیلة بوندن حضرت موسی ایله فخر عالمک مرتبهجه فرقی ظاهر اولور زیرا فخر عالم صلی الله علیه وسلم کمال استعداد اولدیغی سرّ اربعینه اربعیندن اول نائل اولدیلر اکرچه که نبوته کوره اربعینده ظهور واقع اولدی پس بو امت مرحومه اعتکاف و اربعینک مجموعیله عمل ایدیلر زیرا هدی انبیایه علیهم السلام

اتباعنه امر اولنوب فهداهم اقتده بیورلدی ولیلهٔ معراجده نماز خصوصنده کلام
موسی ایله حضرت حقه عود ورجاء تنزیل هدای مذکورک ایرارندندر خصوصا که
موسی ده علیه السلام کلیمیت سری واردر وهم کتابده حق تفاضلی واردر زیرا
اگرچه درت کتاب دیرلر فاماکتاب فی الحقیقه ایکیدر که بری تورات وبری قرآندر
ماعداسی صحف مقوله سیدر شوقدر وار در که زبور وانجیل هیٔ عظم حجمی ایله
کتابین مذکورینه الحاق اولنوب حکمت الهیه حسبیله بوز درت کتاب دینلدی
ویهود طائفه سی تورانک کتابیننه وتفصیلنه نظر ایدوب اجمال تفصیلی نتیجه
نسخ ایدرجه کفر اوزرینه مصر اولدیلر قرآن عظیم ایسه براجمالدر که جمیع صحف
الهیه نک حقایقی انده مندرجدر مع هذا اجمال واضحدر معقد ومجمل ومیزاب
زردن مراد النون اولوقدر که حضرت کعبه مصلی الابرار دیدکلری یشل طاشلر
اوزرینه جریان ایدر واول یشل طاشلر حجر اسمعیلده واقع اولمشدر که حجر اسمعیله
حطیم دیرلر واسمعیل ووالده سی هاجر علیهما السلام اول حطیمده مدفونلردر واول یشل
طاشلک صفی گرچه خارج ولکن داخل کعبه دندر پس اوراده نماز قیلان داخل کعبه ده
قلمش اولور اصلی بودر که اول محل عبدالله بن زبیر رضی الله عنه زماننده داخل
کعبه دن ایدی صکره حجاج انی بیتدن اخراج ایدی ومن حیث لا یدری برخدمتنده
بولندی که سبب مغفرتی اولمق احتمالی واردر زیرا بوشیده غیرت الهیه ظهوری
واردر اول سببدندر که فضا اول محل داخل کعبه دائره دیوارده اولسه اهل الله کعبه الجنده
نماز قلمقدن اوتوری بوابه وبنی شیبه یه محتاج اولورلر پس کمسه یه عرض احتیاج واقع
اولمسون ایچون اول محل طشره ده الیقودی پس اوراسی طشره ده بوابه اکثر بوابه
مراجعه احتیاج قالمدی ومجرای بهشت ایلدی وبعض صو اقاجق یردر بونده ایبانی
میزاب زره وفیض وحکمتی میزاب زردن جریان ایدن آبه تشبیه واردر یعنی ای درویش
محمد وکذلک سنک حکمکده اولان طلاب حوع وتشنگان سر مطلق بو ابیاتک ذوقی
سکا اربعینات بولدر یعنی اربعیناتده اکل اولنان من وسلوای حقایق ومعارف
بو ابیاتدن ذوق اولنور وبلکه هر اربعین بو ذوقی وبر رمز مقصود اصلی ایله
ریاضات مجرده دکلدر بلکه تحصیل عرفاندر تحصیل عرفان ایله بو ابیاتدن اوزکه

سبب

سبب قریب اولماز پس بو ابیاتدن فیض وحکمت استفاضه اولنور که دماغ جان انکله
زیاده جاشندار اولور وبونده رمز وار در که وجدان کامل کعبه گبی مکرم وکلامی
آب میزاب گبی مرغوب وبلکه آب زمزم آب لذیذدر پس اولکه تشنه ومریضدر
ظاهرده کعبه وزمزم وباطنده رب کعبه یه وحکمته وحقیقتده مظهر کامله وفیضه طالب
اولمق گرکدر یسر الله تعالی بفضله

نقاطم گویا خال سپهدر چهرهٔ فیضه
سطورم سرکشیده سروردر رشک آرای طوبادر

نقاط ونقط کتاب وصرد گبی نقطه نک جمعیدر بونده فیض ایچون بطریق التخییل
چهره اثبات اولنوب بو نظمک نقطه لری اکا خال سیاه گبی قندی یعنی محبوبلرک
چهره لرینه سیاه بکلر نیجه زینت وبررسه فیض حکمت یوزینه ده سیاه نقطه لر اولیه زیور
وحسن زائد وبرر گویاکه بو نظم وانک نقاطی اولماسه فیض حکمت چهره سنده رونق
وآن اولمازدی ومصراع ثانیده سطوری اعتدال واستقامتده سرو سرکشیده یه
تشبیه واردر ومشبه به اولان سرو حتی بطریق المبالغه رشک آرای شجرهٔ طوبا
اولمغله وصف اولندی یعنی بو فیض وسطور گرچه بحسب الظاهر مظهری یوزندن ارضیدر
ولکن سماوی اولان طوبادن افضلدر زیرا طوبادن نعم ظاهره صادر وبو سطوردن
نعم باطنه باهردر نعم باطنه ایسه نعم ظاهره دن اولیدر زیرا نعم ظاهره فانیه ونعم باطنه
باقیه در اگرچه طوبایه گوره فنا یوقدر زیرا نعم اخرویه دندر وکذلک سایهٔ طوبا
جد منتج وظل سطورده جان متنعمدر مقصود اصلی ایسه جانک تنعم واستراحتیدر
جسدک دکلدر فافهم جدا

دواتم نوندر اندن چقوبدر حرف معنی هب
بو الهامک مقامی قاب قوسین او ادنادر

دوات مجرد دیوبت دیدکلریدر نوندن مراد نقطه در که مرتبهٔ احدیتدر یعنی ام الکتاب
دیدکلری اصل کتاب الوجوددر نون ایله تسمیه یه وجه بودر که اول مرتبه مجتمع مداد الموادادر
یعنی نقدر نقوش عالم وار ایسه اول مرتبه ده مجتمعدر که کاتب ازل انی یدصنعیله الواح اسما
اوزرینه نقش ایتمش وحروف وکلمات وآیات وسوری تفصیل قلمشدر کاتب دواتدن

دوواتدن اخذ ایتدیکی مواد ایله صحیفه اوزرینه حروف وامثالنی نقش ورسم ایتدیکی کبی
انکچون عالم کبیره نسخهٔ آفاق وعالم صغیره نسخهٔ انفس وایکیسنک سرّینی جمع ایدن
قرآنه نسخهٔ قرآن دینلدی بعده کتاب آتیدرکه بو مرتبه کتاب وجود حقیقی دیرلرکه انک
حروف مجردهسی اسماء ذاتیهٔ احدیه وکلماتی اسماء صفات واحدیه وآیاتی اسماء افعال
واحدیه وسوری اسماء آثاریهٔ مظهریهدر وبو مرتبه کتاب وجود ظلی دیرلرکه حروف عالیاتی
شئونات غیبیه وکلمات تامّاتی اعیان ثابتهٔ علمیه وآیات متعالیاتی حقایق ارواحیه
ومثالیه وسور کاملاتی صور حسیهٔ غیبیهدر وبو ایکی کتابک هر مرتبه کتاب مبین
دیرلرکه آیت سیدهٔ لا یمسه الا المطهرون ده واقعدر یعنی قرآن قولی یه محدث وجنب
وامثالی مس ایتمکدن ممنوع اولدوغی کبی قرآن فعلی یه حتی حدث باطن اهلی مس وادراک
ایتمکدن مجوردر انک حصول ادراکنه طهارت کامله ظاهره وطهارت باطنه کرکدرکه اول
طهارت حسیه مس قرآن مطلقا مرخص اوله پس اکثر ناسک حقایق ومعارفه عدم
اطلاعی باطنلرینک لوث ماسوی ایله ملوث اولدیغندندر شویله که اکر کوسه لمحه
خالصه عالم حقیقت منکشف اوله دیشر وتعلقات تعین جسمانی آثارندن اولمغله
بو تعینی اذا به لازم کلدی وبونک معظم حجابی امور طبیعیه درکه حجب ظلمانیه در اندن صکره
امور روحانیه درکه حجب نورانیهدر اندن صکره حتی مرتبه سنه کوره پرده واردر
بونلرک مجموعی یتمش بیک حجابدر پس مادامکه بو حجابلر متخرق اولمیه جمال هویت
منجلی اولماز اکرچه که اول مرتبه یه وصولدن اوّل جمال اسما ظاهر اولمقدهدر بو جهتدن
درکه انی مقصود بالذات قیاس ایدوب برزخ قیودده قالورلر وبلکه نیجه لر مرتد
اولورلر والهام تلقیندرکه باطنه راجعدر کاه بلا واسطه وکاه بواسطه اولور
وحی کبی وعلماء بالله نك باکندن حالدینه الهام وانبیایه علیهم السلام وحی دیدیلر نتکم
انبیایه کوره دعوت واولیایه کوره ارشاد دیو اطلاق ایدیلر وقاب قوسین دن
مراد واحدیت اوادنادن مقصود مقام احدیتدر واحدیت صفاته نظر واحدیت
ذاته ناظردر وافعال حجب الصفاتدر نتکم صفات حتی حجب الذاتدر انکچون پرده افعالی
دریده قلمدقجه جمال صفات ظاهر اولماز وپرده صفاتی خرق ایتمدکجه جمال ذات باهر
اولماز واسما ذاتیه بر اعتبار اولنور پس انک رتبه سی صفاتدن مؤخردر الحاصل کمال

حقیقی

حقیقی وجمال ذاتی یه وصول درجه درجه صعود ایتمکله وجوده کلور نتکم امکنه ده ابتدا
مسجد اقصی زیارت اولنور زیرا انده هر نماز بش یوز نمازه بدلدر بعده حرم نبوی زیارت
اولنورکه انده هر عبادت سائر امکنه یه کوره بیک عباده بدلدر بعده حرم الله طواف
اولنور انده هر طاعت غیری امکنه ده یوز بیک عباده بدل اولور وخلافی که موحیددر
اکا قیاس اوله پس بو زیارتده اولان ترتیب افعال وصفات وذات ارسنده اولان
ترتیبه رمزدر خصوصا که میقاتک خارجی محل آثار ونفس میقات مبداء افعال
وحرم منشاء صفات ونفس کعبه مرجع ذاتدر یعنی بونلره اشارتدر انکچون تجرد
واحرام لازم کلمشدر پس صورتده صورته وصول ایچون تجرد صوری لازم
کلدیکی معناده معنایه دخول ایچون تجرد معنوی لزومی بطریق الاولیدر بعدذا
بو انتهامک مقامی قاب قوسین اوادنی اولمق حیثیتندن کنایه در زیرا اول مقامه
شیطان ونفس دخول ایتمز اکرچه که فی الجمله مقام صفاته داخل اولور بو سببدندرکه
سجده ده شیطان اعتزال ایدر زیرا سجده فنایه ناظردرکه مقام ذاته دخول ایتمک
بعد الفناء التجلیدر ولکن کعبه که صورت سرّ ذاتدر اکا شیطان دخول ایدر مطافه
دخول ایتدیکی کبی زیرا صورت ایله سرّک میاننده فرق واردر پس انّه که سجده هر نه
یرده واقع اولسه انسان اول محلده واول وقتده محفوظ اولور وهر نه یرده سجده اولسه
کعبه اولورسه ده انسان اول مکانده واول ساعتده مصون اولماز بو جهتدن عمره اهل
حرم الله اولنلره کرکدرکه حالدینه مغرور اولمیه لر زیرا هر کمسه که حامل نفس اماره اوله
کعبه نک کندنه حجره اتخاذ اتسه بنه مفید اولماز واکر حامل نفس مطمئنه اولورسه کعبه نک
خارجنده بیله عصمته مقروندر زیرا انبیانک علیهم السلام معصوم واولیانک قدس الله
اسرارهم محفوظ اولدقری صورت کعبه ایله مقید اولمغله دکلدر بلکه سرّینه دائردر پس شول
کمسه که اهل قلب اوله یعنی قلبی واجد اوله فاقد اولمیه اکا هر مکان کعبه حکمنده اولور
پس کعبه طرفنه حرکت ایتمک یا وجدان قلب ویا هدای انبیا واولیایه اقتدا واتباع
ایچوندر انکچون کعبه آخر المنازلدر هویت ذاتیه آخر المقامات اولدوغی کبی وبو تفصیله
نهایت اولماز ذات وصفاته نهایت اولمدیغی کبی پس غایه کل حرکة سکون وفقنجه فهم
بو محلده واقف اولمق لازم کلدی ولکن هر مجلسک آخری حلوا ویا انک حکمنده بر لذیذ

نسنه اولدیغی کبی بو مجلس محبت وعشق وسوزک پایانی حق صدوث نظمده بر تاریخ مرغوب ایله اولمق لازم کلدی تاکه ناظر اولنلر بو حلوادن متلذذ اوله‌لر و ختام شراب حقیقتده رایحهٔ مسکی بوله‌لر واول تاریخ بودر که کشیدهٔ سلک بیان قلنور

موجخیز اولدی بنه قلزم فیض غفار | صدف دل کهر معرفتی قلدی نثار
اولبا همته اوغرادی ناکاه قلم | روی لوحه بنه نقش ایدی بونجه اسرار
بو یه بر دفتر اسرار بولنمز تحقیق | امتحان ایله دیر سک نیجه اهل دل وار
وارایسه روح قدس ایدی جانه امداد | نفس خضرمی یا خود الی قلدی ایثار
بر نفسده بو قدر سر نهانی ایتدی ظهور | دست لطف ازلی ایدی رفع استار
فهم نام عقلی درست کشف الهی اولنه | اولمی هیچ بو اثر ذره جه جای گفتار

چقدی بر هاتف غیبی دیدی حقی تاریخ
کوردی دیدی جان بویه کتاب الانوار

تم فی اوائل الشهر الربیع الاول من سنة تسع وثلثین ومائتین والف 1239
عفو الله تعالی للشیخ الناظم الخطیر وللکاتبه الفقیر الحقیر ولمن نظر فیه
بعین الرضا والقبول وصلی الله علی افضل خلقه
سیدنا وسندنا محمد خاتم المرسلین
وعلی آله واصحابه والتابعین

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No 3426
Eski Kayıt No